

34 ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Πρόλογος

Ο αριθμός «4» είναι ο αριθμός της σταθερότητας και της αντοχής. Είναι το νούμερο που προσδιορίζει τον χρόνο και τον τόπο μέσω των εποχών και των σημείων του ορίζοντα. Δημιουργεί ένα πεδίο ασφάλειας, κάτι που έχουμε μεγάλη ανάγκη στις μέρες που ζούμε.

Το παρόν ebook, έχει την τύχη να είναι το τέταρτο κατά σειρά που εκδίδουμε και παρουσιάζει 34 σύντομες ιστορίες από τους μαθητές των online τμημάτων του εργαστηρίου Δημιουργικής Γραφής (Σεπτέμβριος, Οκτώβριος, Δεκέμβριος 2020), το οποίο πραγματοποιήθηκε μέσα από την πλατφόρμα του [Skillbox.gr](https://www.skillbox.gr). Οι συγγραφείς μας ετοίμασαν προαιρετικά δυο διηγήματα και ένα από αυτά επιλέχθηκε από τον εισηγητή, συγγραφέα και μεταφραστή, Κυριάκο Χαλκόπουλο, ο οποίος επιμελήθηκε και την έκδοση που διαβάζετε αυτή τη στιγμή ηλεκτρονικά. Σας ευχόμαστε καλή ανάγνωση!

Περιεχόμενα

ΛΑΜΠΡΙΝΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΗ Οδυνηρές Μνήμες	3
ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΕΥΘΥΜΙΑΔΟΥ Η Εμφάνιση του Κυρίου Πεκάν	6
ΔΗΜΗΤΡΑ-ΝΙΚΗ ΚΑΒΟΥΡΑ Η Ζωή του Υπηρέτη	8
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΕΙΒΑΔΑΡΟΣ Το Όνειρο	10
ΝΕΛΛΗ ΣΠΑΘΑΡΗ Βιβλία, βιβλία, βιβλία	12
ANNA ΤΣΙΚΟΥΡΑ Η Μάσκα	15
ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ Bras de fer	18
ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΣΤΑΣΙΝΟΥ Νύχτα με πανσέληνο	21
ΣΟΦΙΑ ΚΟΥΡΑΠΙΔΗ Το πρώτο ταξίδι	26
ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΓΩΝΗΣ Το Όνειρο της	28
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΝΑΝΗ Η κουρτίνα	31
ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΑΛΑΦΕΚΑ Η σκιά	33
ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΚΕΡΑΜΙΔΑ Η Καταδίκη	35
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΑΣΤΡΙΝΗΣ Ο Σοφός	37
ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΥ Προβολή	40
ΘΕΟΔΟΣΙΑ ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ 2 σε 1	42
ΒΙΒΙΑΝΝΑ ΓΙΑΝΝΟΥΤΣΟΥ Οδός Αμερικής	44
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΒΑΒΑΛΟΣ Μια ξαφνική ελπίδα	46
ΑΝΤΩΝΙΑ ΨΩΜΑ 12 φύλακες μονόκεροι... ..	49
ΑΝΔΡΕΑΣ ΔΡΙΜΑΛΑΣ Ο εφευρέτης	55
ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΝΙΚΟΛΟΥΤΣΟΣ Η αποφυγή ενός ατελείωτου θανάτου	58
ΒΙΚΥ ΜΠΟΥΓΙΑΤΙΩΤΗ Το βλέμμα που δεν ξέχασα	61
ΑΝΔΡΕΑΣ ΧΡΗΣΤΟΥ Ένα όνειρο	65
ΝΑΤΑΛΙΑ ΣΤΑΥΡΑΚΑΚΗ Σκιά / Φως	67
ΡΟΖΑ ΣΙΑΦΑΚΑ Το συμβάν	70
ΕΙΡΗΝΗ ΣΑΡΙΠΑΝΙΔΟΥ Το κόκκινο φόρεμα	75
ΑΝΤΩΝΙΑ ΣΑΡΑΤΣΟΠΟΥΛΟΥ Στη Ζορζέτ... που γνώρισε τον έρωτα	77
ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΜΠΟΥΓΑ Προσπάθειες	79
ΘΕΟΔΩΡΑ-ΜΑΡΙΑ ΜΟΔΙΝΟΥ Μια παλιά ανάμνηση	81
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΚΤΕΝΑ Οι σκάλες	83
ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΚΟΝΤΑΞΑΚΗ Στις σκιές του μυαλού	85
ΦΩΤΗΣ ΖΥΓΟΥΝΑΣ Μια βουτιά ακόμα	87
ΒΙΒΗ ΒΛΑΧΑΚΗ Μια οικογενειακή παράδοση	89
ΡΗΘΕΒΕ GR Ο Κύκλος της Ζωής	91

ΛΑΜΠΡΙΝΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΗ

Οδυνηρές Μνήμες

Το εξοχικό των παλπούδων μου βρίσκεται σε προάστιο του Νιου Τζέρσι, δηλαδή 3,960 περίπου χιλιόμετρα μακριά από την Καλιφόρνια όπου μένουμε 5 χρόνια τώρα. Το ταξίδι μας θα διαρκούσε χωρίς στάση σαράντα-τέσσερις ώρες και έτσι σταματήσαμε σε ένα παρακμιακό αλλά απαραίτητο για να περάσουμε τη νύχτα μοτέλ. Δε θυμάμαι πόσες φορές στο παρελθόν είχαμε αναγκαστεί να κάνουμε τέτοιες στάσεις, τότε που πριν γίνουν όλα μεταξύ μας τόσο τετριμμένα ήμασταν νιόπαντροι και επιζητούσαμε την αδρεναλίνη της περιπέτειας. Τότε που είχαμε μια συναρπαστική ζωή τα Σαββατοκύριακα. Τώρα πια έπρεπε να περνάμε τις πιο πολλές ώρες μακριά ο ένας από τον άλλον είτε λόγω δουλειάς είτε λόγω επιλογής. Και φυσικά ούτε λόγος πια για εξορμήσεις. Η κοινή μας ζωή περιορίζεται σε οικογενειακές συγκεντρώσεις όπου πρέπει να είμαστε παρόντες, και καμία φορά αναγκαζόμαστε να προσποιηθούμε τρυφερότητα ο ένας απέναντι στον άλλον για τα μάτια του κόσμου.

Η συγκέντρωση είναι αφιερωμένη στους αρραβώνες της ξαδέρφης μου της Μίνας. Η Μίνα ήταν ανέκαθεν ένα συνεσταλμένο παιδί. Ήταν ωστόσο πάντα και αρκετά ευκολόπιστη. Δε θα ξεχάσω ποτέ πόσο εύκολα την ξεγελούσαμε με τον αδερφό της τον Ρον με σκοπό να της πάρουμε τις καραμέλες που της έδινε η μαμά της και εκείνη πειθόταν πως οι καραμέλες μόνο κακό στα δόντια μπορούν να κάνουν. Έτσι μας τις έδινε οικειοθελώς. Η Μίνα είχε γίνει πια ολόκληρη γυναίκα και ήταν έτοιμη να κάνει τη δική της οικογένεια. Για το γαμπρό δεν ξέραμε σχεδόν τίποτα παρά μόνο πως ήταν «ένα καλό παιδί», και πως «εργαζόταν για μια πολυεθνική εταιρία της Νέας Υόρκης». Αυτά ήταν όλα όσα γνωρίζαμε για εκείνον εκτός του ονόματός του. Εύχομαι λοιπόν ο Μάικλ να κάνει τη Μίνα ευτυχισμένη.

Το ταξίδι μας ξεκίνησε με μουρμούρα. Θα χαραμιζαμε όλο το σαββατοκύριακο και την άδεια της Δευτέρας για να περάσουμε ένα βράδυ με την, κατά τα λεγόμενα της Σάρας, «ασφυκτική» οικογένειά μου. Τη Δευτέρα για καλή μου τύχη θα παίρναμε την απευθείας πτήση για Καλιφόρνια. Έκανα μεγάλη προσπάθεια να παραβλέψω τα λεγόμενα της μέχρι τη στιγμή που άρχισε να ψελλίζει πως και εγώ ήμουν το ίδιο και απaráλλακτο δείγμα καθωσπρεπισμού. Δεν άντεξα άλλο τις προσβολές της και άρχισα να της φωνάζω πως αν ήθελε να γυρίσει πίσω θα μπορούσε να κατέβει εκείνη τη στιγμή από το αυτοκίνητο.

Νύχτωνε και ένιωθα τα μάτια μου τόσο κουρασμένα και έτοιμα να παραδοθούν σε βαθύ ύπνο, που θεώρησα καλή ιδέα να διανυκτερεύσουμε όσο πιο κοντά στον επαρχιακό δρόμο γινόταν. Εκείνη έκανε ένα μορφασμό και χαμηλόφωνα παραπονέθηκε πως ήμασταν στη μέση του πουθενά, ενώ περιεργαζόταν το αγριεμένο τοπίο. Τελικά, συμφωνήσαμε να ξεκουραστούμε σε ένα μοτέλ που είχαμε ήδη περάσει στην προηγούμενη διασταύρωση.

Μόλις φτάσαμε μας κυρίεψε ένα αίσθημα μιζέριας. Το μέρος φαινόταν εγκαταλελειμμένο εκ πρώτης όψεως αλλά γρήγορα καταλάβαμε πως έδινε αυτή την εντύπωση γιατί συνήθως δεν πάταγε ψυχή. Ο ιδιοκτήτης μας καλωσόρισε ψυχρά και μας έδωσε το κλειδί του δωματίου μας σαν να ενοχλήθηκε κιόλας που μας έβλεπε.

Η Σάρα ήταν θαρραλέα γυναίκα. Δεν την τρόμαζε τίποτα. Ίσως μόνο οι ατυχείς συμπτώσεις. Οτιδήποτε ήταν έξω από τα νερά της και δεν είχε επιρροή πάνω του το μισούσε. Κατέφευγε πάντα στη λογική ως θετικό μυαλό που είναι. Όντας αρχιτέκτονας, παρακολουθούσε το παραμικρό, ενώ το τερατώδες μυαλό της θυμόταν λεπτομέρειες που ένας συνηθισμένος άνθρωπος θα αγνοούσε ακόμη και την ύπαρξη τους. Η παρατηρητικότητα της ήταν πάντα κάτι που με γοήτευε σε εκείνη, κάτι που εγώ ως εκπαιδευτικός δεν είχα σε τόσο οξυμένο βαθμό και ένιωθα πάντα πως με συμπλήρωνε. Έτσι και τώρα, παρατηρούσε το χώρο με μεγάλη προσήλωση.

Ήταν πια περασμένες δώδεκα και χρειαζόμασταν ανάπαυση. Αλλά όσο το σώμα ήθελε απεγνωσμένα να γύρει πάνω στο στρώμα να ξεκουραστεί, το μυαλό αντιστεκόταν. Δίπλα στο κομοδίνο υπήρχε ένα μισοτελειωμένο μπουκάλι μπράντι. Το άρπαξα χωρίς δεύτερη σκέψη. Σε λίγα λεπτά είδα και τη Σάρα να σηκώνεται. Ούτε εκείνη μπορούσε να κοιμηθεί. Της προσέφερα ένα ποτήρι και δέχτηκε να πει μαζί μου. Είχε πολλά χρόνια να βάλει στο στόμα της αλκοόλ. Συγκεκριμένα από τότε που ενεπλάκη σε εκείνο το φρικτό ατύχημα. Οι λεπτοδείκτες στο παλιό ρολόι που ήταν κρεμασμένο στην άθλια μουσταρδί ταπετσαρία γυρνούσαν ασταμάτητα. Μετά από ένα ποτήρι, ζήτησε και δεύτερο. Και τότε ήταν που ύστερα από τρία χρόνια σιωπής αποφάσισε να μου ανοιχτεί. Παραδέχτηκε πως ήταν νευρική από την αρχή του ταξιδιού και ένιωθε πως κάτι δεν πήγαινε καλά. Προσπάθησα να την καθησυχάσω αλλά με σταμάτησε πριν αρθρώσω λέξη. Μου ζήτησε μάλιστα συγγνώμη και ρίχτηκε στην αγκαλιά μου τρέμοντας.

Πριν τρία χρόνια και ενώ είχαμε κατασκηνώσει κοντά στην παραλία Stinson, ξεμείναμε από μπίρες. Η Σάρα προσφέρθηκε να ανεφοδιαστεί στο κοντινότερο μίνι-μάρκετ. Στο γυρισμό, και ενώ είχε πει, χτύπησε άθελά της ένα νεαρό. Όπως μου τον περιέγραψε θα πρέπει να ήταν γύρω στα είκοσι. Η Σάρα έντρομη κατέβηκε από το αυτοκίνητο. Πλησίασε να δει αν είχε παλμό όμως από την σύγχυσή της έτρεμε. Μπήκε γρήγορα στο αυτοκίνητο αλλά ενώ σκεφτόταν να καλέσει βοήθεια, ο φόβος την ώθησε να τον εγκαταλείψει αιμόφυρτο και χωρίς τις αισθήσεις του. Σε λίγο θα ήταν νεκρός. Όταν γύρισε στην παραλία κατάλαβα πως κάτι είχε συμβεί. Αρχισε να φωνάζει υστερικά πως έπρεπε να φύγουμε. Μου είπε πως δε μπορούσε να οδηγήσει και τα χέρια της έτρεμαν. Τη ρώτησα τι είχε γίνει όμως το μόνο που κατάφερα να καταλάβω από τα αναφιλητά της ήταν σκόρπιες λέξεις χωρίς συνοχή και η φράση «δεν το ήθελα». Δεν ήταν σε θέση να μιλήσει και δε θα την πίεζα άλλο μέχρι να φτάναμε σπίτι. Μου είπε τα πάντα και με παρακάλεσε να μη πω τίποτα σε κανέναν. Πέρασαν τρία ολόκληρα χρόνια και δεν δέχτηκε ποτέ να επισκεφτεί έναν ψυχολόγο με το φόβο πως θα την κατέδιδαν. Ο καιρός πέρασε, το συμβάν ξεχάστηκε όμως η συμπεριφορά της είχε αλλάξει. Δεν αναγνώριζα τη χαρούμενη γυναίκα που είχα παντρευτεί. Καχυποψία είχε ριζώσει στην καρδιά της και οι ατελείωτες προσπάθειες που έκανα για να την προσεγγίσω έπεφταν στο κενό.

Μετά από πολλές ώρες δακρύων εξαντλήθηκε και έπεσε να κοιμηθεί. Υποσχέθηκα στον εαυτό μου πως θα έκανα τα πάντα για να βρει ξανά τον εαυτό της.

Ξημέρωσε. Η Σάρα φαινόταν πιο ευδιάθετη από ότι συνήθως. Πληρώσαμε για τη διαμονή και συνεχίσαμε το δρόμο μας μέχρι το κτήμα χωρίς κουβέντες. Κάθε φορά που βρισκόμουν εδώ ένιωθα πως δεν είχε περάσει ούτε μια μέρα από την προηγούμενη φορά. Τις παιδικές αναμνήσεις που μου έρχονταν στο μυαλό καθώς ατένιζα τον εξωτερικό φράχτη, διέκοψαν τα αναφωνητά από τα δύο μικρά μου ανίψια που φώναζαν το όνομά μου. Τα αγαπούσα αυτά τα διαβολάκια. Έτρεξαν να με αγκαλιάσουν και σιγά σιγά φάνηκε και η υπόλοιπη οικογένεια. Η Σάρα έδειχνε αμήχανη αλλά τελικά χαιρέτησε τους πάντες με μια ειλικρινή ευγένεια, κάτι που με χαροποίησε.

Η Μίνα έτρεξε να μας αγκαλιάσει και τότε τον είδα. Δεν θα μπορούσε να είναι άλλος. Τα δύο σταχτί του μάτια μας κάρφωναν. Ήταν αυτός που είχε περιγράψει η Σάρα στους εφιάλτες της με μόνη διαφορά το προσθετικό πόδι που

προεξείχε από την κοντή του βερμούδα.

Η Σάρα πάγωσε και τραβήχτηκε πίσω από το μπράτσο μου. Ήμουν πια σίγουρος πως ήταν αυτός. Μηχανικά πρότεινα το χέρι μου, αν και φαινόμουν συγχυσμένος. Εκείνος, με μια χαρακτηριστική ηρεμία έδειξε να προσπερνά την αλλόκοτη αμηχανία μας σαν να την περίμενε.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΕΥΘΥΜΙΑΔΟΥ

Η Εμφάνιση του Κυρίου Πεκάν

Ο κύριος Πεκάν εμφανίστηκε στις 8 μ.μ. ακριβώς. Κατέβηκε την οδό Βενιζέλου και έστριψε αριστερά στην οδό Τσιμισκή. Τον προσπέρασε μια παρέα νεαρών μιλώντας και γελώντας δυνατά. Σχολίαζαν τη σαχλή στολή ενός της παρέας που επέλεξε να ντυθεί Κινέζος φορώντας μια αντιπαθητική χαμογελαστή μάσκα. Τα καρναβάλια πάντα βγάζουν τον πιο παράξενο εαυτό όλων μας... Ο κος Πεκάν δεν έδειχνε καθόλου παράταιρος με το μακρύ έως το γόνατο μεσαίο σακάκι του, το ημίψηλο καπέλο του και το μαστούνι του με την ασημένια λαβή. Αναμφίβολα ανήκε στην υψηλή κοινωνία! Είχε και ένα καλοχτενισμένο και γυαλιστερό μουστάκι που συμπλήρωνε την εμφάνισή του. Με τον κατάλληλο φωτισμό, θα μπορούσε κάποιος να τον πει και όμορφο.

Προσπέρασε το κτίριο που κάποτε στέγαζε το ζαχαροπλασείο «Φλόκας» και σκέφτηκε πως ίσως ένα τελευταίο γλυκό να κλείδωνε τις αναμνήσεις του. Αχ, τι όμορφη πόλη η Θεσσαλονίκη...μήπως μια βόλτα στο λιμάνι; Όχι! Θα αργούσε! Στο μυαλό του τριγύριζε η αγαπημένη του Ελένη. Τα μυρωδάτα μακριά καστανά μαλλιά της. Τα μεγάλα μάτια της που τον έκαναν να χάνει τα λόγια του. Αναμφίβολα ήταν ερωτευμένος! Αλλά τα τελευταία νέα τον είχαν εμφανώς ανησυχήσει. Για να μην πούμε κεραυνοβολήσει! Όλα όμως θα έμπαιναν στη θέση τους όταν τη συναντούσε.

Η Ελένη ήταν μια κοπέλα που ποτέ δεν ονειρεύτηκε όλα εκείνα τα κλισέ, όπως να ερωτευτεί, να παντρευτεί κ.λπ. Ήταν μια κοπέλα ατίθαση, με ιδέες προχωρημένες και για πολλούς με ανάρμοστη συμπεριφορά! Ο κύριος Πεκάν ήταν μια επιλογή του πατέρα της που ήλπιζε να τη δαμάσει με την ωριμότητα και την ευγένειά του ή ίσως να τη συνεπάρει με τα πλούτη του, τα ταξίδια και τα δώρα που μπορούσε να της προσφέρει. Και αυτή με τη σειρά της του προσέφερε τη ζωντάνια και τη χαρά που τόσο του έλειπαν μετά τον άδικο όσο και παράξενο χαμό της συζύγου του. Κάποιος άγνωστος την είχε πυροβολήσει και ληστέψει ένα βράδυ στον δρόμο. Οι κακές γλώσσες έλεγαν πως τελευταία έκανε παρέα με άτομα εκτός του συνήθους φιλικού της κύκλου, αλλά εμείς δεν είμαστε κακεντρεχείς και φιλύποπτοι, οπότε θα την αφήσουμε να αναπαυτεί εν ειρήνη. Όσον αφορά την Ελένη, η αλήθεια είναι πως εκμεταλλεύτηκε στο έπακρο την αδυναμία που της είχε. Του ήταν αδύνατο να τη κρύψει – γιατί να το κάνει, άλλωστε; Αφού είχαν ορίσει και ημερομηνία γάμου. Θα ήταν για πάντα δική του.

Η ζωή πάντα όμως βρίσκει τρόπο να σου τη φέρει και έτσι στην Ελένη συνέβη κάτι που και δεν επεδίωκε και δεν περίμενε να συμβεί. Ερωτεύτηκε και αυτή! Και ζήσαν αυτοί καλά και εμείς καλύτερα. Έτσι θα τελείωνε η ιστορία μας αν είχε ερωτευτεί τον κύριο Πεκάν. Αλλά φευ, ο έρωτας της χτύπησε την πόρτα με τη μορφή ενός νεαρού ποιητή. Πάντα οι καλλιτέχνες κερδίζουν τα πιο όμορφα κορίτσια. Και αυτός ο άπλυτος ποιητής, όπως μεταφέρθηκαν τα νέα στον κύριο Πεκάν, είχε το θράσος να της υποσχεθεί γάμο και όμορφη μα απλή ζωή. Και άκουσον άκουσον, η Ελένη του, η ΔΙΚΗ ΤΟΥ Ελένη, με τα λούσα και τα φορέματα και τα ταξίδια και τα αμέτρητα θέλω, είχε προτιμήσει τον άπλυτο και την απλή

ζωή μαζί του! Εκτός από τη στεναχώρια του για την Ελένη, ήταν και ο εγωισμός του που είχε πληγωθεί ανεπανόρθωτα. Και ο εγωισμός είναι ένα τέρας που καλό είναι να το αφήνουμε να κοιμάται ήσυχο και να μην το ενοχλούμε...

Η Ελένη χαρούμενη αποχαιρέτησε τον ποιητή της, για να πάει στο τελευταίο ραντεβού της με τον κύριο Πεκάν όπως όριζε η μοίρα της. Μόλις εμφανίστηκε, ο κύριος Πεκάν θέλησε αυθόρμητα να την αγκαλιάσει. Έτρεξε προς αυτή, αλλά τελικά ύψωσε το μαστούνι του με την ασημένια λαβή και τη χτύπησε στο κεφάλι. «Ναι, τώρα όλα θα μπουν στη θέση τους» σκέφτηκε. Η Ελένη του φώναξε να σταματήσει αλλά η φωνή της απορροφήθηκε από την αχλή της χειμερινής νύχτας. Ο κύριος Πεκάν έβγαλε ένα πιστόλι από την τσέπη του όμορφου και ακριβού σακακιού του και την πυροβόλησε. Μετά την αγκάλιασε και έστρεψε το πιστόλι στον κρόταφό του. «Για πάντα μαζί» σκέφτηκε και πάτησε τη σκανδάλη. Η λάμψη του πυροβολισμού μαρτύρησε το δράμα που μόλις παίχτηκε, ενώ ο ήχος του χάθηκε στη μουσική και στις φωνές της γιορτινής ατμόσφαιρας γύρω τους. Οι δύο τους έμειναν να κείτονται σαν πρωταγωνιστές βουβής ταινίας.

Η εικόνα θα ήταν αναμφίβολα τρομερή για όποιον μπορούσε να τη δει, αλλά η όμορφη Ελένη και ο κύριος Πεκάν, αγκαλιασμένοι για μια αιωνιότητα, σιγά σιγά έγιναν μια θολή εικόνα και έσβησαν. Ένα ζευγάρι ντυμένοι γιατρός και νοσοκόμα πέρασαν σχεδόν από μέσα τους πριν χαθούν. Για αυτούς δεν υπήρξαν ποτέ.

Το επόμενο βράδυ στις 8 μ.μ. ακριβώς εμφανίστηκε ο κύριος Πεκάν. Είχε ένα σημαντικό ραντεβού και δεν έπρεπε να αργήσει...

ΔΗΜΗΤΡΑ-ΝΙΚΗ ΚΑΒΟΥΡΑ

Η Ζωή του Υπηρέτη

Η ζωή του υπηρέτη είναι είτε πολύ περίπλοκη είτε πολύ απλή. Έχω την τύχη να ανήκω στη δεύτερη περίπτωση. Ξέρω ποια είναι η θέση μου. Είναι στο πλάι της κυρίας μου και ξέρουμε και οι δυο μας ότι οποιαδήποτε στιγμή με χρειαστεί θα κάνω το θέλημά της χωρίς να πει κουβέντα. Είμαι πάντα ασφαλής όσο η κυρία μου δε με χρειάζεται και εκείνη είναι πάντα ασφαλής όταν αναλαμβάνω.

Κοιμάμαι πολύ. Τον περισσότερο καιρό, για την ακρίβεια. Ο κόσμος μου είναι κυρίως σκοτεινός, καθώς σπάνια βγαίνω έξω. Αλλά ακόμη κι όταν είναι επιτέλους ώρα να βγω, ο ήλιος έχει σχεδόν πάντα δύσει προ πολλού και το φεγγάρι ελάχιστες φορές θα μου χαρίσει λίγη από τη λάμψη του. Εκείνες τις φορές θα με ξυπνήσει το γνώριμο άγγιγμα της κυρίας μου και σιωπηλά θα την ακολουθήσω έξω. Δεν θα περάσει πολλή ώρα μέχρι να με ευχαριστήσει για την υπηρεσία μου – της παίρνει μόλις ένα νεύμα αυτό – και να αποσυρθώ ξανά σε έναν σκοτεινό, χορτασμένο λήθαργο. Το σκοτάδι είναι φίλος, απλά νοσταλγώ μερικές φορές τη διαύγεια της ημέρας.

Δεν το περίμενα, λοιπόν, όταν στο κάλεσμα της κυρίας μου με συνάντησε ένα ζεστό μεσημεριάτικο φως. Την ίδια έκπληξη πρέπει να ένιωσε και ο άντρας, γιατί τα μάτια του στένεψαν ξαφνικά σαν να τον είχε τυφλώσει κάποια φωτεινή αχτίδα. Κι όμως, ο άντρας φάνηκε να έχει ξαφνιαστεί στη δική μου θέα. Σκέφτηκα, μήπως έχουμε ξαναϊδωθεί; Στη μαύρη νύχτα όλα τα πρόσωπα είναι ίδια και όλες οι συναντήσεις επικίνδυνες. Αλλά τώρα ήταν μέρα...

Έσκυψα μπροστά, πλησίασα προς το μέρος του. Η όψη του δε μου έλεγε τίποτε το συγκεκριμένο αλλά η κυρία μου ποτέ δεν θα καλούσε εμένα για κάποιον άγνωστο. Αισθάνθηκα τον παλμό της καρδιάς της στο χέρι της, τον ιδρώτα της να με μουσκεύει. Ζωντανή. Ο ιδρώτας του άντρα γυάλιζε κρύος στο μέτωπό του, ενώ της κυρίας μου ήταν ζεστός. Ζωντανή. Περίμενα υπομονετικά να έρθει η σειρά μου, όπως κάθε φορά. Υπάκουα περίμενα. Ο ρόλος μου ήταν πάντοτε σημαντικός, ο ρόλος ενός υπηρέτη.

Κάτι διαφορετικό όμως είχε αυτή η φορά. Στράφηκα στο πλάι, ενώ η κυρία μου με προτιμάει ευθυτενή. Πλησίασα κι άλλο, υπάκουα. Γιατί δεν ήξερα αυτόν τον άντρα; Ήταν χλομός, κάτασπρος. Ένας ήχος δραπέτευσε από τα χείλη του. Ήξερα όμως αυτή τη φωνή. Πλησίασα περισσότερο, όχι, δεν τον είχα ξαναδεί. Ούτε εκείνος εμένα. Ένας λυγμός του ξέφυγε τώρα, κάνοντας τον λαιμό του να αναπηδήσει. Την προηγούμενη φορά δεν έκλαιγε αλλά γελούσε. Όχι, την προηγούμενη φορά η κυρία μου ήταν που έκλαιγε. Τότε που ήμουν εκεί γύρω αλλά δεν ήμουν αρκετά κοντά.

Φίλησα πρώτα το ένα του μάγουλο αργά, ύστερα το δεύτερο. Ο άντρας αναρίγησε στο άγγιγμά μου. Μα γιατί; Ήταν τόσο απαλό. Ο λαιμός του τρεμούλιασε ξανά, προσπαθώντας να ψελλίσει κάτι ακατάληπτο που δεν φάνηκε να ενδιαφέρει την κυρία μου. Μετά πλησίασα αυτόν τον αντάρτη λαιμό και τον έγλειψα από άκρη σε άκρη. Από τόσο κοντά ο άντρας ήταν κόκκινος και ζεστός. Και να φανταστεί κανείς ότι μου είχε φανεί χλομός και κρύος μια φορά.

Ένα μαντίλι με χάιδεψε μετά, ξαφνικά, πριν πεταχτεί τσαλακωμένο σε μια λιμνούλα λάσπης. Η κυρία μου έγνεψε, όπως πάντα. Ήταν ώρα να πάω για ύπνο και πάλι. Το σκοτάδι ήταν φίλος αλλά αυτή τη φορά το χέρι ήταν σχεδόν τρυφερό όταν με έβαζε πίσω στο θηκάρι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΕΙΒΑΔΑΡΟΣ

Το Όνειρο

Ήταν απόγευμα όταν πήρα εξιτήριο από το νοσοκομείο και ο πατέρας μου, με το άθλιο αυτοκίνητό του, έπρεπε να με γυρίσει στο σπίτι. Αν και είκοσι-δύο χρονών, είχα ήδη κάνει πολλές διαδρομές σαν κι αυτή και κάθε φορά έλεγα μέσα μου πως θα ήταν η τελευταία. Αυτή τη φορά όμως γνώριζα ότι η παλιά εξάρτησή μου από τα ναρκωτικά είχε αναμφίβολα αλλάξει ριζικά τη ζωή μου για πάντα.

Η διαδρομή ήταν αρκετά μεγάλη και για τους περισσότερους θα έμοιαζε όμορφη και αναζωογονητική έτσι όπως ήταν στολισμένη με αμέτρητα πεύκα αριστερά και δεξιά κατά μήκος του δρόμου. Σε εμένα όμως έμοιαζε μαρτυρική και ντροπιαστική μιας και ήμουν υποχρεωμένος να ανεχτώ την ξαφνική εκδήλωση ανιδιοτελούς συμπόνιας και αγάπης του πατέρα μου ενώ γνώριζα ότι αυτή η καλοκάγαθη και φιλική του πλευρά θα πνιγόταν αργότερα σε ένα χείμαρρο από αλκοόλ, μεταμορφώνοντας τον σε ένα απότομο και σκληρό τέρας.

Τουλάχιστον σήμερα ήμουν πιο τυχερός μέσα στην απελπισία μου μιας και καθόταν σιωπηλός στο κάθισμά του κάνοντας ότι ήταν συγκεντρωμένος στην οδήγησή του. Παρόλο που προσπαθούσε να μην το δείξει, τα μάτια του είχαν βουρκώσει και ανά στιγμές δάκρυα έτρεχαν στο μάγουλό του όπου τα σκούπιζε γρήγορα με την άκρη του χεριού του. Προσπαθούσε επανειλημμένα να μου δικαιολογηθεί, αν και δεν του το ζήτησα ποτέ, ότι ήταν η αλλεργία του στα πεύκα που τον είχε κάνει να αντιδράει έτσι σήμερα.

Για να αποφύγω οποιαδήποτε συζήτηση, απέστρεψα το βλέμμα μου και ακούμπησα το κεφάλι μου στο μισόκλειστο παράθυρο, νιώθοντας τα βλέφαρά μου βαριά και το κορμί μου εξαντλημένο μετά τους ατελείωτους μήνες θεραπείας στο νοσοκομείο.

Δεν κατάλαβα πως πέρασε η ώρα και όταν άνοιξα τα μάτια μου είχαμε φτάσει κιόλας σπίτι. Προς μεγάλη μου έκπληξη, η μητέρα μου μαζί με τα δύο μεγαλύτερα αδέρφια μου ήταν εκεί για να με υποδεχτούν, όλοι τους ζεστοί και φιλικοί απέναντί μου, κάτι που δεν συνήθιζαν ποτέ παλαιότερα.

Η μητέρα μου είχε ήδη στρώσει το τραπέζι το οποίο ήταν γεμάτο με ζεστά, λαχταριστά φαγητά και μετά από πάρα πολλά χρόνια, περάσαμε ένα βράδυ γεμάτο με γέλια και μουσική, με την καρδιά μου να ξεχειλίζει αγάπη για την οικογένειά μου, κάτι που παραδόξως είχα πολύ καιρό να νιώσω.

Όταν το γλέντι τελείωσε και ξάπλωσα στο κρεβάτι μου πανευτυχής, τα μάτια μου έπεσαν σε μία αφίσα ενός διάσημου χορευτή που θαύμαζα από μικρός. Τον φαντάστηκα να χορεύει και να εκδηλώνει τα συναισθήματα του υπό τον ρυθμό της μουσικής και όταν στο τέλος υποκλίθηκε και σήκωσε το κεφάλι του, είδα το πρόσωπό μου στη θέση του. Ένωσα ξανά μετά από πάρα πολλά χρόνια εκείνη τη σπίθα, βαθιά μέσα στην ψυχή μου, να μου ψιθυρίζει για το όνειρο της ζωής μου που είχα σχεδόν διαγράψει εξαιτίας της εξάρτησής από τα ναρκωτικά.

Με την πρώτη ευκαιρία αφιέρωσα μήνες ολόκληρους σε μαθήματα χορού. Η λαχτάρα μου να μάθω ήταν τόσο μεγάλη που δεν άργησα να νιώσω το ρυθμό να παρασύρει τις κινήσεις μου σαν το κύμα της θάλασσας. Η μουσική σε συνδυασμό με τα χρώματα και τα φώτα της σκηνής μου έδιναν την ανάγκη να συνεχίζω να χορεύω ελεύθερα, δίχως δισταγμούς και κάποιες φορές σταματούσα να νιώθω το πάτωμα της σκηνής πιστεύοντας πως χόρευα στον αέρα με παρτενέρτα σύννεφα. Και όταν το τραγούδι τελείωνε και έμενα ακίνητος, στα αυτιά μου έφτανε ο γλυκός ήχος του ξέφρενου χειροκροτήματος.

Μέσα από εκείνο το πάθος μου έμαθα τι σημαίνει πραγματικά να ζεις τη ζωή σου δυνατά. Έμαθα τι σημαίνει να γελάς με την καρδιά σου, να μην φοβάσαι να δείχνεις τα συναισθήματά σου, να ζεις τη ζωή σου με την περιέργεια ενός μικρού παιδιού και όλα αυτά μαζί με οδήγησαν με τα χρόνια να γίνω όχι μόνο ένας διάσημος χορευτής, όπως εκείνος στην αφίσα του δωματίου μου, αλλά και ένας άνθρωπος ο οποίος ήταν θαυμαστός από πολλούς. Ένας άνθρωπος που είχε βγει νικητής από τον φαύλο κύκλο των ναρκωτικών.

Ενώ κάποιοι θα έλεγαν ότι πλέον ζούσα μία ωραία ζωή, η γυναίκα μου ήταν εκείνη που την έκανε παραμυθένια. Δεν είχε περάσει πολύς καιρός που είχαμε παντρευτεί αλλά ο έρωτάς μας ήταν παράφορος.

Ένα βράδυ ήμουν ξαπλωμένος σε μία εξωτική παραλία και πάνω στο κορμί μου ήταν εκείνη με τα πράσινα μάτια της να με κοιτούν με τέτοια λάμψη που θα ζήλευε κάθε αστέρι του νυχτερινού ουρανού.

Σταθήκαμε εκεί να κοιταζόμαστε βαθειά μέχρι που με τα ροδαλά της χείλη μου έδωσε ένα γλυκό φιλί. «Δεν θα ήθελα τίποτα άλλο στην ζωή μου», της ψιθύρισα ενώ εκείνη με κοίταξε με ένα περίεργο και αλλόκοτο ύφος.

«Είσαι ανόητος», μου απάντησε ψιθυριστά. «Η ζωή δεν σταματά ποτέ σε ένα σημείο».

Δεν πρόλαβα να εκφράσω την περιέργειά μου στην απάντησή της όταν το έδαφος από κάτω μου ξαφνικά υποχώρησε. Έμεινα μόνος μου να πέφτω στο κενό κοιτώντας με τρόμο την γυναίκα μου που είχε μείνει επάνω να με κοιτάει με βλέμμα θλιμμένο και απογοητευμένο.

Πρέπει να έπεφτα για πολλή ώρα καθώς κάποια στιγμή δεν μπορούσα να διακρίνω πια το πρόσωπό της και ενώ πίστευα ότι η πτώση μου δεν θα είχε τέλος, το σκληρό έδαφος υποδέχτηκε τα πόδια μου κι εγώ ούρλιαξα από πόνο.

Ο οξύς πόνος με ξύπνησε και τινάχτηκα με μία κραυγή. Ο πατέρας μου καθόταν ακόμη στο τιμόνι και με κοίταξε ξαφνιασμένος. «Ήταν μία μεγάλη λακκούβα. Δεν την είδα. Είσαι καλά;»

«Ναι, μια χαρά», του απάντησα όσο πιο ψύχραιμα μπορούσα και προσπάθησα να κρύψω τον πόνο μου. «Μην ανησυχείς».

Κοίταξα γύρω μου και είχε νυχτώσει. Υπέθεσα ότι σε λίγο θα φτάναμε σπίτι και τότε θυμήθηκα αποσπασματικά το όνειρο που είχα δει και θυμήθηκα τα λόγια εκείνης της γυναίκας λίγο πριν υποχωρήσει το έδαφος.

«Μάλλον είμαι πραγματικά ανόητος», ομολόγησα.

«Είπες κάτι;», ρώτησε κάπως θιγμένα ο πατέρας μου και από την μυρωδιά του χνώτου του κατάλαβα ότι είχε ξεκινήσει νωρίς το βράδυ του απόψε.

«Τίποτα. Συνέχισε», είπα βαριεστημένα και με την βοήθεια των χεριών μου έσκυφα ελαφρά μπροστά για να κάνω μαλάξεις στο σημείο όπου μέχρι πριν από λίγους μήνες είχα πόδια.

ΝΕΛΛΗ ΣΠΑΘΑΡΗ

Βιβλία, βιβλία, βιβλία

Μανία να κάθεται στο ίδιο τραπέζι μ' εμένα κάθε φορά που έχουμε διάλειμμα στη δουλειά, αφού είπαμε, φίλε, κάνε πιο πέρα, από τη μια σου αρέσει να κάθεται μαζί μου και να κουβεντιάζεις, από την άλλη μου τη μπαίνεις και ζητάς το λόγο σε κάθε μου κουβέντα, μα εγώ δεν έχω μόνο εσένα για συνομιλητή, τη βρίσκω να μιλάω με πολύ κόσμο, είμαι κοινωνικός εγώ, δεν είμαι από εκείνους, σαν κι εσένα, που κολλάς σε έναν τύπο και τον παίρνεις συνέχεια στο κατόπι και δεν τον αφήνεις ρούπι και του λες και του λες, σα να μην υπάρχει άλλος άνθρωπος σ' αυτόν τον ρημαδοπλανήτη να πα να μιλήσεις, να πεις τις απόψεις σου, να ξεφουσκώσει το εγώ σου, φίλε, να πάψεις να μας ζαλίζεις, λες και έχουμε βάλει αφεντικό στο κεφάλι μας, ξέρεις έχουμε δημοκρατία, τι δημοκρατία δηλαδή, ούτε κι εμείς δεν ξέρουμε τι έχουμε, αλλά, τέλος πάντων, ό,τι του έρθει κάνει ο καθένας -αν αυτό είναι δημοκρατία που να πάρει- κι εσύ επειδή έχουμε αυτή τη δημοκρατία που έχουμε, νομίζεις πως μπορείς να μου κολλάς όποτε δεν έχεις τι να κάνεις και να μην μπορώ να αρθρώσω γνώμη, παρά να ακούω αυτή τη κλαψιάρικη φωνή σου να μου τη μπαίνει σε κάθε λέξη μου και να χάνω τ' αυγά και τα πασχάλια, τον ειρμό της σκέψης μου θέλω να πω δηλαδή, γιατί, αν το καλοσκεφτείς, εσένα θα σου άρεσε να σε παίρνω εγώ συνέχεια στο κατόπι και να μην σε αφήνω ρούπι και να σε ζαλίζω και να είσαι σαν κι εκείνους τους τύπους στη χούντα, πώς τον λέγανε εκείνο τον μουστακαλή, τον Παπαδόπουλο, τον Παττακό, τέλος πάντων δεν τα έχω ζήσει αυτά για να τα θυμάμαι, που την έβρισκαν να λογοκρίνουν τους πάντες και τα πάντα, όχι ότι μου κάνεις λογοκρισία, αλλά να, μην ανοίξω το στόμα μου κι αμέσως έχεις άποψη για τα πάντα, μα σάμπως σε ρώτησα, γι' αυτό πάγαινε πιο εκεί γιατί τα βιβλία που διαβάζω εγώ κάνω κέφι να τα κουβεντιάζω κι αν δεν θέλεις να τ' ακούς, σου το λέω άλλη μια φορά, εξαφανίσου, γιατί να μου κοπεί το χέρι αν σου ξαναδανείσω από τα βιβλία μου και να μην μπορώ να πω μια άποψη γι' αυτά, για ποια δηλαδή, για τα δικά μου τα βιβλία, μου βγάζεις ξινή τη συνήθειά μου να δανείζω τα βιβλία μου, μα εγώ στην Κοπεγχάγη είχα δει για πρώτη φορά αυτό το κόλλο- το πώς δανείζονται τα βιβλία ο ένας από τον άλλο εννοώ- και είπα, τι, τρελοί είναι αυτοί, παρατούν τα βιβλία τους όπου να 'ναι; εάν ήταν κατά δω στα μέρη μας θα τους τα είχαμε βουτήξει όλα, μα μου εξήγησαν ότι αφού το διαβάσουν το βιβλίο τι να το κάνουν να το έχουν σπίτι τους, τι, να το κρατάνε αγκαλιά να μην τους το πάρουν; για να διαβάζονται είναι τα βιβλία, δεν είναι για να τα ξεσκονίζει η υπηρέτρια, ποια υπηρέτρια δηλαδή, σιγά μην μας μένουν λεφτά για υπηρέτριες εδώ πέρα, αλλά τα βιβλία στα ράφια τα θέλουμε να σκονίζονται, άλλο να μπαίνει ο άλλος σπίτι σου και να έχεις μόνο τα μπιμπελό από τη Βαρκελώνη κι άλλο να βλέπει μια σειρά βιβλία να, πώς να το κάνουμε δεν είναι το ίδιο, αλλά αυτοί εκεί στη Κοπεγχάγη ξέρεις πως είναι τα σπίτια τους, μίνιμαλ, το έχει η αρχιτεκτονική τους λέει, κάτι τάσεις πώς τις λένε Μπαχάουζ; όχι, αρ Ντεκό; αρ ροκοκό; κάτι τέτοιο τέλος πάντων και δεν θέλουν πολλά πολλά στο σπίτι τους, μια απέριτη γραμμή λέει να είναι όλα, ούτε τα μπιμπελό από τη Βαρκελώνη θέλουν, μόνο βγάζουν τα παπούτσια τους και κάθονται στη καρέκλα σχέδιο Κορμπιζιέ από δέρμα αγελάδας και διαβάζουν και άμα το διαβάσουν το βιβλίο ούτε στο τραπεζάκι σε σχήμα ελλειπτικό σαν την τροχιά των πλανητών το αφήνουν παρά το πάνε στο καφέ της γειτονιάς και το παρατάνε σε κείνο το πάγκο και μαζεύονται στοίβες τα βιβλία και πάει ο άλλος και διαλέγει ένα και το παίρνει, όχι να βγάλει κρυφά μια νάιλον σακούλα και στη ζούλα να τα

ρίξει όλα μέσα και να την κάνει στους μύες των ποδιών, τζάμπα είναι, αλλά το διαβάξει και μετά το ξαναπάει πίσω στην ίδια θέση ή το αφήνει στο παγκάκι στο Νίχαβν, εκεί στην αποβάθρα, στο κανάλι, ξέρεις, με τα χρωματιστά τα σπίτια που πάνε οι κουλτουριάρηδες να ακούσουν τζαζ και να καθίσουν στα καφέ σκεπασμένοι με κουβέρτες το κατακαλόκαιρο, -άκου εκεί φάση να σου φύγει το σκαρπέλο, μαζί με τον καφέ να λες στον σερβιτόρο να σου φέρει και μια κουβέρτα- και να κουβεντιάσουν για τα βιβλία, και να γίνεται ένα μπάχαλο ποιο βιβλίο είναι ποιανού, γιατί τι σημασία έχει ποιανού είναι, είναι εκείνου που το διαβάξει και μετά γίνεται κτήμα κάποιου άλλου και μετά κάποιου άλλου, αρκεί να διαβάζεται και, ξέρεις, όχι όπως εσύ, που δεν θέλεις να κουβεντιάσω τα βιβλία μου, τα βιβλία που σας δανείζω φιλαράκο, και να σε έχω συνεχώς δίπλα μου να εκνευρίζεσαι, γιατί πώς μπορώ να κουβεντιάσω για ένα βιβλίο αν δεν κουβεντιάσω και για το τέλος του, γιατί, βρε κουτορνίθι, όλα στο τέλος οδηγούν, τι θέλει να πει ο ποιητής δεν λέμε; τι είμαι κάνας από εκείνους τους ξενέρωτους τους φιλόλογους που αναλύουν πώς έγραψε ο συγγραφέας την εισαγωγή -γραμμένη την έχω την εισαγωγή- πενήντα οκτώ φορές λέει έγραψε την πρώτη παράγραφο στην Άννα Καρένινα ο Τολστόι, και λοιπόν, πώς τα κακάρωσε η κυρία είναι το ζουμί, και θέλεις να κάθομαι να λέω για την πρώτη παράγραφο και όχι για το κακάρωμα, ε, σου το ξαναλέω, αν δεν σου αρέσει πάγαινε πιο πέρα και παράτα με να μιλήσω με τους άλλους που ξετρελαίνονται για το κακάρωμα,- καλά εκείνη η Μαντάμ Μποβαρύ που πήγαινε και έπινε το αίμα του ταύρου ούτε γι' αυτή να μην μιλήσω; εννοώ όχι για το πώς έπινε το αίμα, μόνο αυτή το ξέρει, μα για το πώς τα κακάρωσε κι εκείνη,- και πώς θα καταλάβουμε τις γυναίκες ρε ανεγκέφαλε εάν δεν ξέρουμε γιατί τα κακαρώνουν, μα για να είμαι ειλικρινής όχι ότι καταλαβαίνουμε γιατί τα κακαρώνουν γιατί ανάθεμά μας αν τις καταλάβουμε ποτέ, αλλά πώς το κάνουν βρε αδελφέ, έχει ποικιλία το πράμα, είναι θέμα τεχνικής, άλλο να παίρνεις ένα περίστροφο και να τινάζεις τα μυαλά σου στον αέρα, αντρική δουλειά, κι άλλο να πέφτεις φαρδιά πλατιά στις ράγες του τρένου, όχι ότι μπορείς να καταλάβεις και τους άντρες δηλαδή, άσε αυτούς κι αν δεν μπορείς να τους καταλάβεις, μόνο να σου πω για κείνο το βιβλίο που διάβαζα τις προάλλες όπου ένας τύπος δούλευε σε ένα εργοστάσιο που πολτοποιούσε βιβλία και τρελαινόταν να διασώζει τις σελίδες που κολλούσαν στα σαρόνια της μηχανής πολτοποίησης -του τέρατος, όπως το έλεγε- που δεν καταστρέφονταν και πήγαινε σε κείνο το γηροκομείο και τις διάβαζε ανάκατα στις γριές, πως πήγε και παντρεύτηκε, λέει, εκείνη που καθάριζε τις δημόσιες τουαλέτες γιατί του άρεσε που της άρεσε να μετράει πόσα πλακάκια χρώματος μπλε τουαρέγκ καθάριζε κάθε μέρα, από αυτά που γράφει λοιπόν άντε να καταλάβεις και τον άντρα -μπέρδεμα η κατάσταση- μα στο ξαναλέω άμα δεν σχολιάσω το τέλος πώς θα μιλήσω για το βιβλίο που διάβασα, και ξέρεις κάτι, είναι ακόμα και πέρα από το τέλος, γιατί εκείνος ο άλλος, ο Τρούμαν Καπότε -καλά όλοι έχουμε δει την ταινία «Πρόγευμα στο Τίφανους»- αλλά εκεί δεν διαμαρτύρεσαι που όλοι γνωρίζουμε το τέλος γιατί είναι ταινία και πώς να το κάνεις, άμα στρωθείς να τη δεις, θα τη δεις από την αρχή μέχρι το τέλος, αλλά αν πάρεις και διαβάσεις εκείνο το βιβλίο του, πεντακόσιες σελίδες το ρημάδι, το «Εν Ψυχρώ», μέχρι να φτάσεις στο τέλος έχεις σιχτιρίσει την υπομονή του να γράφει, και να ο Ντικ και να ο Πέρρυ και πάλι ο Ντικ και πάλι ο Πέρρυ, αλλά το μαντεύεις το τέλος, δεν το μαντεύεις; στη κρεμάλα δεν θα κατέληγαν; μόνο η τρέλα είναι ότι ο Καπότε ήταν ερωτευμένος με τον Πέρρυ -το'ξερεις- γιατί ο Ντικ και ο Πέρρυ ήταν υπαρκτά πρόσωπα και ο Καπότε εμφανίστηκε φάντης μπαστούνι στην εκτέλεση, να μην το κουβεντιάσω κι αυτό για να μην μαρτυρήσω το τέλος; όχι βρε φίλε, εγώ το πάω πέρα από το τέλος, το πάω σ' αυτό τον άτιμο τον έρωτα που όταν προκύπτει τα κάνει όλα μπάχαλο, μιλάω για τον Καπότε και τον Πέρρυ, γιατί όσον αφορά στο βιβλίο αυτό καθεαυτό ο Πέρρυ πάει στην αγχόνη όχι για τον έρωτα αλλά για το χρήμα, ποιο χρήμα δηλαδή, οδήγησε κάπου δύο χιλιάδες χιλιόμετρα να πάει με τον Ντικ να κλέψει έναν ζάμπλουτο και σκότωσε και τους τέσσερις της οικογένειας για σαράντα δολάρια, τόσα βρήκε, σαν να λέμε δέκα δολάρια το κεφάλι, και κότες να έβγαινε στο σεργιάνι να πουλήσει θα έπιανε περισσότερα, αλλά σάμπως μόνο για τον έρωτα και το χρήμα διαβάσεις στα βιβλία, πού να δεις τον τρόμο, εκείνα που είναι τώρα της μοδός από Σκανδιναβία μεριά, όλο σκοτωμούς και τέτοια, όχι από έρωτα και ζήλιες και τέτοια κρυόπλαστα αλλά κάτι υποχθόνιους χαρακτήρες, Παναγία

βόηθα, που ο συγγραφέας βάζει και μια ψυχαναλύτρια από δίπλα γιατί εκεί κι αν βγάζεις άκρη για το κίνητρο, σαν κι εκείνη την δόκτορα Κλάυν που κυνηγάει τον δολοφόνο και ο δολοφόνος την κυνηγάει, τον ψυχολογεί και την ψυχολογεί, αλλά εκείνη επιμένει να κάνει βόλτες νύχτα στο Λονδίνο, -αγγλίδα είναι η Κλάυν όχι σκανδιναβή- κάνει λοιπόν βόλτες νύχτα στο Λονδίνο μέσα στο μπούζι κι εκείνος είναι κρυμμένος και ξέρει όλα της τα μυστικά κι εκείνη ξέρει όλα του τα μυστικά, όχι επειδή ξέρει πού είναι και τον παρακολουθεί, αλλά επειδή ξέρει τι σόι κάθαρμα γέννησε η μάνα του και να τα σύνδρομα και να τα υποσυνείδητα και να τα υπερεγώ και δεν συμμαζεύεται και αν σου φαίνονται πολλές εκείνες οι αναθεματισμένες πεντακόσιες σελίδες του Καπότε, πού να δεις εδώ που είναι εφτακόσιες σελίδες, όχι δεν κατάλαβες καλά αγόρι μου, εφτακόσιες σελίδες το βιβλίο και αλληλοκυνηγιούνται τη Δευτέρα (ένα βιβλίο) την Τρίτη (δεύτερο βιβλίο) και πάει λέγοντας και αφού αυτοί οι δύο συγγραφείς, ανδρόγυνο είναι, γι' αυτό προλαβαίνουν και γράφουν τόσες σελίδες φτάνουν στην Κυριακή, άλλες εφτακόσιες σελίδες, ακόμα ο ένας δεν έχει εξοντώσει τον άλλο, όπου βγάλανε τώρα άλλο ένα βιβλίο, «Η 8^η Μέρα» το τιτλοφόρησαν, -τι, Δευτέρα να το ξαναέλεγαν;- όπου η δόκτωρ Κλάυν πάει να..., μεγάλε μη μου δείχνεις τη γροθιά σου, δεν σε φοβάμαι, δεν πρόκειται να με σταματήσεις να μιλάω για βιβλία, ας διάβαζες πιο γρήγορα από μένα για να ξέρεις πρώτος το τέλος, τι πα να κάνεις αθεόφοβε, δεν με τρομάζεις μάγκα μου, όχι, μη, εγώ έχω διαβάσει πολλά βιβλία και ξέρω τι κουμάσια είναι κάτι σαν του λόγου σου, ζηλεύεις που διαβάζω πιο γρήγορα ε; ζηλεύεις αγόρι μου σε βλέπω, μη, αχ, τι πας να κάνεις, όχι στο πρόσωπο, θα σπάσεις τα γυαλιά μου, μη τα μάτια μου, μη, τα μάτια μου, μη μου κοπανάς το κεφάλι, μη, εκείνη η δόκτωρ Κλάυν που λες του έστησε καρτέρι και... και....του έστησε καρτέρι και....

ANNA ΤΣΙΚΟΥΡΑ

Η Μάσκα

Η οδηγία που είχε έρθει ήταν σαφής. Μάσκα σε όλους τους χώρους, εσωτερικούς και εξωτερικούς για τους επόμενους 2 μήνες τουλάχιστον. Καθολικό λοκντάουν σε όλη την χώρα με απαγόρευση κυκλοφορίας παρά μόνο για τις απαραίτητες μετακινήσεις.

Η πανδημία του νέου θανατηφόρου ιού είχε έρθει στη ζωή όλων εντελώς ξαφνικά και είχε ήδη επιβάλλει την τρομοκρατική παρουσία της παντού. Στην αρχή κανείς δεν ήθελε να το πιστέψει, το είχαν υποτιμήσει όλοι και πίστευαν ότι ήταν κάτι που θα τελείωνε σύντομα. Κανείς δε φαντάστηκε ότι θα άλλαζε τον τρόπο ζωής όλων εις το εξής.

Ούτε ο Μάριος το είχε φανταστεί. Δεν μπορούσε ποτέ να σκεφτεί τον εαυτό του περιορισμένο να κυκλοφορεί μόνο για να πάει να ψωνίσει τα απαραίτητα και να γυρίσει απλώς πίσω σπίτι του χωρίς τη δυνατότητα να συναναστραφεί με τον οποιοδήποτε. Ήταν πάντοτε ιδιαίτερος κοινωνικός, εξωστρεφής και δραστήριος σαν άνθρωπος. Η αναστολή λειτουργίας των πάντων στη ζωή του έσκασε σαν κεραυνός εν αιθρία που ταρακούνησε το καθετί γύρω του.

Στην αρχή θεώρησε ότι με λίγη υπομονή θα μπορέσει να το διαχειριστεί ομαλά. Την πρώτη ημέρα της υποχρεωτικής μάσκας σε όλους τους χώρους ζορίστηκε αρκετά. Σηκώθηκε το πρωί νωρίς, όπως έκανε πάντα πριν πάει στο γραφείο της εταιρείας που δούλευε. Πλύθηκε, ντύθηκε, ετοιμάστηκε και λίγο πριν ανοίξει την πόρτα να φύγει φόρεσε την μάσκα στο πρόσωπο του. Η αίσθηση που τον κυριεύσε ήταν περίεργη και ομολογουμένως δυσάρεστη. Τον έσφιγγαν τα λαστιχένια λουράκια στα αυτιά, τον ενοχλούσε το σκληρό ύφασμα στο δέρμα. Το χειρότερο όμως ήταν ότι αισθανόταν ότι δεν μπορούσε να αναπνεύσει. Η ανάσα του κοβόταν κατά διαστήματα και ένιωθε ότι πνίγεται. Δεν άντεχε και κάθε τρεις και λίγο την κατέβαζε για να πάρει μεγάλες και βαθιές αναπνοές και μόνο τότε ένιωθε καλύτερα.

Έτσι πέρασαν οι δύο μήνες της καραντίνας. Την τελευταία εβδομάδα, ήταν σαν θεριό ανήμερο. Μετρούσε τις μέρες, τις ώρες και τα λεπτά για να επανέλθει στην κανονική του ζωή. Του είχε λείψει αφόρητα η οικογένεια του και περίμενε πώς και πώς να πάει να δει τους γονείς του που έμεναν εκτός πόλης. Η καραντίνα είχε απαγορεύσει τις μετακινήσεις από νομό σε νομό και εκείνος παρά το γεγονός ότι σπάνια επισκεπτόταν τους γονείς του στην επαρχία, τώρα είχε την ανάγκη να τους δει και να τους αγκαλιάσει. Είχε ανάγκη την ανθρώπινη επαφή που ο ιός είχε τόσο άσχημα απαλείψει από την καθημερινότητα του.

Ο φόβος μετάδοσης του ιού είχε αναγκάσει τους πάντες να σταματήσουν να βλέπουν πια οποιονδήποτε. Το ίδιο και εκείνος. Ξυπνούσε κάθε μέρα και επαναλάμβανε την ίδια ρουτίνα με βαριά καρδιά μεν αλλά με την ελπίδα ότι πολύ σύντομα όλο αυτό θα αποτελούσε παρελθόν. Από την επόμενη εβδομάδα θα πετούσε τη μάσκα που τόσο πολύ τον καταπίεζε και θα ανέπνεε ελεύθερα. Θα μπορούσε να μιλήσει, να χαμογελάσει στους γείτονες του, στους συναδέλφους του στη δουλειά, ειδικά σε εκείνη την κοπέλα από το τμήμα μάρκετινγκ που πάντα του άρεσε αλλά δίσταζε να προσεγγίσει τόσο καιρό. Ύστερα από ένα επίπονο διαζύγιο που πέρασε την προηγούμενη χρονιά όταν αυτός και η

πρώην σύζυγος του αποφάσισαν να χωρίσουν ύστερα από 5 χρόνια γάμου που ο ένας φανερά αδιαφορούσε για τον άλλον και μετέτρεπαν την καθημερινότητα σε εφιάλτη. Θυμάται χαρακτηριστικά πόσο δύσκολο ήταν να επιστρέψει κάθε απόγευμα σπίτι του και να αντιμετωπίζει την ψυχρή και απαθή στάση της γυναίκας του που είχε εγκαταλείψει προ πολλού την προσπάθεια να τα βρουν σαν ζευγάρι και να δημιουργήσουν μια οικογένεια. Ώρες ώρες αδυνατούσε να θυμηθεί τι ήταν αυτό που τους έφερε κοντά και αποφάσισαν να παντρευτούν. Ίσως η επιθυμία για ένα παιδί που τόσο πολύ ήθελε και στα 38 του χρόνια πίστεψε ότι ήταν πλέον καιρός να το αποκτήσει με μια σύντροφο που θα ήθελε και εκείνη το ίδιο. Το παιδί όμως δεν ήρθε ποτέ και στα επόμενα χρόνια συνειδητοποιούσαν και οι δύο πως δεν υπήρχε τίποτα κοινό μεταξύ τους και απλώς ανεχόταν ο ένας την παρουσία του άλλου λόγω συνήθειας. Εκείνος παρέμενε στο γραφείο του μέχρι αργά το βράδυ και πολύ συχνά και τα σαββατοκύριακα, και εκείνη εξαφανιζόταν με την πρώτη ευκαιρία εκτός σπιτιού. Ήταν ουσιαστικά δύο ξένοι κάτω από την ίδια στέγη. Κάθε φορά που άνοιγε την πόρτα του σπιτιού του ένιωθε να του κοβόταν η αναπνοή και ένα βάρος στο στήθος να τον πλακώνει. Κάποια στιγμή, μετά από πολλούς καυγάδες και δράματα, κατάφεραν να συμφωνήσουν ότι δεν μπορούσε ο ένας να κάνει ευτυχισμένο τον άλλον και έτσι χώρισαν οριστικά.

Όταν εκείνη μετακόμισε σε άλλο σπίτι, εκείνος ένιωσε πρώτη φορά στα 44 του χρόνια πραγματικά ανακουφισμένος και ελεύθερος. Ένιωθε ότι μπορούσε πια να ανασάνει χωρίς τίποτα να τον πιέζει.

Και πάνω που είχε βρει μια ισορροπία στην καθημερινή του ζωή, ο κορωνοϊός ήρθε και τα πάγωσε όλα. Τον έκανε να αισθανθεί ακόμη πιο εγκλωβισμένος και μόνος από πριν. Κλεισμένος σε τέσσερις τοίχους με μόνη παρηγοριά τις βίντεο κλήσεις με συγγενείς και ελάχιστους φίλους που όλοι πλέον είχαν κουραστεί από αυτήν κατάσταση. Όταν ανακοίνωσαν στις ειδήσεις ότι το λοκντάουν θα συνεχιζόταν για ακόμη δύο μήνες έβαλε τα κλάματα. Ήταν απόγευμα και μόλις είχε μπει σπίτι από την τυπική επίσκεψη του στο σουπερ μάρκετ της γειτονιάς και άνοιξε την τηλεόραση να ακούσει τα νέα δίχως να προλάβει να ακουμπήσει κάτω τις σακούλες με τα ψώνια, δίχως να βγάλει καν την μάσκα του. Άρχισε να κλαίει σαν μικρό παιδί καθώς άκουγε πως η κατάσταση με τη διασπορά και θνησιμότητα του ιού δεν είχε διόλου καλύτερέψει. Τουναντίον, όλοι οι ειδικοί επιστήμονες έκαναν δραματική έκκληση σε όλους τους πολίτες για αποφυγή οποιασδήποτε μετακίνησης εκτός σπιτιού και το κυριότερο, καθολική χρήση μάσκας παντού. Όλες οι εταιρείες πλην ελάχιστων εξαιρέσεων καθιέρωσαν την υποχρεωτική και αποκλειστική τηλεργασία. Τα μαγαζιά παρέμειναν κλειστά, απαγορεύτηκαν μέχρι και οι ατομικές αθλητικές δραστηριότητες. Τα ψώνια παραδίδονταν σε σφραγισμένα κουτιά στην πόρτα δίχως καν οπτική επαφή με τους διανομείς, τα λεωφορεία και το μετρό σταμάτησαν να λειτουργούν παρά μόνο με δρομολόγια ασφαλείας. Ο ιός βρισκόταν στον αέρα, παντού. Ο κόσμος κλείστηκε στα σπίτια του, δεν κυκλοφορούσε πια ψυχή πουθενά. Ο φόβος και η ανασφάλεια κυριέυσε τους πάντες που καθηλώθηκαν πίσω από οθόνες κινητών, υπολογιστών, τηλεοράσεων ως το μόνο μέσο διαφυγής αυτής της ζοφερής πραγματικότητας.

Πέρασαν οι 2 μήνες και ήρθαν και άλλοι 4 μετά. Και άλλοι 4 στη συνέχεια. Πλέον δεν είχε διαφορά τι μέρα ήταν, τι μήνας, αν είχαν έρθει Χριστούγεννα, καλοκαίρι. Ο Μάριος σηκωνόταν κάθε πρωί και καθόταν στον υπολογιστή του ως αργά το βράδυ, δουλεύοντας όσο μπορούσε και χαζεύοντας ό,τι υπήρχε στο διαδίκτυο. Πολλές φορές τον έπαιρνε ο ύπνος πάνω στο γραφείο του. Η μάσκα δεν έβγαινε σχεδόν ποτέ από το πρόσωπο του παρά μόνο όταν την έπλενε και φορούσε καινούρια. Την είχε συνηθίσει, είχε γίνει πια ένα με το δέρμα του. Ύστερα από 1 χρόνο εγκλεισμού, η κυβέρνηση ανακοίνωσε την άρση του λοκντάουν με σταδιακή επιστροφή στην κανονικότητα. Οι επιχειρήσεις άρχισαν να λειτουργούν και πάλι σιγά σιγά. Δειλά δειλά, ο κόσμος άρχισε να ξεμυτίζει από τα σπίτια του. Ένας περίπατος, μια βόλτα με το ποδήλατο ήταν πια μια επιτρεπτή κίνηση. Ο Μάριος χάρηκε τόσο πολύ όταν από την εταιρεία του του είπαν ότι τα γραφεία θα ξανάνοιγαν και θα μπορούσε να επιστρέψει στο πόστο του. Και το κυριότερο, χωρίς την μάσκα!

Επιτέλους, θα μπορούσε να γυρίσει πίσω στην κανονική του ζωή.

Όμως κάτι είχε αλλάξει πια. Το κατάλαβε όταν πέρασε το κατώφλι του σπιτιού του για να βγει για πρώτη φορά μετά από μήνες. Οι άνθρωποι γύρω του ήταν περίεργοι. Έμοιαζαν με αλλόκοτα όντα με κενά μάτια που απλώς πηγαινοέρχονταν νωχελικά. Αυτό όμως που του φάνηκε ολότελα διαφορετικό ήταν ο αέρας. Ένιωθε ότι πάλι δεν μπορούσε να πάρει ανάσα, πνιγόταν. Στη διαδρομή για το γραφείο κοίταξε την αντανάκλαση του στο τζάμι μιας βιτρίνας μαγαζιού και συνειδητοποίησε ότι φορούσε ακόμη τη μάσκα. Ξέχασε να τη βγάλει φεύγοντας. Συνήθεια όλου αυτού του καιρού, σκέφτηκε. Έκανε την κίνηση και την έβγαλε αποφασιστικά και την πέταξε σε ένα κάδο σκουπιδιών. Η ανάσα όμως συνέχιζε να είναι το ίδιο βαριά και βεβιασμένη. Στο γραφείο οι ώρες πέρασαν γρήγορα καθώς περισσότερο επικράτησε η συζήτηση για την πανδημία μεταξύ των συναδέλφων. Είδε και την κοπέλα από το τμήμα μάρκετινγκ αλλά ύστερα από 1 χρόνο έλλειψης επικοινωνίας, ντράπηκε να της μιλήσει. Εκείνη πέρασε βιαστικά από δίπλα του και εκείνος την χαιρέτισε τυπικά και χαμήλωσε το βλέμμα με συστολή. Αύριο ίσως να το ξαναπροσπαθούσε. Στην επιστροφή για το σπίτι, ξανακοίταξε το είδωλο του στην ίδια βιτρίνα και σοκαρίστηκε. Είδε το πρόσωπο του καλυμμένο πάλι με την μάσκα. Μα πως ήταν δυνατόν; Αφού την είχε πετάξει το πρωί. Έμεινε για λίγα δευτερόλεπτα αποσβολωμένος να κοιτάει την αντανάκλαση του στο τζάμι.

Άρχισε να τρέχει προς το σπίτι του σαν να τον κυνηγούσαν. Άνοιξε την πόρτα και κατευθύνθηκε αμέσως στο μπάνιο. Πήρε μια φαλτσέτα από το ντουλάπι και έκοψε τα λουράκια της μάσκας. Θα πρέπει να γδάρθηκε κάποια στιγμή γιατί χοντρές στάλες αίματος κύλησαν. Δεν τον ένοιαξε. Σκούπισε το πρόσωπο του με μια καθαρή πετσέτα και πήγε για ύπνο ήσυχος. Την επόμενη μέρα το πρωί όμως που ξαναπήγε στο μπάνιο, έντρομος είδε το πρόσωπο του να είναι ξανά καλυμμένο με την μάσκα. Πανικός τον κυριέυσε. Αδύνατον! Αφού την είχε κόψει χτες. Ξαναπήρε τη φαλτσέτα στα χέρια του και άρχισε να ξανακόβει με λύσσα τα λουριά. Δεν καταλάβαινε τι έκανε, τα μάτια του, το μυαλό του είχαν θολώσει. Έκοβε με μανία, έσκιζε το ύφασμα της μάσκας και έμπηγε τη φαλτσέτα ολόενα και πιο βαθιά, στα χείλια, στα μάγουλα, στα αυτιά. Στάλες αίματος ακόμη πιο χοντρές κυλούσαν από το πρόσωπο του και έλεφταν παντού. Ένιωθε τον πόνο καθώς η λεπίδα έσκιζε τη σάρκα του αλλά δεν σταματούσε. Έπρεπε να σιγουρευτεί ότι η μάσκα θα κοβόταν και δε θα την ξαναέβλεπε ποτέ πια πάνω του. Είχε περάσει τόσα χρόνια μόνος, καταπιεσμένος, φοβισμένος, δίχως τη δυνατότητα να αναπνέει ελεύθερα. Δε θα το ανεχόταν άλλο αυτό. Ήθελε την ελευθερία του. Ήθελε οξυγόνο. Ήθελε να μη φοβάται πια. Σταμάτησε όταν το αίμα είχε καλύψει σχεδόν όλο το πρόσωπο του. Για μια στιγμή η όραση του ξεθόλωσε και μπόρεσε να διακρίνει την εικόνα του στον καθρέφτη.

Το πρόσωπο του φαινόταν παραμορφωμένο από τις χαρακιές, σαν να είχε χάσει το σχήμα του. Μια κατακόκκινη, τρομακτική φιγούρα τον κάρφωνε πίσω από το τζάμι. Γύρισε το βλέμμα του και κοίταξε τον νιπτήρα του μπάνιου, το πάτωμα, που είχαν γεμίσει με αίμα. Για μια στιγμή μούδιασε όλο του το κορμί στη θέα αυτού του αποτρόπαιου σκηνικού. Ένιωσε τον φόβο να τον κυριεύει για άλλη μια φορά. Ξανασήκωσε το βλέμμα του στον καθρέφτη για μερικά δευτερόλεπτα. Έφερε τα χέρια στο πρόσωπο του και παρά το γεγονός ότι σφάδασε από τον πόνο μόλις άγγιξε το στόμα του, ένιωσε ταυτόχρονα μια αίσθηση ανακούφισης. Η μάσκα δεν υπήρχε πια. Τα είχε καταφέρει! Την είχε ξεφορτωθεί πια για πάντα. Τώρα ήταν επιτέλους αποδεδειγμένος από όλα όσα τον καταπίεζαν και τον φόβιζαν. Τώρα μπορούσε πια να αναπνεύσει ελεύθερα. Ένα ελαφρό μειδίαμα ζωγραφίστηκε στα χείλη του πριν ξεσπάσει σε νευρικά γέλια. Αποκαμωμένος σωριάστηκε στο πάτωμα. Πήρε μια βαθιά ανάσα και ξεφύσηξε δυνατά από το στόμα. Είχε νικήσει!

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ

Bras de fer

Ο ήλιος βρισκόταν από ώρα στη δύση του, ίσα που άφηνε μια πορτοκαλί κόψη στον ορίζοντα. Το χιόνι έμοιαζε πύρινο καθώς χόρευε στο ημίφως. Μια γερασμένη αλλά γεροδεμένη φιγούρα έριχνε τον ίσκιο της στον τοίχο. Ο άντρας έτριβε τα σκεβρωμένα του χέρια μορφάζοντας από τον πόνο. Άραγε πόσους χειμώνες θα άντεχε ακόμα; Γύρισε το κεφάλι και κοίταξε με κάποια ικανοποίηση τα γνώριμα πρόσωπα που άρχιζαν να μαζεύονται. Όλοι ήταν άνδρες σκληροτράχηλοι, συνηθισμένοι στο μόχθο και πλασμένοι από τις κακουχίες. Κανείς όμως δεν ήταν σαν τον ίδιο, κανείς δεν θα τολμούσε να αναμετρηθεί μαζί του. Ο Χάνιγκαν ήταν ο πιο φημισμένος υλοτόμος στην Οτάβα, ίσως και σε ολόκληρο τον Καναδά. Έκοβε ξύλα στα παγωμένα δάση του βορρά πριν ακόμα γεννηθούν μερικοί από αυτούς που βρισκόντουσαν γύρω του. Πολλές ήταν οι ιστορίες που κυκλοφορούσαν γύρω από το όνομά του, έτσι σταδιακά ο Χάνιγκαν, και οτιδήποτε σχετικό με αυτόν, πέρασε στο φάσμα του θρύλου. Όταν κατέβαινε στην πόλη την άνοιξη, έβρισκε πάντα μέρος να πει μια δωρεάν μπίρα.

Τώρα καθόταν εδώ, στο τραπέζι που καθόταν πάντα, στο μοναδικό ανοιχτό μαγαζί που μπορούσε να εξυπηρετήσει τους υλοτόμους τόσο βόρεια, ειδικά αυτή την εποχή. Έξω ο άνεμος λυσομανούσε βίαια, παγωμένος και εχθρικός. Ο Χάνιγκαν παρατηρούσε τον στροβιλισμό των νιφάδων από το γωνιακό, σχεδόν ξεχαρβαλωμένο παράθυρο. Στο τζάκι χρησιμοποιούσαν πεύκο για καυσόξυλο, και οι τριγμοί του τον ηρεμούσαν. Η μυρωδιά φθηνού ουίσκι πλημμύριζε τα ρουθούνια του. Αυτή η μυρωδιά του ήταν γνώριμη και οικεία εδώ και πολλά χρόνια, όπως και σε κάθε ξυλοκόπο που βρισκόταν εδώ αυτή τη στιγμή.

Δεν θα εργάζονταν για μερικούς ακόμη μήνες, μέχρι τα χιόνια να αρχίσουν να λιώνουν. Οπότε όταν δεν κοιμόταν στην καλύβα του, βρισκόταν εδώ, παρέα με τους ομοίους του. Έτσι ήταν η ζωή για τους ανθρώπους σαν και του λόγου του. Τα βάσανα πολλά και οι συγκινήσεις ήταν ελάχιστες έως ανύπαρκτες. Εκτός αν θεωρούσες συγκινήσεις τις δύο μυρωδιές που εναλλάσσονταν, αυτή του ουίσκι το χειμώνα και την άλλη του φρεσκοκομμένου πριονιδιού το καλοκαίρι. Δεν θυμόταν πότε ήταν η τελευταία φορά που κοιμήθηκε στο πλάι μιας γυναίκας. Δεν είχε σημασία πια. Αυτή ήταν η δουλειά που έκανε ο πατέρας του, αυτήν ακολούθησε και ο ίδιος, και αυτή θα έκανε ώσπου κάποια μέρα σαν όλες τις άλλες θα τον σκέπαζε το χώμα και θα αναπαύονταν εις τους αιώνες των αιώνων.

Όσο ζούσε μπορούσε να απολαμβάνει μόνο τον θαυμασμό των υπόλοιπων του είδους του. Ο Χάνιγκαν, ο άνθρωπος που λέγεται πως σκότωσε κάποτε μια αρκούδα έχοντας πάνω του μόνο το κυνηγετικό του μαχαίρι, ήταν αδιαμφισβήτητα ένας θρύλος, ο τελευταίος μιας γενιάς που αργοπέθαινε. Δεν είχε ποτέ του ιδιαίτερες φιλοδοξίες. Τον ενδιέφερε να κάνει σωστά τη δουλειά του, και να πληρώνεται στην ώρα του. Έτσι ήταν οι περισσότεροι, άνθρωποι απλοί όπως αυτός. Έτσι κ' αλλιώς, στη ζωή του ξυλοκόπου λίγα πράγματα μετρούσαν όσο μια καλή ιστορία, και ο Χάνιγκαν είχε μπόλικες. Ένα μειδίαμα ευχαρίστησης μαλάκωσε το ρυτιδιασμένο του πρόσωπο.

Είχε βάλει λίγο μπαγιάτικο καπνό στην πίπα του και ετοιμαζόταν να καπνίσει, όταν ακούστηκε ο χαρακτηριστικός

ήχος από καμπανάκι. Η πόρτα άνοιξε και μια ψυχρή ριπή αέρα έκανε τις τρίχες του σβέρκου του να σηκωθούν. Μπήκε στο μαγαζί ο καινούργιος, ένας πιτσιρικάς με φαρδιές πλάτες και κυρτούς ώμους, σκεπασμένους από το χιόνι. Μερικοί από τους πιο παλιούς γύρισαν και κοίταξαν αδιάφορα τον γεροδεμένο νεαρό. Ο Χάνιγκαν αναδεύτηκε στη θέση του. Μελέτησε για μια στιγμή το νεαρό για να σιγουρευτεί. Είχε προσέξει κάτι που οι άλλοι δεν θα μπορούσαν να παρατηρήσουν ούτε σε εκατό χρόνια.

Ο νεοφερμένος έφτασε στο μπαρ με δυο μεγάλες, σίγουρες δρασκελιές. Στάθηκε για μια στιγμή κοιτώντας τους άλλους. Ζήτησε ένα ποτό το οποίο ήπιε επιτόπου. «Για δεσ τον», μουρμούρισε ο Χάνιγκαν. «Ακόμη δεν έμαθε να περπατάει και κινείται ήδη σαν ένας από εμάς». Το αμυδρό χαμόγελο που υπήρχε ήδη κάτω από το γκριζο μουστάκι του, πλάτυνε λίγο περισσότερο.

«Ε μικρέ!». Οι θαμώνες κοίταξαν τον Χάνιγκαν με δέος όταν άκουσαν τη βαθιά, μπάσα φωνή του. Ο μικρός όμως δεν έδειξε καν να ξαφνιάζεται. «Παρακαλώ κύριε Χάνιγκαν», του απάντησε με σεβασμό, αλλά χωρίς καμία ένδειξη υποτέλειας. Αυτό ενίσχυσε την αρχική εντύπωση του γερασμένου υλοτόμου. «Έλα και κάθισε μαζί μου». Αυτό ειπώθηκε σε πιο φιλικό τόνο, ξένο στους υπόλοιπους. Τα θαμπά γαλάζια μάτια του Χάνιγκαν εξέταζαν τον νεαρό σχολαστικά, απροκάλυπτα. Ζύγιαζε τον αντίπαλό όπως είχε κάνει εκατοντάδες φορές στο παρελθόν. Ο πατέρας του δεν υποτιμούσε κανέναν, αυτό ήταν ένα από τα λίγα πράγματα που θεωρούσε σημαντικά. Αυτός ο απαράβατος κανόνας ήταν, σε συνδυασμό με το επάγγελμα, η προίκα του Χάνιγκαν στη ζωή.

Ο νεοφερμένος το πρόσεξε. Τράβηξε μια δρύινη καρέκλα και κάθισε, σκορπίζοντας λίγο από το χιόνι που είχε ακόμη πάνω του. Αν προηγουμένως οι θαμώνες κοιτούσαν παραξενεμένοι, τώρα κάθε ζευγάρι μάτια ήταν στυλωμένο στη σκηνή που εξελισσόταν μπροστά τους. Ήταν μεγάλη τιμή να καθίσει κάποιος στο τραπέζι του Χάνιγκαν. «Τι γυρεύεις τόσο βόρεια αγόρι μου; Γιατί εδώ;» είπε ο ηλικιωμένος. «Η ζωή στην πόλη δεν είναι για μένα κύριε», απάντησε με θάρρος ο νεαρός. «Τούτος ο τόπος με σηκώνει καλύτερα». Ο Χάνιγκαν συγκατένευσε με θυμηδία. Ο μικρός του θύμιζε τόσο πολύ τον εαυτό του. «Με όλο το σεβασμό κύριε, αλλά τι έφερε εσάς εδώ;». Άπαντες στο μαγαζί κράτησαν την ανάσα τους, το ρυθμικό κουδούνισμα των ποτηριών σίγησε απότομα. Το βλέμμα του ηλικιωμένου άντρα σκλήρυνε. «Τι ήταν αυτό που δεν με έφερε εδώ να λες». Ο μικρός χλόμιασε, σαν να ξεστόμιζε τη μεγαλύτερη βλαστήμια του κόσμου. Ο Χάνιγκαν τον καθησύχασε με μια κίνηση του χεριού και ένα νεύμα στο μαγαζάτορα. Ο αδύνατος άντρας με το κουρασμένο πρόσωπο και την λεκιασμένη ποδιά, έφτασε γρήγορα, αφήνοντας δυο ποτά στο τραπέζι τους.

Ο Χάνιγκαν άρπαξε το ποτήρι του και το στράγγιξε με δυο γρήγορες, εξασκημένες γουλιές. Ο μικρός γρήγορα τον μιμήθηκε. «Πιτ!» φώναξε ο Χάνιγκαν. Το γρήγορο, νευρικό περπάτημα του μαγαζάτορα έγινε ακόμη γρηγορότερο. «Ουίσκι». Ο Πιτ έφερε δύο ποτά ακόμη. Η διαδικασία αυτή επαναλήφθηκε μερικές φορές ενώ οι άντρες κουβέντιαζαν με ζέση. Οι υπόλοιποι άρχισαν να χαλαρώνουν, επιστρέφοντας στις συζητήσεις τους. Ένα βλέμμα του Χάνιγκαν όμως έφτανε για να το αλλάξει αυτό. Οι κουβέντες κόπηκαν τόσο γρήγορα όσο είχαν αρχίσει. Όλοι έμοιαζαν να αδημονούν γι' αυτό που θα ακολουθούσε. Πέρασαν έτσι λίγα λεπτά. Τελικά ο Χάνιγκαν άνοιξε το στόμα του και μίλησε, χωρίς ίχνος μέθης στα λόγια του. «Έλα μικρέ, δείξε στο γεροξεκούτη από τι είσαι φτιαγμένος». Σήκωσε το μανίκι του αποκαλύπτοντας μύες που μόνο η χειρωνακτική εργασία μπορεί να παράγει. Ο νεαρός έμεινε για μια στιγμή σκεφτικός. Τελικά αποδέχτηκε σιωπηλά την πρόκληση, ακουμπώντας τον αγκώνα του στο τραπέζι. Ο ηλικιωμένος ξυλοκόπος έκανε το ίδιο.

Κάθε ζωντανός άνθρωπος που είχε μια στάλα μυαλό στο κεφάλι του δεν θα πλησίαζε ποτέ δυο θηρία που μάχονταν. Έτσι και οι υπόλοιποι ξυλοκόποι είχαν τη σύνεση να μείνουν σιωπηλοί, καθώς οι δύο άντρες έσμιγαν τις λαβές τους. Ως και

ο άνεμος συνετίστηκε και κόπασε. Επικρατούσε τέτοια ησυχία που άκουγες καρδιές να χτυπούν. Τα μάτια του νεαρού φλογίστηκαν, οι μυώνες και των δύο σφίχτηκαν ταυτόχρονα. Η μάχη είχε ξεκινήσει. Ο Χάνιγκαν κάρφωνε τον νεαρό με ματιά κοφτερή και γεμάτη σοφία, που τον έκανε να μοιάζει πιο γέρο και ισχυρότερο συγχρόνως. Φαινόταν άυλος, σαν πνεύμα. Μόνο τα ροζιασμένα δυνατά του χέρια έλεγαν το αντίθετο. Ο νεαρός ανέβλυζε τέτοια ζωτικότητα, τόση αγάπη για τη ζωή. Ήταν λες και προσπαθούσε να αγκαλιάσει τη στιγμή αυτή, να ρουφήξει όλα όσα είχε να του προσφέρει. Είχε κερδίσει το λαχείο και το κρατούσε σφιχτά για να μην του φύγει. Ο Χάνιγκαν το είχε νιώσει και αυτός. Ήταν μια από αυτές τις ιδιαίτερες στιγμές που διαγράφονται ανεξίτηλες στη ζωή ενός νεαρού. Όλη η παιδική δύναμη έμοιαζε να τιθασεύεται και να ωριμάζει. Ο ίδιος ο Χάνιγκαν το είχε βιώσει με τον πατέρα του, και τώρα χάριζε το ίδιο δώρο σε ένα νεαρό παλικάρι. Ένωσε περήφανος ως τα τριςβαθα της ψυχής του.

Ωρα πολύ μάχονταν και οι δύο με τον ίδιο ζήλο. Ο ιδρώτας στο πρόσωπό τους στέγνωνε και σχηματιζόταν ξανά. Τα κορμιά τους έτρεμαν εξουθενωμένα, κι' όμως, έμεναν αλύγιστοι. Οι ρυθμικές ανάσες τους ήταν ο μόνος ήχος που έκανε την σιωπή κάπως πιο υποφερτή. Ο γέρος έμοιαζε να παλεύει να ξαναβρεί τη νιότη του, και οι θεατές θα ορκίζονταν πως, για μια στιγμή τα κατάφερε. Τα μαλλιά του, σαν να φάνηκαν πιο σκούρα, το δέρμα του πιο νεανικό. Η ζωτικότητα του νεαρού, έδινε ζωή στον ίδιο και τον λάτρευε γι' αυτό. Όταν φαινόταν να υποχωρεί, πάλι έβρισκε δύναμη και η ανάστροφη της λαβής του δεν ακουμπούσε στο τραπέζι. Άλλες φορές πάλι, ο νεαρός έμοιαζε αδύνατον να ανακάμψει, επέστρεφε όμως με μεγαλύτερη ένταση από πριν, διψασμένος όσο ποτέ. Η δύναμή τους, τόσο πρωτόγονη, έμοιαζε να ρέει από μια πηγή αστείρευτη. Ο χρόνος όμως, είναι ακατανίκητος. Ούτε ο Χάνιγκαν δεν μπόρεσε να συγκρατήσει την ορμή του. Το χέρι του λύγισε, και αυτή τη φορά έμεινε ασάλευτο στο τραπέζι.

Τα μάτια των θαμώνων είχαν στενέψει τόσο που αναρωτιόσουν αν βλέπουν ακόμα. Έμειναν βουβοί, παγωμένοι στις θέσεις τους. Ο άνεμος έξω είχε αρχίσει ξανά το μελωδικό του τραγούδι. Ο Χάνιγκαν κοίταξε προσεκτικά το πρόσωπο του νεαρού άντρα. Δειλά-δειλά το χαμόγελο του μετατράπηκε σε ασυγκράτητο γέλιο. Γέλασε πολύ και αβίαστα, μέχρι που δάκρυα άρχιζαν να αυλακώνουν τα μάγουλά του. «Σε ευχαριστώ παιδί μου» ψέλλισε στο τέλος κατάκοπος. Ο νεαρός άντρας σηκώθηκε από το τραπέζι και πλησίασε τον ηλικιωμένο. Κοντοστάθηκε για λίγο, ψάχνοντας τις λέξεις. «Σας ευχαριστώ κύριε» είπε, έπειτα από φανερή δυσκολία. Έπειτα έγειρε προς το μέρος του. Ο νεαρός αγκάλιασε τον πατέρα του, και ο θρύλος έγινε ξανά άνθρωπος.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΣΤΑΣΙΝΟΥ

Νύχτα με πανσέληνο

Σάλεμ Μασαχουσέτης, 1892

Κάθε μέρα ίδια και απaráλλαχτη με την προηγούμενη. Κάθε μέρα ο ήλιος ανέτελλε και έδυε πίσω από τις πυκνές φυλλωσιές του δάσους. Και σε κάθε ανατολή και ηλιοβασίλεμα εκείνη στεκόταν εκεί. Πίσω από τα κάγκελα της έπαυλης, ρουφώντας κάθε λεπτομέρεια των χρωμάτων από το επιβλητικό τοπίο που απλωνόταν έξω από την ζώνη ασφάλειάς της. Πεσμένο ανοσοποιητικό, της είχαν πει όταν ήταν στην τρυφερή ηλικία των έξι. Στην ίδια ηλικία που έχασε και τον πατέρα της από πνευμονία. Από εκείνη τη στιγμή η αυταρχική και υπερπροστατευτική μητέρα της δεν της επέτρεπε να βγαίνει στον έξω κόσμο παρά μόνο για τις τακτικές επισκέψεις στο σπίτι του γιατρού. Το μόνο που γνώριζε ήταν η έπαυλη όπου ζούσε και το κάθε λουλούδι που άνθιζε μέσα σε αυτή. Αυτή η υπερβολή της μητέρας της ίσως να οφειλόταν σε μια υπεράνθρωπη προσπάθεια να κρατηθεί από την κόρη της με νύχια και με δόντια, επειδή ήταν η μοναδική που είχε στον κόσμο. Η ειρωνεία ήταν ότι ενώ τόσο καιρό προσπαθούσε να την προστατέψει από έναν αόρατο εχθρό έξω από τις πύλες του αρχοντικού, η πραγματική απειλή βρισκόταν μέσα από τα κάγκελα. Η απειλή είχε την μορφή του πατριού της, ο οποίος μπήκε στην ζωή τους όταν η Άλισον ήταν μόλις δώδεκα χρονών. Και από εκείνη την στιγμή όλα άλλαξαν. Το επιβλητικό και σιωπηλό αυτό σπίτι ήταν η φυλακή της. Και ενώ η ζωή στο εσωτερικό του ήταν για εκείνη μια κόλαση, το συντριβάνι στο κέντρο του κήπου της κρατούσε συντροφιά, όπως και τα ζωάκια που ρέμβαζαν πάνω σε αυτό. Οι μόνες στιγμές που αυτή η σκοτεινή έπαυλη ζωντάνευε ήταν όταν η μητέρα της διοργάνωνε τον περιβόητο ετήσιο χορό. Τότε έπιανε τον εαυτό της να παρατηρεί την κοσμοσυρροή, ανθρώπους που ερχόντουσαν με τις άμαξες μέσα στην νύχτα, τα όμορφα φορέματα που φορούσαν οι γυναίκες και τον στολισμό του σπιτιού που είχε επιμεληθεί το προσωπικό μια ολόκληρη εβδομάδα πριν. Όλη η αφρόκρεμα των γύρω περιοχών περίμενε πώς και πώς αυτή την φημισμένη νύχτα. Ίσως επειδή το σκοτεινό αυτό αρχοντικό ήταν το επίκεντρο πολλών θρύλων στο Σάλεμ. Ήταν χτισμένο σε ένα λόφο μια ανάσα από τις παρυφές του δάσους και ανήκε πάντοτε στην οικογένεια τους. Πολλοί πίστευαν ότι το σπίτι είχε χτιστεί στο σημείο που είχε κρεμαστεί η Μπρίτζετ Μπίσοπ, η πρώτη γυναίκα που κατηγορήθηκε για μαγεία στις δίκες του Σάλεμ τον Ιούνιο του 1692. Ήταν από εκείνα τα σπίτια που προκαλούσαν ανάμεικτα συναισθήματα δέους και φόβου. Ακόμα και το εσωτερικό του με τους αμέτρητους πίνακες, τους κρεμαστούς πολυέλαιους από το ψηλό ταβάνι και τα κηροπήγια στους τοίχους, τις στριφογυριστές μαύρες σκάλες και το πέτρινο δάπεδο δημιουργούσε μια μυστήρια ατμόσφαιρα που γοήτευε όποιον περνούσε το κατώφλι του. Ενώ όλοι διάβαιναν το μονοπάτι για να θαυμάσουν το εντυπωσιακό αρχοντικό η προσοχή της Άλισον ήταν στραμμένη προς την αντίθετη πλευρά. Φανταζόταν ότι βρισκόταν ανάμεσα στα δέντρα, μακριά από αυτό το σπίτι που την έπνιγε. Ελεύθερη και υγιής. Πάντα έχανε την αίσθηση του χρόνου όταν παρατηρούσε τους ψηλούς κορμούς και τα σχήματα των κλαδιών που έμοιαζαν σαν αρπακτικά έτσι όπως έγερναν στο χωμάτινο μονοπάτι. Πολλές φορές ευχόταν να ζωντανέψουν και να την αρπάξουν από εκεί, μεταφέροντας την σε έναν μαγικό κόσμο όπου δεν θα υπήρχε πόνος. Όσο περνούσαν τα χρόνια τόσο

περισσότερο η περιέργειά της για τον έξω κόσμο γινόταν πιο έντονη. Το μικρό κορίτσι έγινε έφηβη και η έφηβη κοπέλα έγινε δεκαοχτώ χρονών γυναίκα.

Τα τραπέζια έτριζαν κάτω από το βάρος των φαγητών και των ποτών εκείνη την νύχτα. Είχε αντιληφθεί πώς την περιεργάζονταν σε αυτούς τους χορούς οι καλεσμένοι. Με μια αποστροφή ανάμεικτη με περιέργεια στην ψυχρή ματιά τους. Λες και ήταν ένα πλάσμα που δεν άνηκε στον κύκλο τους. Έβλεπε συχνά τις μεγαλύτερες γυναίκες να μουρμουρίζουν με περιφρονητικό ύφος κάθε φορά που περνούσε από δίπλα τους. Η μητέρα της πάντα πίστευε πως ζήλευαν την εντυπωσιακή ομορφιά της. Αυτό που γνώριζε η ίδια με απόλυτη σιγουριά ήταν ότι μακριά από αυτούς τους επιφανειακούς ανθρώπους μπορούσε να πάρει ανάσα. Όσο μπορούσε να αναπνεύσει, βέβαια, με τον στενό κορσέ που φορούσε. Εκείνο το φθινοπωρινό βράδυ, όπως και κάθε άλλη φορά που γινόταν χορός, περίμενε την κατάλληλη στιγμή να ξεγλιστρήσει απαρατήρητη για να βρεθεί έξω, ανάμεσα στους πραγματικούς της φίλους. Τα λουλούδια και τα ζωάκια. Όταν το κατάφερε χωρίς να γίνει αντιληπτή, οι φωνές και τα γέλια μέσα από την έπαυλη ήταν οι μόνοι ήχοι που έσπαγαν τη σιγαλιά της νύχτας. Με τα ψηλά και σφιχτά πέδιλα που της είχαν φορέσει οι υπηρέτριες του σπιτιού προχώρησε με δυσκολία προς την πελώρια μαύρη πύλη για να θαυμάσει και πάλι τις κορυφές των δέντρων και τους μυστήριους θορύβους που έκρυβε το δάσος. Ήταν το μόνο μέρος όπου έβρισκε γαλήνη.

Πρέπει να ήταν μεσάνυχτα όταν αποφάσισε ηττημένη να επιστρέψει στο σπίτι. Δεν είχε προλάβει να κάνει αρκετά βήματα όταν ξαφνικά ένα ψυχρό αεράκι φύσηξε και της φάνηκε πως άκουσε μια φωνή ανάμεσα στα δέντρα. Ήταν σίγουρη πως δεν το είχε φανταστεί. Κοίταξε αιφνιδιασμένη προς το δάσος σαρώνοντας με τα μάτια της το σκοτεινό τοπίο και τότε την είδε. Στεκόταν εκεί. Μισοκρυμμένη πίσω από ένα κορμό δέντρου. Μια γυναικεία σκοτεινή φιγούρα, κάτι σαν σκιά, με πολύ μακριά μαλλιά και ένα λευκό μακρύ φόρεμα, κολλημένο πάνω της σαν να είχε μόλις βγει από τα βάθη της θάλασσας. Δεν μπορούσε να διακρίνει το πρόσωπό της από αυτή την απόσταση αλλά ήταν σίγουρη πως εκείνη κοιτούσε προς το μέρος της. Στα αυτιά της έφτασε μια απόκοσμη φωνή που την έκανε να ανατριχιάσει ολόκληρη. Δεν μπορούσε να ξεχωρίσει τα λόγια αλλά για κάποιο λόγο ήταν σίγουρη πως αυτό που μόλις είχε ακούσει ήταν κάλεσμα για βοήθεια. Ανοιγόκλεισε τα βλέφαρά της προσπαθώντας να ελέγξει τους ακανόνιστους χτύπους της καρδιάς της αλλά η φιγούρα στεκόταν ακόμα εκεί. Ασάλευτη και συντριπτική σαν μια αρχέγονη δύναμη. Ένας θόρυβος από την έπαυλη την έκανε να αποστρέψει το βλέμμα της και να προσγειωθεί στην πραγματικότητα. Στράφηκε προς τα σκαλοπάτια που οδηγούσαν στο εσωτερικό του σπιτιού. Η μητέρα της ερχόταν βιαστικά προς το μέρος της με ανήσυχο βλέμμα.

“Άλισον, τι κάνεις εδώ έξω μόνη σου; Όλοι αναρωτιούνται που βρίσκεσαι”. Η Άλισον την κοίταξε, χαμένη στις σκέψεις της, αιφνιδιασμένη ακόμα από αυτό που είχε αντικρίσει. Άνοιξε το στόμα της να πει κάτι αλλά αμέσως μετά το μετάνιωσε. Από τότε που έχασε τον πατέρα της δεν μιλούσε πολύ. Η μητέρα της κοντοστάθηκε για λίγο κοιτάζοντάς την με ανησυχία. Δεν ήθελε να αποδεχτεί ότι η κόρη της ήταν τσακισμένη ψυχικά. Στο μυαλό της η Άλισον ήταν μια αφεγάδιαστη πορσελάνινη κούκλα. Η τέλεια κούκλα, άξια επίδειξης στην υψηλή κοινωνία. Εξάλλου αν αποδεχόταν ότι χρειαζόταν βοήθεια τι θα έλεγε ο κόσμος όταν θα το μάθαινε; Ήταν ήδη αρκετά τα κουτσομπολιά για την κατάσταση της υγείας της. Αυτό θα ήταν τεράστιο σκάνδαλο. Της χαμογέλασε συγκρατημένα και κίνησε για το σπίτι. “Μην αργήσεις. Και ίσιωσε το φόρεμα σου σε παρακαλώ. Τί θα πει ο κόσμος;”, ακούστηκε η επιτακτική φωνή της καθώς χανόταν στο εσωτερικό της έπαυλης. Όταν έστρεψε η Άλισον το βλέμμα της πάλι προς το δάσος δεν ήταν κανένας εκεί. Μόνο ένα στρώμα ομίχλης που γυάλιζε κάτω από τον έναστρο ουρανό.

Όταν μπήκε στο σπίτι και αντίκρισε πάλι τα κρύα χαμόγελα και την προσποιητή ευγένεια των ανθρώπων γύρω της, μέσα στο κεφάλι της αντηχούσε ακόμα η απόκοσμη ηχώ της μυστήριας φιγούρας ανάμεσα στα δέντρα. Προσπαθούσε να μην δώσει σημασία στην φωνούλα στο κεφάλι της που κάθε τόσο της ψιθύριζε: “Πρέπει να βγεις έξω. Πρέπει να

ανακαλύψεις ποια είναι αυτή η γυναίκα".

Το μεγάλο ξύλινο ρολόι στον τοίχο έδειχνε τρεις η ώρα ενώ οι υπόλοιποι χόρευαν και έλεγαν ιστορίες μαζεμένοι στο καθιστικό. Η ματιά της έπεσε στην άλλη άκρη του δωματίου όπου έστεκε αγέρωχος ο πατριός της κρατώντας το πούρο του. Η αμφίεση του ξεχώριζε από των υπόλοιπων ανδρών. Ένα πλήθος γοητευμένων γυναικών είχε μαζευτεί γύρω του για να ακούσει τις ιστορίες για τα περιβόητα ταξίδια του. Καμιά φορά αναρωτιόταν πώς ήταν εφικτό ένας άνθρωπος που ήταν τόσο αξιοθαύμαστος και σεβαστός στην κοινωνία να μεταμορφωνόταν πίσω από τις κλειστές πόρτες σε ένα τέρας που του έδινε ευχαρίστηση να κάνει κακό στους γύρω του. Η θολή ανάμνηση του πατέρα της αναδύθηκε στην μνήμη της. Το καλοσυνάτο χαμόγελό του που έφτανε μέχρι τα μάτια του. Το γέλιο του έφτανε ξεθωριασμένο στα αυτιά της όπως και η ασαφής ανάμνηση του προσώπου του. Ξαφνικά η διαπεραστική και ψυχρή ματιά του πατριού της καρφώθηκε πάνω της. Και εκείνη, εκπλήσσοντας ακόμα και τον ίδιο της τον εαυτό, δεν έστρεψε την ματιά της στο πάτωμα όπως έκανε κάθε άλλη φορά αλλά ανταπέδωσε το βλέμμα με ένα μορφασμό αποστροφής να αποτυπώνεται στα όμορφα χαρακτηριστικά της. Ίσα που πρόλαβε να διακρίνει την έκπληξη στο βάνουσο αυτό πρόσωπο καθώς γυρνούσε απότομα προς την στριφογυριστή σκάλα. Άρχισε να την ανεβαίνει με γοργό βήμα και μόνο όταν βρέθηκε στην κάμαρα της μητέρας της πήρε μια βαθιά ανάσα. Παραμέρισε την σκούρα κουρτίνα από το παράθυρο και έριξε μια ματιά στην σκοτεινή μάζα δέντρων που απλωνόταν μέχρι εκεί που έφτανε το μάτι της. Στάθηκε για λίγο πριν αρχίσει να βηματίζει πέρα δώθε στο δωμάτιο σαν ένα ζώο παγιδευμένο στο κλουβί του. Χωρίς καν να το επεξεργαστεί στο μυαλό της, είχε ήδη πάρει την απόφαση να βγει για πρώτη φορά έξω από το κλουβί, και να ψάξει με όποιο τρόπο μπορεί την άγνωστη γυναίκα. Ένιωθε σαν να την παρακινούσε μια αόρατη δύναμη πέρα από τον έλεγχό της. Άνοιξε απότομα την ξύλινη συρταριέρα όπου είχε δει την μητέρα της να κρύβει τα κλειδιά που αντιστοιχούσαν σε κάθε πόρτα της έπαυλης. Όταν τα ανέσυρε από το βάθος του ντουλαπιού τα έσφιξε δυνατά στο χέρι της. Κατέβηκε βιαστικά την σκάλα και με γρήγορα βήματα έφτασε στην άκρη του σπιτιού, σπρώχνοντας άθελά της δύο κυρίες στο πέρασμά της. Εκείνες την κοίταξαν με σκανδαλισμένο ύφος καθώς έβγαινε έξω στον νυχτερινό αέρα. Όταν έφτασε στην πύλη δοκίμασε και τα είκοσι κλειδιά. Τα χέρια της έτρεμαν από την προσπάθεια και κάθε τόσο κοιτούσε πίσω της για να σιγουρευτεί ότι δεν θα εμφανίζονταν κανένας από το εσωτερικό του σπιτιού. Βήματα και γέλια έφτασαν στα αυτιά της όταν το δέκατο κλειδί άνοιξε με ένα κλικ την μπροστινή πύλη με επιτυχία. Στάθηκε για λίγο με τους χτύπους της καρδιάς της να χορεύουν. Έπειτα με μια βαθιά ανάσα άρχισε να κατηφορίζει τον λόφο, διέσχισε με γρήγορες κινήσεις το χωμάτινο μονοπάτι και χώθηκε στο δάσος.

Είχε πανσέληνο εκείνη τη νύχτα. Το δυνατό της φως κατάφερνε να τρυπήσει την έντονη βλάστηση και να φωτίσει αμυδρά τις πέτρες και τα πεσμένα φύλλα στο χώμα. Όταν βρέθηκε ανάμεσα στις πυκνές φυλλωσιές η μουσική και οι φωνές από την έπαυλη κόπασαν ενώ οι ήχοι του δάσους δυνάμωσαν στα αυτιά της. Και ενώ η όρασή της μειώθηκε αισθητά, ένιωσε όλες τις υπόλοιπες αισθήσεις της σε πλήρη εγρήγορση. Μπορούσε να ακούσει τον αέρα να σφυρίζει ανάμεσα στα δέντρα καθώς και περίεργους κροταλιστούς ήχους τριγύρω της που δεν γινόταν να εξακριβώσει την προέλευσή τους. Καθώς όμως προχωρούσε όλο και πιο βαθιά, οι ήχοι μειώθηκαν, λες και το δάσος και ό,τι βρισκόταν στο εσωτερικό του είχε αντληφθεί μια ξένη παρουσία και την παρατηρούσε με προσοχή. Στα ρουθούνια της έφτανε η μυρωδιά χώματος, υγρών φύλλων και αποσύνθεσης ενώ το παχύ στρώμα των ξερών φύλλων στο έδαφος έκανε δύσκολο το έργο της ανίχνευσης μονοπατιού. Οι κορμοί ήταν ψηλοί, σκεπασμένοι με μούσκλια και με ιδιαίτερα σκαλίσματα πάνω τους. Τα κλαδιά έφραζαν τον δρόμο της και με μια γρήγορη κίνηση του χεριού της τα παραμέριζε στο πέρασμά της. Η ψύχρα ήταν πολύ πιο έντονη εδώ και η υγρασία την διαπερνούσε προκαλώντας κύματα από ρίγη στο κορμί της. Τύλιξε τα χέρια της γύρω από το σώμα της σε μια μάταιη προσπάθεια να ζεσταθεί. Οι κορυφές των δέντρων κουνιόντουσαν

ρυθμικά σαν να χόρευαν ένα μυστικό σκοπό που δεν μπορούσε να ακούσει. Με την φαντασία της έφτανε στα αυτιά της ένας μυστικιστικός ήχος. Τρομακτικός μα ταυτόχρονα σαγηνευτικός. Άθελά της γέμισε τα σημεία γύρω της, που ήταν σκοτεινά σαν άβυσσος, με ανατριχιαστικές εικόνες. Παρόλα αυτά για πρώτη φορά στην ζωή της δεν ένιωθε φόβο. Σαν να είχε γίνει ξαφνικά ένα με το δάσος, να είχε κουμπώσει απόλυτα σε αυτό το ζοφερό τοπίο. Το μόνο που την ένοιαζε ήταν να φύγει όσο πιο μακριά γινόταν από αυτό το σπίτι. Οι εσωτερικοί δαίμονες της ήταν πιο τρομακτικοί από αυτό το πανέμορφο, σκοτεινό και επιβλητικό δάσος που την καλούσε. Περιπατούσε σιωπηλή, με το βλέμμα συλωμένο στο χώμα επειδή τα πέδιλα πλέον την πονούσαν σε σημείο που κάθε βήμα της φαινόταν άθλος. Με μια γρήγορη κίνηση τα έβγαλε και τα άφησε πίσω της, κάτω από την κουφάλα ενός δέντρου. Ένιωσε τα δάχτυλά της να χώνονται μέσα στο χώμα με ανακούφιση. Το κεφάλι της ήταν έτοιμο να σπάσει από την αγωνία. Έλυσε τον σφιχτό της κότσο που επί μια ώρα είχαν επιμεληθεί οι υπηρέτριες του σπιτιού και άφησε τα πολύ μακριά μαλλιά να πέσουν στην πλάτη της. Συνέχισε να περπατάει όλο και πιο βαθιά μέσα στο δάσος με μια πρωτόγνωρη έξαψη να την κατακλύζει. Και όσο βάδιζε, όλο και πιο μακριά από το αρχοντικό, κάτι ξυπνούσε μέσα της. Σαν ένα ζώο που ξυπνάει μετά από χρόνια, από χειμερία νάρκη. Δεν μπορούσε να περιγράψει το συναίσθημα γιατί το ένιωθε για πρώτη φορά στη ζωή της. Καθώς προχωρούσε όλο και πιο βαθιά στο εσωτερικό του δάσους με όλες τις αισθήσεις της σε εγρήγορση, ένα ψυχρό αεράκι φύσηξε και με την άκρη του ματιού της έπιασε μια κίνηση ανάμεσα στα δέντρα. Σίγουρα κάτι κουνιόταν εκεί μπροστά της, στο μονοπάτι. Ήταν σίγουρη πως ήταν εκείνη. Κοντοστάθηκε όταν είδε την ίδια φιγούρα να ελίσσεται, ανάμεσα στους κορμούς, σε αρκετή απόσταση. "Ποιος είναι εκεί; Περίμενε. Μη φεύγεις!", φώναξε. Η φωνή της ακούστηκε σαν ξένη, σπάνια την χρησιμοποιούσε για να μιλήσει. Της έκανε εντύπωση πόσο καθαρή και δυνατή έφτασε αυτή τη φορά στα αυτιά της. Είδε τον ποδόγυρο ένας λευκού φορέματος να χάνεται ανάμεσα στους κορμούς αρκετά πιο μακριά από το σημείο που βρισκόταν και τάχυνε το βήμα της. Ήταν πλέον σίγουρη ότι την προσκαλούσε να την ακολουθήσει. Ξαφνικά μια ακατανίκητη παρόρμηση την ώθησε να τρέξει. Και έτρεξε όπως δεν έχει ξανατρέξει ποτέ της. Η σκιά της έγινε ένα με τα δέντρα. Είχαν περάσει μόλις λίγα λεπτά που της φάνηκαν αιώνας όταν σταμάτησε για να στηριχτεί στον κορμό ενός δέντρου, σε μια υπεράνθρωπη προσπάθεια να αναπνεύσει. Ο στενός κορσός που φορούσε την εμπόδιζε, οπότε τον έλυσε με γρήγορες κινήσεις και τον πέταξε στο χώμα. Συνέχισε να τρέχει με μεγαλύτερη ευκολία τώρα, με το μακρύ φόρεμά να ανεμίζει πίσω της, όταν ξαφνικά το έδαφος άρχισε να κατηφορίζει κάτω από τα γυμνά της πόδια. Το φόρεμά της είχε λερωθεί και σκιστεί σε αρκετά σημεία αλλά εκείνη ούτε που το είχε προσέξει. Συνέχιζε να κατηφορίζει ώσπου αντίκρισε μια πανέμορφη λίμνη. Ήταν τόσο όμορφα και γαλήνια που για μια στιγμή έμεινε ακίνητη για να την θαυμάσει. Η επιφάνειά της ήταν τόσο ήρεμη που φαινόταν σαν πίνακας ζωγραφικής, και την κάλυπτε ένα αραιό στρώμα ομίχλης. Κοίταξε στην αντίπερα όχθη με την ελπίδα να αντικρίσει την μυστηριώδη γυναίκα αλλά προς έκπληξή της ένα ελάφι στεκόταν εκεί και την περιεργαζόταν. Τα μεγάλα εκφραστικά του μάτια την κοίταζαν χωρίς ίχνος φόβου.

Ξαφνικά μια αστραπή έσκισε στα δυο τον ουρανό. Σήκωσε το πρόσωπό της ψηλά την στιγμή που οι πρώτες σταγόνες άρχισαν να πέφτουν. Καθώς δυνάμωνε η ένταση της βροχής η επιφάνεια της λίμνης γινόταν άγρια και ταραγμένη. Για κάποιο λόγο την παρομοίασε στο μυαλό της με τα δραματικά γεγονότα της ζωής της. Οι εικόνες περνούσαν σαν όραμα μπροστά στα μάτια της. Ο χαμός του πατέρα της και το σοκ που της είχε προκαλέσει αυτό, οι ατελείωτες νύχτες που η μητέρα της έπινε και έκανε κακό στον εαυτό της, οι εφιαλτικές στιγμές που ο πατριός της ερχόταν στο δωμάτιό της όταν η μητέρα της δεν μπορούσε να σταθεί όρθια από το μεθύσι, τα παιδιά που περνούσαν έξω από την πύλη και της πετούσαν πέτρες φωνάζοντας ότι είναι ένα φρικιό, η προσπάθειά της να μιλήσει ενώ η φωνή της πνιγόταν κάθε φορά, τα γεμάτα ειρωνεία βλέμματα των φίλων και συγγενών και το προσποιητό χαμόγελο στο πρόσωπό τους κάθε φορά που την έβλεπαν. Ο πόνος και η ένταση που ένιωθε όλα αυτά τα χρόνια συσσωρεύτηκαν στο στήθος της σαν μπάλα φωτιάς και έγιναν θυμός. Ούτε το δυνατό μπουμπουνητό δεν κατάφερε να καλύψει την κραυγή της. Απελευθέρωσε όλο τον

πόνο που έκρυβε μέσα της όλα αυτά τα χρόνια. Ακόμα και ένα άγριο ζώο της ζούγκλας θα οπισθοχωρούσε στο άκουσμα του ουρλιαχτού της. Το ελάφι τής έριξε μια τελευταία ματιά και με μια αστραπιαία κίνηση χάθηκε πίσω από τα δέντρα. Οι αστραπές και οι βροντές διαδέχονταν η μια την άλλη, φωτίζοντας το σκοτεινό τοπίο. Λύγισε και έπεσε στα γόνατα με ένα έντονο κάψιμο στο λαιμό που το ένιωθε να φτάνει μέχρι την ψυχή της. Τα δάκρυά της, μαζί με τις σταγόνες της βροχής, πάγωσαν στα μάγουλά της. Πήρε μια βαθιά ανάσα και τότε την είδε. Την γυναίκα που έψαχνε από την αρχή.

Κοίταξε τον εαυτό της στην αντανάκλαση της λίμνης. Η φιγούρα με τα μακριά μαλλιά και το βρεγμένο λευκό φόρεμα τής ανταπέδωσε το βλέμμα. Για μια στιγμή πάγωσε κοιτώντας το είδωλό της στην επιφάνεια του νερού. Τί ήταν αυτό που την έφερε εκεί; Ήταν μια δύναμη έξω από αυτήν; Ή το υποσυνείδητό της που την καλούσε; Ο χρόνιος ανταγωνισμός που αναζωπυρωνόταν μέσα της κάθε φορά που την έπνιγε το δίκιο, ο ανταγωνισμός ανάμεσα στη φύση του θύτη και του θύματος, είχε φτάσει στο τέλος του. Ένιωθε πως είχε γευτεί στα κρυφά έναν απαγορευμένο καρπό και ότι δεν υπήρχε γυρισμός. Η βροχή πλέον είχε κοπάσει.

Ξαφνικά ένιωσε σαν την λίμνη. Ανεμοδαρμένη στην επιφάνεια αλλά στο βάθος της ήρεμη και γαλήνια. Ο αέρας σφύριξε μανιασμένα για μια τελευταία φορά ανάμεσα στα δέντρα παρασύροντας τα μαλλιά της από το πρόσωπό της. Και ύστερα, όπως ξαφνικά είχε έρθει ο άνεμος, το ίδιο απότομα κόπασε. Και εκείνη τη στιγμή η τσακισμένη κούκλα θυμήθηκε ποια είναι στον πυρήνα της. Ένα μειδίαμα χαμόγελου χαραχτηκε στα χείλη της. Ήξερε τι έπρεπε να κάνει. Με δυναμικό και σταθερό βηματισμό πήρε το δρόμο του γυρισμού.

ΣΟΦΙΑ ΚΟΥΡΑΠΙΔΗ

Το πρώτο ταξίδι

Η πρώτη φορά που ταξίδεψα στο εξωτερικό ήταν στα δεκαπέντε μου χρόνια. Το ταξίδι ήταν στο Παρίσι και φυσικά ήμουν με τους γονείς μου. Από τότε με μάγεψε η ιδέα να ταξιδέψω στον κόσμο, να δω άλλους τόπους, να γνωρίσω άλλους πολιτισμούς και να μάθω άλλες νοοτροπίες. Το θεωρούσα φυσικό και σχεδόν αυτονόητο ότι θα έβλεπα όσα περισσότερα μέρη του κόσμου μπορούσα. Από μικρή πίστευα πως οι άνθρωποι δεν είναι φτιαγμένοι για να μένουν καρφωμένοι σε ένα μέρος.

Μεγάλωσα ακούγοντας αμέτρητες φορές τις ιστορίες των γονιών μου που, έχοντας και αυτοί τα ταξίδια στο αίμα τους, με συνέπαιρναν με διηγήσεις για τις περιπέτειες τους, όπως όταν είχαν κάνει τον γύρο της Ευρώπης με αυτοκίνητο ή για τα χρόνια που έζησαν στο Παρίσι και το Λονδίνο. Εκείνη την εποχή το ίντερνετ δεν ήταν ακόμη κοινωνικό αγαθό και μια πτήση με αεροπλάνο θεωρούνταν μέγιστη πολυτέλεια, έτσι όλα αυτά φάνταζαν στα μάτια μου όχι μόνο απίστευτα, αλλά και ανέφικτα. Ταυτόχρονα όμως είχα την αφέλεια, τον ρομαντισμό και τη σιγουριά της ηλικίας, ότι θα μπορούσα να κάνω ό,τι ήθελα στη ζωή μου. Αν ήθελα να ταξιδέψω, απλά θα ταξίδευα. Και θα ήταν εύκολο.

Η πεποίθησή μου αυτή ενισχύθηκε από το γεγονός ότι η πρώτη μου επαφή με αεροπλάνα, ταξίδια και ξένες χώρες, έγινε στο Παρίσι. Μια πόλη στην οποία οι γονείς μου είχαν ζήσει για χρόνια και που γνώριζαν ακόμα καλύτερα κι από την Αθήνα. Βρέθηκα λοιπόν στο Παρίσι, όχι σαν κάποιος χαμένος τουρίστας, αλλά σαν κάποιος που επισκέπτεται την πόλη και τον ξεναγούν ντόπιοι κάτοικοι. Ένιωσα τόσο ενσωματωμένη σε όλο αυτό το σκηνικό, τόσο μέσα στα νερά μου, που ακριβώς εκείνη τη στιγμή κατάλαβα πως τα ταξίδια ήταν για μένα ο φυσικός μου προορισμός.

Ακόμη θυμάμαι τον ενθουσιασμό μου στο άκουσμα της ανακοίνωσης ότι θα πάμε οικογενειακώς στη Γαλλία, οι γονείς, ο αδελφός μου κι εγώ για διακοπές. Και τότε ήταν που ήρθα αντιμέτωπη για πρώτη φορά με το αιώνιο πρόβλημα των απανταχού ταξιδευτών. Ένα πρόβλημα που ακόμα και μετά από χρόνια ταξιδιών και μίλια αποστάσεων, συνεχίζει να μου δημιουργεί πονοκέφαλο όποτε έρχεται η ώρα του. Το πακετάρισμα.

Η οργάνωση των αποσκευών για ένα ταξίδι στο εξωτερικό, δεν έχει καμία σχέση με αυτή ενός ταξιδιού ή μιας εκδρομής στα πανέμορφα εγχώρια μέρη μας. Υπάρχει μια εντελώς διαφορετική – και για μένα τότε εντελώς πρωτόγνωρη – ψυχολογική κατάσταση. Η ψυχολογία του «Άγνωστου», όπως την έχω ονομάσει.

Για κάποιο λόγο –η επιστήμη σίγουρα θα τον έχει μελετήσει– όταν βρίσκομαι σε μια πόλη του εξωτερικού ως άγνωστη μεταξύ αγνώστων, νιώθω την απόλυτη ελευθερία. Μπορώ να είμαι πραγματικά ο εαυτός μου, χωρίς να με απασχολεί το «τι θα πει ο κόσμος». Από τον τρόπο που θα προσπαθήσω να ζητήσω οδηγίες, μέχρι το ντύσιμό μου και τον τρόπο που μιλάω μια ξένη γλώσσα, αισθάνομαι απόλυτα ήρεμη και χαλαρή. Έχοντας μεγαλώσει σε μια κοινωνία, όπου το «τι θα πει ο κόσμος» δυστυχώς είναι πιο σημαντικό κι από την ίδια την υγεία πολλές φορές, η απελευθέρωση του απλά να «είσαι» είναι ένα μοναδικό συναίσθημα. Κι αυτός είναι ακόμα ένας λόγος που αγαπώ να ταξιδεύω. Επειδή απλά μπορώ να «είμαι».

Η ψυχολογία του «Άγνωστου», λοιπόν, είναι και αυτή που με καθοδηγεί στη δημιουργία τα βαλίτσας. Και σκέφτομαι πως θα πάω στο Παρίσι, στην πόλη του φωτός, στο κέντρο της μόδας και του στυλ. Δεν υπάρχει καλύτερος προορισμός για να δοκιμάσω όλα αυτά τα ρούχα, αξεσουάρ και στυλ που είχα στο μυαλό μου και πάντα ήθελα να δοκιμάσω μα ποτέ δεν τολμούσα εδώ στην Ελλάδα. Φτιάχνω βαλίτσα και ο ενθουσιασμός μου είναι απεριγράφτος. Ήδη βιώνω κάτι καινούργιο και διαφορετικό, έναν άλλο τρόπο σκέψης προτού ακόμα φύγω από το σπίτι. Φαντάζομαι όλες τις νέες εμπειρίες που θα ζήσω σε αυτό το ταξίδι και οι παλμοί της εφηβικής μου καρδιάς ανεβαίνουν συνεχώς. Ανυπομονώ να φτάσω σε αυτόν τον μαγικό προορισμό, να ντυθώ με καπέλα και φουλάρια, να περπατήσω σε πλακόστρωτα και να εξασκήσω την αγαπημένη μου γλώσσα, που τότε φυσικά δεν μπορούσα να εκτιμήσω γιατί βρισκόμουν στην αρχή της εκμάθησής της.

Και βρέθηκα στο Παρίσι, και ήταν όλα έτσι ακριβώς όπως τα είχα φανταστεί. Οι γονείς μου μας πήγαν σε όλα τα αξιοθέατα. Ανεβήκαμε στον Πύργο του Άιφελ, παρακολουθήσαμε τη λειτουργία στην Παναγία των Παρισίων και διασχίσαμε τον Σηκουάνα με τα Μπατό Μους. Αλλά πήγαμε και σε όμορφα μπιστρό και εστιατόρια και περπατήσαμε σε δρόμους που οι γονείς μου είχαν περπατήσει πριν από μας, και μας έδειχναν όσα είχαν δει αυτοί και μας διηγούνταν ιστορίες και περιστατικά, και εμείς ήμασταν εκεί και τα ξαναζούσαμε μαζί τους.

Για μένα το ταξίδι αυτό ήταν έρωτας με την πρώτη ματιά. Έρωτας όμως διπλός. Γιατί δεν ερωτεύτηκα μόνο το Παρίσι. Ερωτεύτηκα τη φιλοσοφία του ταξιδεύειν. Ερωτεύτηκα τα ταξίδια.

ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΓΩΝΗΣ

Το Όνειρο της

Ο Μάιος ήρθε και οι μέρες περνούσαν, ώσπου ο δίσκος βγήκε και όλα έμοιαζαν ευφάνταστα. Μετά από δυόμιση χρόνια είχε βγάλει τον πρώτο της δίσκο, ο κόσμος άκουγε τη φωνή της και απέφευγε όλη τη μέρα να μπει να δει σχόλια, κριτικές ή να μάθει πως πήγαινε. Είχαν περάσει τόσα χρόνια μόχθου και ψυχολογικής έντασης, ώσπου στο τέλος κατάφερε όχι μονάχα να αποτυπώσει τις σκέψεις της σε χαρτιά και σημειωματάρια, αλλά και να τις τραγουδήσει, να τις ακούσει και ο κόσμος.

Δυόμιση χρόνια με αρκετά σκαμπανεβάσματα, δυόμιση χρόνια μέσα στα οποία έχασε το πιο πολύτιμο αγόρι της ζωής της και στον οποίο «άνηκε» ο δίσκος της, γιατί τί ήταν η τέχνη αν όχι αίμα της;

Για να γράψει τον δίσκο έπρεπε να τραυματίσει τον εαυτό της και να αφήσει το αίμα να τρέξει, γιατί για να βγάλει κανείς κάτι προσωπικό πρέπει να ξεδιπλώσει το είναι του πάνω στο χαρτί και να μείνει έτσι, να ματώνει, για να γίνει αληθινό. Χάρη σε εκείνον, είχε το θάρρος να καταφέρει κάτι τέτοιο και επιτέλους να βγάλει τον πρώτο της δίσκο. Το όνειρό της. Αυτό που ήθελε πάντα, από μικρή, ήταν να βγάλει τον δίσκο της και όχι απλά το είχε καταφέρει, αλλά το είχε κάνει και απίστευτα προσωπικό.

Ένας δίσκος απ' την αρχή μέχρι και το τέλος, ένας δίσκος από το σημείο που τον ερωτεύεται μέχρι κι εκεί που τον έχει χάσει. Γράφοντας τα δεκατρία τραγούδια του δίσκου, είδε σκοτεινές πτυχές, τόσο δικές της, όσο και δικές του, μα στο τέλος ήταν ευγνώμων. Ο δίσκος ήταν ένα ταξίδι στις σκοτεινές πτυχές της, στις παρυφές της νοσταλγίας και στο δάσος των αναμνήσεών της.

Κρατούσε στα χέρια της ένα απλό βινύλιο, τίποτα σπουδαίο αλήθεια, αλλά στο βάρος δεν ένιωθε κανείς και το συναισθηματικό. Πόσες νύχτες και δάκρυα έκρυσαν οι στίχοι. Πόσες γροθιές και ξεσπάσματα. Αλλά αυτό ήταν που την κέρδισε εξαρχής στη μουσική και τη στιχουργία. Η δύναμη που χρειαζόταν για να τα βγάλεις πέρα. Η αντοχή. Η προσπάθεια. Και τέλος αυτό που σκεφτόταν νωρίτερα.

Για να φτιάξει ένα δίσκο χτισμένο στις αναμνήσεις της, έπρεπε να ματώσει, έπρεπε να «σκίσει» τη σάρκα της και να ματώσει για να αφήσει τις αναμνήσεις να μιλήσουν από μόνες τους. Πληγές με αγαλλίαση, έτσι σκεφτόταν τα τραγούδια της. Ίσως μακάβριο ή μαζοχιστικό;

Ο θεός της τη σκούντηξε στον ώμο, ο άνθρωπος που ήταν εκεί από τότε που θυμάται τον εαυτό της, ο «γονιός» της, ίσως μιας και οι αληθινοί δεν ήταν εκεί. «Θες να ακούσεις μερικές... κριτικές; Ίσως μια περίληψη των όσων κυκλοφορούν;»

«Όχι, στο είπα και πριν προσπαθώ...» Τί προσπαθώ; Γιατί κρυβόταν πίσω απ' το δάχτυλό της; Ήθελε να μάθει τι πίστευε ο κόσμος, αλλά φοβόταν γιατί τους είχε μόλις δώσει μια ματιά σε κάτι προσωπικό. «Εντάξει, πες μου».

«Αν και δε δώσαμε τη δυνατότητα να προ-παραγγείλει κανείς τον δίσκο, έχεις ήδη, σε μια μέρα, τα νούμερα που είχαν κάνει άλλα συγκροτήματα της δισκογραφικής τη πρώτη βδομάδα. Έχει γίνει χαμός, οι κριτικές είναι όλες καλές και δεν

είναι ακόμη σίγουρο, μα ήδη έχουμε προτάσεις από τη δισκογραφική για περιοδεία στα μεγαλύτερα αστικά κέντρα της χώρας».

Σκούπισε τα μάτια της και έγνεψε σαν απάντηση στον εαυτό της, σαν ένα μικρό «μπράβο» στον παρελθοντικό εαυτό της που πείσμωνε και έκανε αλήθεια το όνειρό της. Το μόνο που τη κρατούσε απ' το να απολαύσει πλήρως τη στιγμή, ήταν το γεγονός πως το αγόρι που είχε σαν μούσα της δεν ήταν παρών.

Είχε σκεφτεί να ονομάσει το δίσκο Νεκροταφείο, το νεκροταφείο που είχε θαμμένη την εμπειρία της αφότου κατάφερε να τη τραγουδήσει. Το νεκροταφείο όπου είχε θάψει την αγάπη τους.

Προχώρησε με τον θείο της προς τη σκηνή, για το πρώτο live του δίσκου, με την ελπίδα πως η αγάπη που είχε θάψει ίσως ερχόταν να τη δει και ίσως έμενε μαζί της στο «νεκροταφείο» τους καθ' όλη τη διάρκεια της συναυλίας. Ήταν έτοιμη να τραγουδήσει για πρώτη φορά όλα της τραγούδια. Ανέβηκε στη σκηνή, κάθε σκαλί που την οδηγούσε στη σκηνή, το ένιωθε σαν τη σκάλα της επιτυχίας. Το όνειρό της είχε γίνει πραγματικότητα. Πλησίασε το μικρόφωνο και μίλησε.

«Αυτό είναι για τους ονειροπόλους. Εγώ είδα το όνειρό μου να γίνεται πραγματικότητα. Ώρα να σας το τραγουδήσω και ίσως να πάρετε ελπίδα να κάνετε και τα δικά σας πραγματικότητα».

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΝΑΝΗ

Η κουρτίνα

Τη θυμάμαι πάντα πίσω από μία κουρτίνα.

Τη διακατείχε μια ακατάσχετη περιέργεια, που όλοι την αποδέχονταν ως ιδιαίτερο γνώρισμα του χαρακτήρα της, εκτός βέβαια από την ίδια, να περνάει ώρες πίσω από μια κουρτίνα και να περιπλανιέται με ευχαρίστηση μελετώντας τους περαστικούς. Σα μια τεράστια κλειδαρότρυπα η κουρτίνα. Ή μια δικλείδα ασφαλείας. Την καθήλωνε ακίνητη να παρακολουθεί περαστικούς, γνωστούς και άγνωστους. Κοίταζε χωρίς να την καταλάβουν. Παρακολουθούσε τον βηματισμό τους και τα ρούχα τους μα πιο πολύ επικεντρωνόταν στα πρόσωπα και στις εκφράσεις των συναισθημάτων. Μέσα από αυτά τα φευγαλέα στιγμιότυπα της άρεσε να κάνει περίπλοκους συνδυασμούς, αφαιρέσεις, γενικεύσεις, καταλήγοντας σε συμπεράσματα ή μάλλον καλύτερα σε αξιώματα. Αξιώματα για τον τρόπο ζωής, τις ενδυματολογικές επιλογές, το βάδισμα και σαφώς για τα εσώψυχα.

Γιατί ήταν τόσο απορροφημένη στις σκέψεις της η κυρία με τη χρωματιστή ομπρέλα και τις ψηλοτάκουνες μπότες; Σίγουρα κάτι παίζει, πού πάει με αυτόν τον καιρό; Κι ο Κωστής τρέχει να προλάβει το φροντιστήριο, άργησε πάλι, κάπου έχει μπλέξει. Να η κυρά-Λενιώ, δεν τη βαστούν τα γόνατά της, αλλά τη βόλτα δεν τη χάνει. Αυτός ο άντρας εκεί με το μικρό στο καρότσι, πώς κάνει έτσι, μόνο αυτός έχει παιδί; Κι ένας μεσήλικας κύριος με γκριζα, απεριποίητα μαλλιά και φθαρμένο μπουφάν, μα πώς τον έχει έτσι η γυναίκα του; Κι άλλα τέτοια. Και πάντα –το αγαπημένο της – προέβλεπε βροχή που έφτανε μέχρι τον κατακλυσμό, αν και ο καιρός ήταν ηλιόλουστος. Και λιακάδα, παρόλο που είχε συννεφιά ή ψιλόβροχο αφηφώντας κάθε πρόγνωση. Ενδιαφέρονταν για τα πάντα, και σε καμιά περίπτωση δεν ήθελε να πιαστεί εξ απροόπτου ανενημέρωτη.

Ήταν ένα ανθρώπινο πλάσμα ενδιαφέρον και πολύ ιδιαίτερο, με ξανθά μαλλιά που ο χειμώνας είχε γκριζάρει πρόωρα. Στα στοχαστικά, γκριζογάλανα μάτια της έμοιαζε η θάλασσα να έχει ξεπλύνει τα λερωμένα της. Φορούσε πάντα ρούχα σκουρόχρωμα, έτσι για να ταιριάζουν με τα εσώψυχα της, και ας μη το παραδεχόταν. Το σώμα της σκυφτό – προβλήματα στη μέση της έλεγε – αλλά είχε σημάδια από τα πετροβολήματα της ζωής. Σπάνια κοιμόταν τις νύχτες, δεν την άφηναν οι πληγές της. Σχεδόν δε γελούσε, μόνο χαμογελούσε σφίγγοντας τα δόντια, σα να ήθελε να κρατήσει τις ισορροπίες. Δυσανάγνωστο πρόσωπο. Και πάντα δωρική στις αγκαλιές, στα χάρδια, στα φιλήματα, στις εκφράσεις. Ώρες ώρες σιωπηλή, τόση σιωπή που σου τρυπούσε το τύμπανο. Άλλοτε πάλι της έφταιγαν όλα. Η δουλειά, οι γείτονες, οι συγγενείς, η ποιότητα ζωής και πάει λέγοντας. Τότε ήταν που έβρισκε παρηγοριά σε εσωτερικές αναζητήσεις, σε βιβλία ψυχολογίας και οπωσδήποτε στον αγαπημένο της ιερέα, ευελπιστώντας σε μια λυτρωτική κουβέντα, μήπως και δώσει λύση σ' εκείνα που την κατέτρωγαν.

Τη θυμάμαι πάντα πίσω από μια κουρτίνα.

Δεν ήταν ότι δεν έκανε τίποτα άλλο στη ζωή της. Περιπλανήθηκε σε δρόμους δακρύων, περπάτησε πάνω σε προβλήματα, ξεροστάλιασε με την προσμονή και την υπομονή, αποξεχάστηκε σε μακρινούς ορίζοντες. Χάρηκε, λίγα

μόνο γραμμάρια χαράς, ονειρεύτηκε, σε μικρές μόνο δόσεις, έζησε, όχι όμως όσα άξιζε. Χαρά και λύπη δεν ήταν ισόποσα μοιρασμένα. Φαίνεται πως όταν έβρεχε δάκρυα, δεν είχε ομπρέλα να ανοίξει. Ένα βάρος κουβαλούσε συνεχώς. Ένα βάρος γεμάτο με «πρέπει» που την προίκισαν από τότε που είχε ανέμελες κοτσίδες και αθώο βλέμμα. Και αυτό το βάρος όλο την τσάκιζε, και την τσάκιζε, κι έγερνε...κι όλο λιγόστευε...

Έπρεπε να παντρευτεί, να κάνει παιδιά, να αγοράσει σπίτι, αυτοκίνητο, να σπουδάσει τα παιδιά, να τα παντρέψει, να... να... να... Να καταχωνιάσει βαθιά τα «θέλω» της, να ξεριζώνει τις επιθυμίες της, να συμβιβαστεί με μια παγιδευμένη ζωή, γιατί οι άλλοι δεν ξέρανε από βαθύτερες σκέψεις, από στόχους, συναισθήματα, ελπίδες. Δεν ξέρανε από ουράνια τόξα που σε καλούν σε μεθυστικά πάρτι χρωμάτων. Κι εκείνη υποτάχτηκε και παρέδωσε τα όπλα! Μια ζωή σκορπιζόταν στους άλλους χωρίς δεύτερες σκέψεις και δισταγμούς. Στροβιλίστηκε στη δίνη τους, παγιδεύτηκε στα θέλω τους, εγκλωβίστηκε στα μεγέθη τους. Παραδόθηκε αδιαπραγμάτευτα στις σιωπές. Αυτό πίστευε, αυτό έκανε. Τους άφησε να τη φορτώνουν, κι όλο λύγιζε, μέχρι που έσκυψε και υποκρινόταν μια ευτυχία που γινόταν θηλιά στο λαιμό, έτοιμη να την πνίξει. Δεν ήξερε όμως ότι δεν αρκεί να θέλεις μόνο, πρέπει να έχεις και τα κότσια να παλέψεις για τα θέλω σου. Κι αυτή δεν τα είχε.

Είχε όμως μια ιδιαίτερη προσέγγιση στα πράγματα. Ένα προνόμιο που λίγοι θα καταλάβαιναν. Ήθελε να γνωρίζει το τέλος των πραγμάτων. Άκουγε μια είδηση στις ειδήσεις και ευθύς έδινε την απάντηση, τι είχε συμβεί ή τι θα συμβεί στο τέλος, χωρίς να την ενδιαφέρει πώς ξεκίνησε ή τι επακολούθησε. Το ίδιο συνέβαινε με τις ταινίες, ήθελε πρώτα να γνωρίζει το τέλος. Ξεκινούσε έπειτα μια χαώδη περιπλάνηση σε υποθέσεις και συνειρμούς, άνοιγε πόρτες και παράθυρα στις λέξεις, στα σχήματα, στα μεγέθη και είχε την αρχή που επιθυμούσε, αυτήν που πίστευε ότι ίσχυε. Έκανε μια τόσο εμπειριστατωμένη αναζήτηση που αφομοίωνε κάθε λεπτομέρεια πριν προχωρήσει στην επόμενη αναζήτηση. Το τέλος ήταν κάτι σαν μια αφορμή να πυροδοτηθεί η έναρξη των πραγμάτων, να ανοίξει ένας δρόμος που θα οδηγούσε τα πράγματα εκεί που έπρεπε, στο ξεκίνημα που τους άξιζε. Αυτές οι ατελείωτες διαπραγματεύσεις με τη λογική της ήταν σα να την απελευθέρωναν, σα να διαχώριζαν τον ένα της εαυτό από τον άλλο. Ίσως έτσι να έστηνε καρτέρι στις πιο βαθιές της σκέψεις, έναν κυκλικό χορό για να παγιδεύσει τους δαίμονες της. Μα πώς; Αφού ξοδεύτηκε στα πρέπει δίχως την παραμικρή αντίσταση.

Πάνε χρόνια που έβλεπε τον κόσμο σχεδόν μόνο πίσω από το παράθυρο του δωματίου της. Ενώ έξω όλα συνέχιζαν να κινούνται σε ένα αδιάκοπο πηγαινέλα ζωών, χρωμάτων, εναλλαγών, το σώμα της βρισκόταν εγκλωβισμένο σε ονειρικές διαδρομές επίπονες και απρόβλεπτες. Μα πώς να εγκλωβίσεις το μυαλό που ψάχνει αφορμές να σκαλίσει τη μνήμη, να χαθεί σε σκέψεις, να δημιουργήσει σενάρια; Όταν ξαφνικά ξεπήδησε κάτι αναπάντεχο στις ζωές όλων, κάτι εκτός σχεδίου, αυτός ο παράξενος ιός, αιχμαλωτίστηκε αβίαστα μπροστά στην οθόνη της τηλεόρασης ρουφώντας λαίμαργα κάθε καινούριο νέο που αφορούσε νεκρούς, διασωληνωμένους και νοσούντες, πρόστιμα, νέα μέτρα, απώλεια της κανονικότητας, φαινόμενα των καιρών, λοιμωξιολόγοι, ιολόγοι, ομάδα υψηλού κινδύνου, υποκείμενα νοσήματα, απόσταση ασφαλείας –αυτό πολύ της άρεσε- το επερχόμενο τέλος και όλα αυτά που δίνουν τροφή στη φαντασία. Μπερδεμένες λέξεις, μπερδεμένες σκέψεις. Ένας λαβύρινθος. Πόσο οξύμωρο όταν την περίοδο της πανδημίας κοίταζε έξω, με μάτια θλιμμένα αλλά με διάχυτη μια μικρή σπιθαμή επιθυμίας να βγει έξω, να ψάξει όλους αυτούς που δεν περνούσαν πια από το παράθυρό της, να απολαύσει μια δόση ελευθερίας ίσως μοιραίας. Λες και όλη η υπόλοιπη ζωή της ήταν μια ανθισμένη άνοιξη που ξεδίπλωνε μυρωδιές και χρώματα και απλά η καραντίνα την είχε κλειδώσει στο συρτάρι. Πόσο μπροστά ήταν! Αυτή ζούσε τη δική της προσωπική καραντίνα και την όρισε η ίδια και καμιά πανδημία.

Η κουρτίνα βρισκόταν εκεί σαν να την περίμενε καρτερικά... Ίσως κάποια στιγμή και να της επιφύλασσε μια έκπληξη. Όμως ήταν και στιγμές που τίποτα δεν είχε σημασία. Τίποτα. Ούτε καν η ίδια η κουρτίνα που γέμιζε με οξυγόνο

τα κύτταρα του οργανισμού της. Χρόνια σκέψεων, παρατηρήσεων, αμφιβολιών και σίγουρα ενοχών φαίνεται να κατέληγαν σε μια παραδοχή: πώς θα ήταν αν ζούσε; Δεν ήξερε ότι οι άνθρωποι, ραγίζουν, σπάνε σε αμέτρητα κομμάτια στο πέρασμα του χρόνου, αλλά ξανασηκώνονται, προχωράνε, συνεχίζουν. Ίσως και να μην ήθελε να το παραδεχτεί. Της έλειπε η αλήθεια και δεν μπόρεσε να την μαντέψει, έτσι καταπλακωμένη από την πεζή πραγματικότητα και τις ευθύνες καθώς ήταν. Πολλές φορές κοιτούσε πέρα από την κουρτίνα παρακάμπτοντας το προφανές σα να στόχευε πέρα από ανθρώπους, πίσω από πολυκατοικίες, ελπίζοντας ίσως σε κάποιο γεγονός. Έμοιαζε να είχε αποφασίσει να αποστασιοποιηθεί από όλους, να ξεγλιστρήσει αθόρυβα. Σκέφτομαι καμιά φορά μήπως ηθελημένα χάθηκε σε ριψοκίνδυνες βουτιές. Μήπως ηθελημένα στέκονταν ακίνητη παρατηρώντας τους άλλους στην προσπάθειά της να συνδέσει τον κατακερματισμένο της εαυτό. Κάτι σαν μια ελπίδα διαφυγής, απόδραση από τη ζωή. Οι αποδράσεις όμως θέλουν αλλαγές και πρέπει να είσαι αποφασισμένος να τις πραγματοποιήσεις.

Και δεν ήταν καθόλου τυχαίο ή παράξενο που πέρα από το να βρίσκεται πίσω από μια κουρτίνα και να παρατηρεί φευγαλέες στιγμές ζωής, επιδιδόταν με ιδιαίτερο ζήλο στην ανάγνωση των κηδειοχάρτων. Εξοικειωμένη με τη θνητότητα μέσα από τα κηδειοχάρτα έβλεπε να ξεδιπλώνονται ζωές, συναισθήματα, ίντριγκες, πάθη. Υποθετικά σενάρια ανθρώπων που θρηνούσαν, μανάδων που σπάραζαν – και ήταν ικανή να στήσει μια επικήδεια θρηνητική παράσταση με μια σημειολογία που θα ζήλευε και η ανθρωπολογική έρευνα. Ή ένα σενάριο κινηματογραφικής ταινίας, όπου η ίδια είχε ρόλο κομπάρσου.

Τη θυμάμαι πάντα πίσω από μια κουρτίνα.

Εκεί της άρεσε να καταθέτει τις σκέψεις της, τα συναισθήματά της, όλη τη ζωή, πίσω από μια κουρτίνα. Καιροφυλακτούν οι θύμησες, έτοιμες να σε γραπώσουν, φέρνουν αντάρα, κλωθογυρίζουν το είναι σου, ενοχλούν τις σιωπές σου, στοιχειώνουν τα βράδια σου. Δεν ξεχνιέται η μνήμη, δε γερνάει ο πόνος. Υπάρχουν για πάντα, κουλουριάζονται στην ψυχή σου διατηρώντας το δικαίωμα να επιβάλουν τους δικούς τους όρους. Άραγε η αποπνικτική υγρασία που πολλές φορές καλύπτει τις ξηρές αλήθειες του παρελθόντος, άφηνε στη θύμησή της ξεκάθαρες γραμμές; Μήπως στο μυαλό της περνούσαν μόνο κακοσηματισμένα σκίτσα, δαγκωμένα και ξεσκισμένα από τον καιρό; Επανάληψη ενός αέναου κύκλου; Και ήταν η κουρτίνα το εξιλαστήριο θύμα της κακοτυχίας της; Μια προσπάθεια να κρατήσει ό,τι μπορείς; Ή μια διασκεδαστική περιπλάνηση σε δόσεις ευτυχίας που δε γεύτηκε;

Τελευταία φορά τη θυμάμαι ασάλευτη και σιωπηλή να φοράει τη μάσκα και τα γάντια της, πριν ακουμπήσει την κουρτίνα. Σα να μη μπορούσε να πάει πίσω η σκέψη της. Αλλά ούτε και μπροστά. Η κουρτίνα την είχε απορροφήσει...

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΑΛΛΑΦΕΚΑ

Η σκιά

Ξημέρωσε και σήμερα.

Μια ηλιόλουστη μέρα απλωνόταν μπροστά του, έτοιμη να δεχθεί τις καθημερινές του συνήθειες. Ο μπάρμπα-Γιάννης ήταν ένας σκληραγωγημένος αγρότης που ακούραστα δούλευε καθημερινά τη γη του κι εκείνη του έδινε άφθονα τους καρπούς της. Παρά τα εξήντα-πέντε χρόνια του, άντεχε ακόμα τη σκληρή δουλειά που απαιτούσε η καλλιέργεια των χωραφιών του. Αυτό έκανε από τότε που θυμόταν τον εαυτό του, αλλά δεν παραπονιόταν γιατί έτσι μεγάλωσε και σπούδασε και τα τρία παιδιά του με αξιοπρέπεια. Την γυναίκα του την κυρά-Μαρία την "έχασε" πριν τρία χρόνια. Έτσι, λοιπόν, ζούσε μόνος στο σπιτάκι του, στην άκρη του χωριού. Μοναδική του ευχαρίστηση ήταν το κυνήγι στο κοντινό βουνό.

Ξημέρωσε και σήμερα.

Άνοιξε τα μάτια του, έπλυνε το πρόσωπό του και άναψε το πρώτο τσιγάρο της ημέρας. "Μεγάλη απόλαυση" έλεγε. Με τον καφέ στα χέρια, βγήκε στον κήπο του. Μια περίεργη ηρεμία και καλή διάθεση τον διακατείχε. Τίποτα δεν προμήνυε τι θα ακολουθούσε. Μέχρι το μεσημέρι κατάφερε να κλαδέψει την κληματαριά του και να σκαλίσει τα λαχανικά του. Ευχαριστημένος και αρκετά κουρασμένος, μπήκε στο σπίτι του και αφού έφαγε βιαστικά τα χθεσινά "γεμιστά" της γειτόνισσας, έγειρε λίγο να ξεκουραστεί στον καναπέ.

Ξαφνικά, μια σκιά μπήκε στο σπίτι του, στο δωμάτιό του, σαν φάντασμα. Καμία ταραχή. Κατάφερε να παραμείνει ψύχραιμος και την παρατηρούσε, κάνοντας ότι κοιμάται. "Την καραμπίνα", σκέφτηκε. Την έκρυβε πάντα μέσα στον καναπέ, αλλά δεν έκανε καμία κίνηση. Η σκιά είχε τη μορφή νεαρού άνδρα, που με περίσσιο θράσος, άρχισε να ψάχνει τα συρτάρια. Ήταν φανερό ότι εισέβαλε στο σπίτι του, στη ζωή του, στον ύπνο του για να κλέψει το βιος του, την αξιοπρέπειά του, την ψυχή του. Στη σκοτεινή γωνιά που είχε πλαγιάσει ο μπάρμπα-Γιάννης, ήταν σχεδόν αθέατος για τον κλέφτη και περίεργα ήρεμος, λες και δεν ζούσε την αντάρα μέσα στο σπίτι του. Λες και τα έβλεπε όλα από ψηλά, σαν όνειρο. Ή μήπως εξαντλούσε όλη του την υπομονή ώστε να μην τον αντιληφθεί ο κλέφτης;

Με δυσκολία, τον άκουγε να κινείται γρήγορα με βήματα νευρικά και σχεδόν αθόρυβα. Την ήξερε καλά τη "δουλειά" του. Όπως φαίνεται δεν ήταν πρωτάρης. Ήξερε που να ψάξει. Πήγε πρώτα στην κρεβατοκάμαρα. Έψαξε καλά ντουλάπες και συρτάρια. Βρήκε λίγα χρήματα, αλλά δεν αρκέστηκε σ' αυτά. Συνέχισε να ψάχνει στο χολ. Από τη βιασύνη του και την αγωνία του είχε λαχανιάσει. Η ανάσα του ακουγόταν μέχρι τον καναπέ του μπάρμπα-Γιάννη, που όλη αυτή την ώρα συλλογιζόταν την επόμενη κίνησή του. Από τη μια, σκεφτόταν, να μην κουνηθεί καθόλου από τη θέση του γιατί ήταν σκοτεινά εκεί και δεν θα τον πρόσεχε ο κλέφτης πάνω στη βιασύνη του. Από την άλλη, ότι αν τον έβλεπε τελικά, δεν θα είχε χρόνο να αντιδράσει και ο κλέφτης θα μπορούσε να τον χτυπήσει αφού ήταν νεαρός και γεροδεμένος.

Σε κάθε βήμα, σε κάθε κίνηση του νεαρού κλέφτη, ο μπάρμπα-Γιάννης τον 'έβλεπε' νοερά με τη δύναμη της σκέψης του και ήξερε κάθε στιγμή που ακριβώς βρισκόταν. Με κινήσεις ταχυδακτυλουργού ανάσυρε από το βάθος του καναπέ

την καραμπίνα του και την έκρυψε κάτω από τα σκεπάσματα, για κάθε ενδεχόμενο! Την ίδια στιγμή στα παιχνίδια του μυαλού του ήρθε η γυναίκα του και ένοιωσε έντονα την απουσία της από τη ζωή του, από το σπιτικό τους! Τίποτα δεν ήταν ίδιο από τότε που έφυγε η πολυαγαπημένη του Μαρία. Ξαφνικά στον απέναντι τοίχο είδε τη μορφή της, γλυκιά, όπως ακριβώς ήταν πάντα, να του χαμογελά και να τον καλεί κοντά της. Αν ξεμπέρδευε με τον κλέφτη, εύκολα θα βρισκόταν στην αγκαλιά της!

Τώρα, όλα ξεκαθάρισαν στο μυαλό του. Ήξερε, ακριβώς, τι ήθελε και τι έπρεπε να κάνει!

Νύχτωσε και σήμερα.

Το ολόγιομο φεγγάρι γέμισε φως τις αυλές των σπιτιών του μικρού χωριού, αλλά μέσα στα σπίτια παραμένουν καλά κρυμμένα τα μικρά-μεγάλα μυστικά, οι σκιές, που μόνο το ξημέρωμα θα αποκαλύψει.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΚΕΡΑΜΙΔΑ

Η Καταδίκη

Βρέθηκα καθισμένη σ' ένα άβολο ξύλινο στασίδι. Τετάρτη μεσημέρι. Οι παρευρισκόμενοι πολλοί καθώς και παντελώς άγνωστοι σε εμένα. Επίσημα ενδεδυμένοι. Κάποιοι καθόντουσαν αντίκρυ του κοινού και το κοίταγαν αφ' υψηλού.

Προσπαθούσα να συλλάβω τι ακριβώς ζούσα όταν στο άκουσμα της ακόλουθης φράσης ένα ρεύμα με χτύπησε βίαια κατά πρόσωπο: «Καταδικάζεσαι για το θάνατο της Ανδριανής Τ. και της Λουκίας Π.». Αισθάνθηκα να διαπερνά πυρετικό ρίγος το σώμα μου, η καρδιά μου χτυπούσε άτακτα.

Κοίταξα με βλέμμα λευκό τριγύρω να εντοπίσω το δολοφόνο.

Ένας άγριος πόνος έσκιζε ξανά τη σάρκα μου χαμηλά στην κοιλιά και ενστικτωδώς ακούμπησα τις παλάμες μου στο σημείο.

Ο ήχος της χειροπέδας πυροδότησε το μυαλό μου με εικόνες εφιαλτικές. Η μία μετά την άλλη εναλλάσσονταν υστερικά.

Ο πατέρας να αφήνει το άψυχο κορμί του στα χέρια μου και εγώ αερικό να με παρατηρώ καθώς ουρλιάζω ενώ εκείνος απτόητος δε στηλώνει το κεφάλι να με επιπλήξει που τον ταράζω.

Η εγκατάλειψη, ένα μωρό εξαρτημένο απόλυτα από εμένα και εγώ καταμεσής του χαοτικού μυαλού μου.

Η φωτιά. Γλώσσες πύρινες γλύφουν τους τοίχους, κατατρώνε λαίμαργα το βίος και βγαίνουν δαφνοστεφανωμένες από τα παράθυρα να ζητωκραυγάζουν την υπέρλαμπρη νίκη τους.

Λίγο πριν η Ανδριανή μου έπαιζε κρυφτό. Στ' αλήθεια δεν θυμάμαι πόσο "λίγο" ήταν το πριν, ίσως μερικές ώρες ή μέρες, ίσως πάλι μήνες. Λίγο μετά ούρλιαζα στις στάχτες. Καμία απόκριση. Τα γόνατα μου κορμοί δέντρων δεν λυγούσανε, μάρμαρο η φωνή σπασμένο σε μνήμα εγκαταλελειμμένο.

Η ουλή στο σώμα μου επουλώθηκε μερικές μέρες μετά τη γέννησή της.

Ούτε μάνα, ούτε πατέρας δεν ήταν κοντά να αφήσω την ψυχή μου στους ώμους τους, να βάλουν τα δάκρυα στις τσέπες τους. Ολομόναχη. Εγώ και το ισόβιο εισιτήριο εγκλεισμού μου. Οι πύλες της κολάσεως μου άνοιξαν με το κλείσιμο των ματιών της.

Τις νύχτες κοιτάζω έξω από το στενό παράθυρο γυρεύοντας την κόρη μου, γυρεύω ένα βλέμμα της, γυρεύω ένα φαφούτικο χαμόγελό της.

Άραγε φύτρωσαν τα καινούρια της δοντάκια; Της λένε παραμύθια ο πατέρας και η μάνα; Άραγε τη σκεπάζουν οι άγγελοι σαν αποκοιμιάται;

Την βρίσκω αλλά εκείνη τρέχει να κρυφτεί, της φωνάζω μα έχει το νου της μονάχα στο παιχνίδι. Βλέπω σε επανάληψη τα καστανά μαλλιά της να αρπάζουν φωτιά όπως τα φιτίλια στις λαμπάδες της Λαμπρής. Τα πνευμόνια μου γεμίζουν καπνό και τα ρουθούνια μου χρώμα.

Οι μέρες ξημερώνουν η μία μετά την άλλη και έχω πάντα για μαξιλάρι μου δαίμονες.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΑΣΤΡΙΝΗΣ

Ο Σοφός

Ο Γιώργος συνέχισε να σκαρφαλώνει. Τα χέρια του είχαν ματώσει, πόναγαν, τα πόδια του σχεδόν δεν τα ένιωθε, αλλά είχε φτάσει πολύ κοντά για να παραιτηθεί. Κάποια στιγμή, επιτέλους, είδε πως πλησίαζε στην κορυφή του βουνού. Δεν του πήρε πολλή ώρα για να φτάσει και, με μια τελευταία έλξη, ανέβηκε στο βράχο και έμεινε εκεί ξαπλωμένος, ξέπνοος.

Μετά από αρκετή ώρα σηκώθηκε. Πήρε μερικές βαθιές ανάσες και κοίταξε γύρω του. Σύντομα είδε αυτό που έψαχνε. Ο γέρος Σοφός καθόταν σε ένα βράχο και κοιτούσε με προσήλωση το ηλιοβασίλεμα. Τον πλησίασε.

«Δάσκαλε, χαίρομαι τόσο πολύ που είμαι επιτέλους εδώ. Έχω χαθεί, και ήλπιζα ότι εσείς θα μπορέσετε να μου δείξετε το σωστό δρόμο. Ταξίδεψα πολύ μακριά για να ζητήσω τη συμβουλή σας.»

Ο γέρος έμεινε για λίγο σιωπηλός, κοιτώντας ακόμη τον ήλιο που έδυε. Πάνω που ο Γιώργος αναρωτιόταν αν ο ηλικιωμένος άντρας είχε αποκοιμηθεί, μίλησε. «Και τι αναζητάς;»

«Έρθα ως εδώ αναζητώντας γνώση.»

«Όχι.»

Όχι; Τι σήμαινε αυτό; Δεν ήθελε να τον βοηθήσει; Ή μήπως εννοούσε κάτι διαφορετικό; Ήταν κάποια δοκιμασία; Ίσως εννοούσε ότι έκανε λάθος ερώτηση; Αποφάσισε να ξαναπροσπαθήσει.

«Έρθα ως εδώ αναζητώντας την πνευματική ολοκλήρωση.»

Ο γέρος παρέμενε σιωπηλός, ασάλευτος. Ο Γιώργος ένιωθε τόσο κουρασμένος και απελπισμένος. Τα πόδια του δεν άντεξαν και έπεσε στα γόνατα. «Έρθα γιατί δεν ξέρω τι να κάνω με τη ζωή μου!»

Ο γέρος γύρισε και τον κοίταξε. «Τι πιστεύεις ότι μπορώ να κάνω για εσένα;»

«Δεν ξέρω. Νιώθω όμως κενός, εδώ και πάρα πολύ καιρό. Προσπάθησα πολύ, όμως δεν ξέρω τι να κάνω. Δεν είναι ότι μου λείπουν πράγματα, όσο ότι μου λείπει...ένας σκοπός. Ένα νόημα στη ζωή μου. Ήλπιζα εσείς να ξέρετε ποιο είναι αυτό.»

Ο γέρος κάγχασε. «Και ποιος είμαι εγώ για να ξέρω το νόημα της ζωής;»

Ο Γιώργος σάστισε με την απάντηση. «Είστε ο Σοφός, και έχετε όλες τις απαντήσεις. Έτσι λέγεται.»

«Κανείς δεν είναι πραγματικά σοφός, και κανείς δεν έχει όλες τις απαντήσεις. Μάλιστα, η συνειδητοποίηση αυτή είναι ίσως η ανώτερη μορφή σοφίας που μπορεί κανείς να επιτύχει.» Σώπασε για λίγο. «Εσύ ποιο πιστεύεις ότι είναι το νόημα της ζωής;»

Σκέφτηκε για λίγο. «Δεν ξέρω. Το να φτιάξουμε έναν καλύτερο κόσμο;»

«Και πώς ορίζεις τον καλύτερο κόσμο;»

«Έναν κόσμο γεμάτο αγάπη, δικαιοσύνη, ισότητα.»

Ο γέρος έγνεψε. «Ακούγεται πάρα πολύ ωραίο. Γιατί δεν το προσπαθείς, λοιπόν;»

«Το σκέφτηκα. Είμαι πλούσιος και ισχυρός, ξέρετε. Θα μπορούσα ίσως να υπηρετήσω αυτόν το σκοπό. Όμως τι θα γίνει αφού πεθάνω; Ο κόσμος είναι μεγάλος και θα υπάρχει για πολύ καιρό, και εμείς είμαστε μικροί και ζούμε λίγο. Κανείς δεν μπορεί να κάνει τη διαφορά, όχι πραγματικά, όχι με τρόπο που θα κρατήσει για πάντα.»

«Άρα θέλεις να αλλάξεις τον κόσμο για πάντα; Και αν σου δινόταν η ευκαιρία, ξέρεις τι θα έκανες;»

Έμεινε για λίγο σιωπηλός. «Όχι. Δεν είμαι τέλειος, κανείς μας δεν είναι, και όσο αγνό σκοπό και αν έχουμε στην αρχή, μπορεί στο τέλος να κάνουμε περισσότερο κακό παρά καλό. Και θα ήθελα, αν αφήσω πίσω κάτι, να είναι καλό για τον κόσμο.»

Τα μάτια του γέρου άνοιξαν διάπλατα. «Είσαι τόσο σοφός που γνωρίζεις τι είναι καλό και τι κακό; Ίσως θα έπρεπε εγώ να μάθω από εσένα, τότε, και όχι εσύ από εμένα.»

Για λίγο έμειναν και οι δύο αμίλητοι, ο σοφός κοιτώντας το Γιώργο και αυτός χαμένος στις σκέψεις του. Ήταν ο Γιώργος που έσπασε πρώτος τη σιωπή.

«Μα αν δε γνωρίζουμε τι είναι σωστό και τι λάθος, ό,τι και αν κάνουμε δεν ξέρουμε τι θα προκαλέσουμε τελικά. Μπορεί να ξεκινήσω με τις καλύτερες προθέσεις και ό,τι και αν κάνω να καταλήξει να έχει το αντίθετο αποτέλεσμα, ή κάποιο τελείως απρόβλεπτο.»

«Ακριβώς.» Τον κοίταξε επίμονα. «Φαίνεται να σε ανησυχεί αυτό.»

«Δεν ξέρω, απλώς νιώθω ότι, αν ίσχυε αυτό, ο κόσμος θα ήταν πολύ...χαοτικός.»

«Μα ο κόσμος είναι χαοτικός. Κάθε προσπάθεια για τάξη, κάθε ιδέα περί καλού και κακού προέρχεται από τους ανθρώπους, ισχύει μόνο όσο πιστεύουμε ότι ισχύει και συχνά προκαλεί περισσότερο χάος από όσο υποτίθεται ότι προλαμβάνει.»

«Μα αν είναι έτσι, τότε όλα είναι ανούσια! Τίποτα δεν έχει νόημα!»

«Για τον κόσμο όχι. Για εσένα;»

Για αρκετή ώρα κοιτούσε το πάτωμα. «Δεν το έχω σκεφτεί πολύ. Στην προσπάθεια να κάνω κάτι μεγάλο και ουσιώδες δε σκέφτηκα ποτέ τι μπορεί να μου προκαλεί ευχαρίστηση.» Χαμογέλασε. «Μου άρεσε να ζωγραφίζω κάποτε. Όταν ήμουν νέος. Ήμουν καλός σε αυτό, και ήθελα πραγματικά να ασχοληθώ με τη ζωγραφική.»

«Και γιατί δεν το έκανες;»

«Να γίνω ζωγράφος; Όταν όλοι έκαναν τόσο μεγάλα πράγματα με τις ζωές τους; Φάνταζε μικρό, ανούσιο.»

«Νόμιζα ότι είπες πως όλα είναι ανούσια.»

Έμεινε μαρμαρωμένος για λίγο όταν έκανε τη συνειδητοποίηση. Και μετά χαμογέλασε. Ύψωσε το βλέμμα του και κοίταξε το σοφό, όμως εκείνος του είχε ήδη γυρίσει την πλάτη και κοιτούσε τον ήλιο που κόντευε να εξαφανιστεί στον ορίζοντα.

Σηκώθηκε. Άνοιξε την τσάντα του, είχε φέρει διαμάντια για να ανταμείψει το σοφό, αλλά ξαφνικά του φάνηκε πολύ

ρηχό και τα μάζεψε. Μην ξέροντας τι να κάνει, ετοιμάστηκε να φύγει.

«Πριν φύγεις, θέλω να σου κάνω και εγώ μια ερώτηση.»

Ο Γιώργος γύρισε. «Σας ακούω.»

«Είναι ένα αίνιγμα, που αν το απαντήσεις δε θα χρειαστείς ποτέ ξανά τη βοήθειά μου. Όπως γνωρίζεις, εδώ και πολλά χρόνια, χιλιάδες άνθρωποι έχουν σκαρφλώσει όλα αυτά τα βράχια για να έρθουν εδώ και να μου κάνουν διάφορες ερωτήσεις. Εγώ όμως ποτέ δεν τους απάντησα.»

«Τι εννοείτε; Όποιος έρχεται εδώ φεύγει έχοντας τις απαντήσεις σε όλα τα ερωτήματα που τον απασχολούσαν.»

«Ναι, αλλά δεν τους τις δίνω εγώ. Τις βρίσκουν μόνοι τους.»

Ο Γιώργος έμεινε σιωπηλός.

«Γιατί λοιπόν συνεχίζουν να έρχονται; Τι κάνω εγώ που δεν μπορούν να το κάνουν χωρίς τη βοήθειά μου;»

Άνοιξε το στόμα του για να απαντήσει, αλλά το έκλεισε σχεδόν αμέσως, μην έχοντας κάτι να πει. Διστακτικά, κάθισε κοντά στο σοφό που κοιτούσε τον ορίζοντα, και έμειναν και οι δυο σιωπηλοί ώσπου έπεσε το σκοτάδι.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΥ

Προβολή

Αληθινό όσο και ψεύτικο. Κίτρινο και χρυσό. Δεν ήταν στον ουρανό. Είχε κατέβει στη διάσταση των ανθρώπων. Έτσι έκανες από το τιμόνι και το 'πιανες. Κρεμόταν πάνω από την πόλη έτοιμο να πέσει πάνω της. Οι πολυκατοικίες, τα καταστήματα, ο μεγάλος δρόμος που ένωνε το κέντρο με τα προάστια, και τους γύρω λαβύρινθους, όλα φώναζαν με την ίδια φωνή πως ήταν έτοιμα να αφεθούν σε αυτή την πτώση. Όλα φώναζαν στο φεγγάρι να πέσει πάνω τους, να λυτρωθούν από την αγχωτική ρουτίνα που προσφέρει η προσμονή ότι τίποτα δεν πρόκειται να αλλάξει χωρίς μια δραματική σύγκρουση.

Την ίδια έκκληση προς το φεγγάρι φαινόταν να κάνει και ο σαξοφωνίστας. Όρθιος σε μια γωνιά έκανε τους περαστικούς να σηκώνουν τον γιακά τους, νομίζοντας πως έτσι θα ζεσταθούν περισσότερο εκείνη τη νύχτα, αλλά θα ακούσουν και καθαρότερα όσα είχε να τους πει. Μόνο που δεν ερχόταν από καμιά γωνιά του δρόμου ο ήχος αυτός αλλά από το, εδώ και λίγες μέρες αρκετά χαλασμένο, ραδιοκασετόφωνο του Φ. Στο μυαλό του ήταν η σκηνή, και στην παλιά κασέτα η μουσική.

Οδηγούσε σαν να ψάχνει κάτι αλλά χωρίς συγκεκριμένο προορισμό. Κάπνιζε και έβλεπε την άδεια λεωφόρο μέσα από τον καπνό και το θολωμένο παρμπρίζ που είχε να καθαριστεί από την τελευταία βροχή, ούτε που θυμόταν πότε ακριβώς. Ήταν αμέσως μετά την πρώτη ανηφορική στροφή για τον λόφο της πρωτεύουσας όταν εμφανίστηκε ξαφνικά μπροστά του εκείνη η μορφή που θα του άλλαζε για πάντα τη ζωή. Φρέναρε απότομα, χωρίς να χτυπήσει τον άγνωστο. Για επίσης καλή του μοίρα από πίσω του δεν ήταν και κανένα άλλο αμάξι, ευτυχώς για εκείνον οι φυσιολογικοί άνθρωποι στις τρεις τα ξημερώματα κοιμούνται, και δεν παίρνουν τους δρόμους γυρεύοντας κάτι απροσδιόριστο, υπακούοντας σε εκείνο το μύχιο και πάντα ανήσυχο κάλεσμα που σε αναγκάζει να μην βρίσκεις πουθενά και με κανέναν ησυχία, μέχρι να το εκπληρώσεις. Η ερημιά του είχε αποδειχθεί σωτήρια για όλους τους άλλους.

Βγήκε από το αμάξι, πέταξε το μισοτελειωμένο του τσιγάρο και πλησίασε τον, μέσα στο μαύρο του παλτό κουκουλωμένο, άνθρωπο που λίγο έλειψε να τον σκοτώσει λίγα δευτερόλεπτα πριν. «Είστε καλά;» ρώτησε φανερά αγχωμένος. Όμως η μοναδική απάντηση που έδωσε ο άγνωστος ήταν να σωριαστεί απότομα στο χωμάτινο έδαφος. Ο Φ. πλησίασε να τον πιάσει ελπίζοντας ότι θα προλάβει την πτώση του – δεν την πρόλαβε, όμως τον συγκράτησε όπως μπορούσε. Η νύχτα δεν βοηθούσε αλλά παρόλο που δεν το έβλεπε καθαρά, κατάλαβε γρήγορα ότι αυτό που έχει στις παλάμες του ακουμπώντας τον ξένο, ήταν ζεστό υγρό, αίμα. Ο άνθρωπος είναι μια όρθια, ανοιχτή πληγή που συνεχώς αιμορραγεί. Αιμορραγεί από το στέρνο, στους ώμους, στα γόνατα. Ο Φ. θα ορκιζόταν ότι μέχρι και τα μάτια του είναι γεμάτα αίμα.

Σαστισμένος αλλά σε εγρήγορση, προσπάθησε να βάλει τον άτυχο άνδρα στο αμάξι. Τον τράβηξε, τον κρατούσε άτσαλα αλλά γενναιόδωρα με όση δύναμη του είχε αφήσει η αγωνία, μέχρι που συνειδητοποίησε ότι δεν έχει άλλη για να ανοίξει ταυτόχρονα και την πόρτα του συνοδηγού. Το άγνωστο σώμα ήταν βαρύ, ο χρόνος πιεστικός, το σκοτάδι σκληρό, ενώ το αμάξι στεκόταν μονίμως απαθές, από μόνο του δεν μπορούσε να κάνει κάτι, κι όμως πώς θα λαχταρούσε ο Φ. εκείνη την ώρα να αποκτήσει βούληση και να τον βοηθήσει! Με πολύ κόπο, άνοιξε τελικά την πόρτα, σήκωσε ξανά τον ματωμένο επισκέπτη πιάνοντας τον στην αρχή από τη μέση, βάζοντάς τον να καθίσει προσέχοντας μην κάνει κι άλλο

κακό στο σχεδόν ανοιγμένο του κεφάλι, ενώ στο τέλος του άθλου του, ίσιωσε τα πόδια του στην ευθεία του καθίσματος. Λαχανιασμένος ο ίδιος, μπήκε στη θέση του οδηγού. «Είστε καλά; Μπορείτε να με ακούσετε; Χρειάζεστε επείγοντως νοσοκομείο.» Ο Φ. έβαλε τη ζώνη και στους δύο, και στη συνέχεια εμπρός.

Όμως ο ξένος συνέχιζε να μην ανταποκρίνεται. Με γερμένο ελαφρώς προς το τζάμι το εξαντλημένο από τα τραύματα κορμί του, απλά τρανταζόταν στις λακούβες του δρόμου, χωρίς λόγια. Πέρασαν μαζί τα βουβά σπίτια γύρω από τον λόφο, που μέσα τους κρυβόντουσαν άλλες ψυχές με τις δικές τους ζωές, βυθισμένες μάλλον στον γλυκό ύπνο του ασυνείδητου. Πλησιάζοντας στην είσοδο του εφημερεύοντος νοσοκομείου, στις ανατολικές παρυφές της πόλης, ο άγνωστος έμοιαζε να συνέρχεται. Κούνησε το ματωμένο του κεφάλι κάποιες φορές, δεξιά και αριστερά, και με φανερή δυσκολία ψέλλισε: «νερό». Ο Φ. του έδωσε ένα μισοάδειο μπουκάλι που είχε στο μπροστινό ντουλαπάκι του αμαξιού, και είδε τον πληγωμένο διπλανό του, να βρέχει στην αρχή τα χείλια του, το μέτωπό του στη συνέχεια, τα μάτια του, και τελικά ολόκληρο το πρόσωπό του.

«Φτάνουμε στο νοσοκομείο. Όλα θα πάνε καλά», είπε στον άγνωστο που εκείνη την ώρα γύρισε για πρώτη φορά να τον δει. Ο Φ. δεν πίστευε στα μάτια του. Άφησε από την έκπληξη και την ταραχή το φρένο, μην μπορώντας να συνειδητοποιήσει ότι τόσην ώρα δίπλα του καθόταν ο ίδιος ο εαυτός του. Ο ετοιμοθάνατος, βαριά λαβωμένος, ο αβοήθητος μέσα στη νύχτα εαυτός του, είχε βρεθεί μπροστά του και ζητούσε από τον ίδιο να τον σώσει. Πριν προλάβει να αντιδράσει, τα φώτα ενός φορτηγού τύφλωσαν τον Φ. ενώ η κόρνα του διέσχιζε για αρκετή ώρα τη σιωπή του ξημερώματος, μέχρι που έσβησε μέσα σε έναν δυνατόν κρότο, και ο κρότος έσβησε διαδοχικά κι εκείνος με τη σειρά του μέσα σε έναν καινούριο ήχο, τόσο εκνευριστικό όσο και λυτρωτικό: τον ήχο του ξυπνητηριού.

Ο Φ. σηκώθηκε από τον καναπέ αλαφιασμένος. Απενεργοποίησε το ξυπνητήρι και πλησίασε στο παράθυρο του ακατάστατου σαλονιού του. Κάτω η πόλη είχε αποκτήσει και πάλι τη συνηθισμένη της ροή. Στο ραδιόφωνο έπαιζε μια γνώριμη, τζαζ μουσική.

ΘΕΟΔΟΣΙΑ ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ

2 ΣΕ 1

Ο κόκορας λάλησε και εγώ άπλωσα το χέρι μου να κλείσω το ξυπνητήρι ακόμα βυθισμένη στον ύπνο. Ξέρω πως πρέπει να σηκωθώ, οπότε τινάζω τα σεντόνια, η παγωνιά του δωματίου με ξυπνά, είκοσι λεπτά αργότερα με το φλιτζάνι μου γεμάτο καυτό τσάι (μαύρο με κανέλα) κάθομαι στο γραφείο μπροστά στο μπλοκ, με τους στύλους μου αραδιασμένους στο πλάι. Σήμερα είναι η τελευταία διορία για να παραδώσω το διήγημα. Πρέπει να κάτσω να το γράψω.

Η αλήθεια είναι πως είχα αποφασίσει να μην πάρω μέρος σε αυτή τη πρόκληση. Την απόφαση την πήρα την Τετάρτη, όταν συνειδητοποίησα πως δεν είχα την έμπνευση. Έτσι έπεσα για ύπνο για να ξυπνήσω την επόμενη μέρα με τον σκελετό της ιστορίας διαμορφωμένο. Μια απλή ιστορία, για μια μάνα που πηγαίνει στη δουλειά της. Και σήμερα είναι Κυριακή, η τελευταία μέρα και εγώ δεν έχω γράψει ούτε λέξη.

Πήρα λοιπόν την απόφαση να ξυπνήσω αξημέρωτα για να στρωθώ στη δουλειά. Κοιτάζω το λευκό χαρτί με το μπλε στυλό στο χέρι. Παίρνω βαθιές ανάσες και προσπαθώ να αρχίσω. Αρκεί να κάνω την αρχή.

Η μάνα στέκεται στη βάση της ανηφόρας. Χαμογελαστά κάνει τον σταυρό της όπως κάθε φορά που κάνει το πρώτο βήμα. Ας κυλήσει και αυτή η σύμβαση χωρίς επεισόδια, η σιωπηλή προσευχή που έκανε με το πρώτο βήμα ήταν αρκετή για να ξεκινήσει με κέφι και όρεξη για δουλειά. Μπροστά της η ανηφόρα που οδηγούσε στην εργασία της, ένας χαλικωτός δρόμος, ανάμεσα σε πέτρινα κτίρια, που η ανοιξιάτικη βροχή είχε μουσκέψει.

Περπατούσε με την σκέψη στα παιδιά της. Η μικρή ήθελε παπούτσια και ο μεγάλος ένα καλό παλτό για τον χειμώνα. Η μικρή ζητούσε κατασκήνωση, και ο μεγάλος καλοκαιρινά μαθήματα ποδοσφαίρου. Ο πρώτος μισθός είχε ήδη φύγει. Το βάδισμα της άρχισε να χάνει την λαχτάρα, τίναξε το κεφάλι της και προσπάθησε να φανταστεί τι την περίμενε. Τι άτομα θα δούλευαν μαζί της; Θα ήταν φιλικά, εύκολα στη συνεργασία, γνωστοί ή άγνωστοι της;

Κοιτώ το χαρτί. Η λίστα είχε αντικαταστήσει το κείμενο στο μυαλό μου για άλλη μια φορά. Οι λίστες που κυριαρχούσαν στη ζωή μου. Χωρίς αυτές δεν μπορώ να προχωρήσω. Η λίστα της μέρας, η λίστα για τα ψώνια, να κατεβάσω τα χειμωνιάτικα ρούχα, να ξεκινήσω το γενικό καθάρισμα, να αρχίσω να στολίζω για τα Χριστούγεννα. Δουλειές που δεν μπορούσα να αγνοήσω.

Παλεύω σκληρά να τελειώσω την αρχή της ιστορίας μου, αλλά το δεύτερο ξυπνητήρι χτυπά πάλι. Είναι εφτά και πρέπει να αρχίσω τη πρωινή ρουτίνα, το τσάι, η εξάσκηση στα ιταλικά με την εφαρμογή, μια πρώτη βόλτα στις ειδήσεις και ελέγχω τα μηνύματα μου. Αφήνω το μπλοκ δίπλα στη λίστα που πρέπει να ολοκληρώσω, κάθε πρόταση που συμπληρώνω είναι κατόρθωμα υπό αυτές τις συνθήκες.

Η μάνα συνεχίζει να προχωρά, αυτή την φορά αναλογίζεται το φαγητό. Είχε κάνει ένα καλό προγραμματισμό για την εβδομάδα, τις απλές συνταγές τις έκανε νωρίς το πρωί, τις πιο περίπλοκες όταν γυρνούσε από τη δουλειά. Υπολόγιζε πάντα τις προτιμήσεις της οικογένειας. Η μικρή δεν ήθελε καρότα (για αυτό τα έλιωνε πάντα μέσα στο φαγητό και την ξεγελούσε), ο μεγάλος ήθελε πάντα κρέας, και ο σύζυγος μασουλούσε ό,τι του σέρβιρε αρκεί να μην ήταν εξωτικό. Ένα περίπλοκο παζλ στο οποίο δεν διέθετε πάντα το σχέδιο για να το ολοκληρώσει, καμία φορά ήταν πιο εύκολο να

μαγειρέψει 2 φαγητά.

Κοιτώ τη συνταγή, τα υλικά περίμεναν στη σειρά πάνω στο πάγκο σύμφωνα με τη σειρά που θα τα χρησιμοποιούσα. Ταϊλανδέζικο κοτόπουλο είχε το μενού και ανυπομονούσα να το δοκιμάσω. Η κουζίνα μου ανάστατη, είχα τουλάχιστον τελειώσει τα πάνω ντουλάπια. Πεινούσα και ανυπομονούσα να δοκιμάσω τι έκανα. Ανακατεύω το φαγητό και σκέφτομαι την μάνα.

Ανηφορίζει μέσα στη ζέστη, ο ιδρώτας στάζει στο μέτωπο της, οι μύες στις γάμπες της τραβούσαν από τη ένταση της άσκησης, είχε αργήσει, πάλι δεν μπορούσε να σταθεί. Γύρω οι τουρίστες τριγυρνάνε ενθουσιασμένοι με το μέρος, τις διακοπές τους, την φωτογραφική μηχανή τους. Εκείνη προχώρα, χωρίς να τους δίνει σημασία, οι σκέψεις της ταξιδεύουν σε αυτά που την περίμεναν. Η ζέστα του καλοκαιριού και η κούραση προκαλούσε πάντα εντάσεις σε ένα χώρο εργασίας, αυτό το ήξερε και το περίμενε. Για την ώρα δεν ήταν στο στόχαστρο αλλά το να κάνεις τον διαιτητή δεν ήταν και τόσο διασκεδαστικό όσο ακούγεται. Προσπαθεί να θυμηθεί με ποιον θα συνεργαστεί σήμερα, η φλύαρη θα είναι δίπλα της ή η εκνευριστικά αδιάφορη συνάδελφος; Δεν μπορούσε να συγκεντρωθεί, δεν είχε σημασία, απλά ήθελε να φύγει από τον καυτό ήλιο το συντομότερο δυνατόν.

Το σκοτάδι έπεσε και κάθομαι στον καναπέ με ένα φλιτζάνι κακάο δίπλα μου. Θέλω να διαβάσω τι έγγραφα αλλά δεν θα το κάνω, ξέρω πως θα αρχίσω να ξαναγράφω την ιστορία ξανά και ξανά, δεν θα προλάβω την διορία. Μένει η τελευταία σκηνή.

Με την απόλυση στο χέρι η μάνα στέκει απολαμβάνοντας την παγωμένη ανάσα του χειμώνα. Έκανε τον σταυρό της, κάλεσε θεέ μου να μην απογοητεύσω τα παιδιά μου και αυτόν το χειμώνα, προσευχήθηκε με όλη τη δύναμη της ψυχής της. Κοίταξε τον δρόμο μπροστά της, τον δρόμο που έπαιρνε κάθε μέρα τους τελευταίους 8 μήνες για την δουλειά, την κατηφόρα που οδηγούσε στο σπίτι της. Χαμογέλασε, ώρα να γυρίσει σπίτι. Ξεκίνησε να κατηφορίζει.

BIBIANNA GIANNOYTSOY

Οδός Αμερικής

Το κόκκινο φανάρι στην απέναντι πλευρά της διάβασης άνοιξε και ο κόσμος ξεχύθηκε στο δρόμο. Η Δώρα κοίταξε για ακόμα μια φορά το ρολόι της, και ενώ ήξερε ότι είχε αρκετή ώρα ακόμα μέχρι την συνέντευξη, το άγχος που ένιωθε να την καταβάλλει ήταν απέραντο και χωρίς να μπορεί να το ελέγξει.

Ήταν μεσημέρι, και παρ' όλο που η θερμοκρασία ακόμα και για Οκτώβρη ήταν ιδιαίτερα υψηλή, η Δώρα ήταν αναγκασμένη να φορέσει ένα μακρύ μαύρο παντελόνι, ένα άσπρο πουκάμισο και ένα μαύρο σακάκι. Τα μαύρα της μαλλιά ευτυχώς ήταν δεμένα σε κοτσίδα και αυτό βοηθούσε να διατηρηθεί αφεγάδιαστο το μακιγιάζ της. Ο πόνος από τα ψηλά τακούνια υπό άλλες συνθήκες θα την επηρέαζε, αλλά όχι εκείνη την ημέρα. Όχι όταν βρισκόταν τόσο κοντά στο όνειρο της.

Τα στούντιο Ωμέγα βρίσκονταν πάνω στην Αμερικής, έναν από τους πιο κεντρικούς δρόμους των Αθηνών και από μικρή ονειρευόταν ότι κάποια μέρα θα μπει μέσα. «Θα γίνω δημοσιογράφος» φώναζε από το πίσω κάθισμα στον πατέρα της, ο οποίος την κοιτούσε μέσα από το καθρέφτη και χαμογελούσε κάθε φορά. Ας γίνει ότι την κάνει πραγματικά ευτυχισμένη, σκεφτόταν. Από δίπλα η μητέρα της, μια αυταρχική και καταπιεσμένη από τον κοινωνικό περίγυρο γυναίκα, που όμως ήταν σωστή σύζυγος και μητέρα. «Μπορεί μέχρι να μεγαλώσεις να θέλεις να ακολουθήσεις την δουλειά του μπαμπά» έλεγε εκείνη γυρνώντας πίσω το κεφάλι.

Η Δώρα έκανε ένα μορφασμό και σταύρωνε τα χέρια στο στήθος, κάθε φορά που άκουγε αυτά τα λόγια. Μα γιατί να μην γίνω δημοσιογράφος σκεφτόταν; Να είμαι στην τηλεόραση και να λέω τα νέα στον κόσμο; Αυτό ήταν για εκείνη η δημοσιογραφία. Ένα παιχνίδι μπροστά στον φακό γεμάτο εκπλήξεις. Στο μικρό της μυαλό δεν υπήρχαν τα σκληρά γεγονότα που εξιστορούσαν οι δημοσιογράφοι για την κοινωνικοπολιτική πραγματικότητα. Μόνο η λάμψη.

Κάτω από τον ίδιο δρόμο θα βρισκόταν και εκείνη σε λίγο. Μέσα σε εκείνο το κτήριο που τόσο ποθούσε να μάθει πώς ήταν. Καθώς προχωρούσε, έπιασε αμήχανα το κολιέ που είχε στο λαιμό της, ενώ γύρισε επίσης μηχανικά το άλλο χέρι για να δει για δέκατη φορά εκείνη την ημέρα την ώρα. Ήταν το κολιέ που κρεμόταν από τον μπροστινό καθρέφτη στο αμάξι του μπαμπά της την ημέρα που τον είχαν χάσει. Μπορεί να είχαν περάσει ήδη εννιά χρόνια, όμως ποτέ δεν θα ξεχνούσε την φρίκη της, όταν αντίκρισε το μισό-καμένο αμάξι και το πτώμα του πατέρα της στο μπροστινό κάθισμα. Είχε μείνει παγωμένη, μέχρι την ώρα που τον απεγκλώβισαν οι πυροσβέστες και τον μετέφεραν στο νοσοκομείο.

«Είστε η κόρη του» την ρώτησε ένας μεσήλικας αστυνομικός με ήρεμη φωνή. Εκείνη κούνησε αμήχανα το κεφάλι. «Αυτό πρέπει να είναι δικό σας» είπε και της έδωσε το κολιέ. Έκτοτε δεν το έχει βγάλει ποτέ από πάνω της. Ήταν ό,τι της είχε απομείνει από αυτόν, και δεν σκόπευε να το βγάλει. Μαζί του θα έφευγε κάθε πράγμα που την ένωνε με τον άνθρωπο που την καταλάβαινε πιο πολύ στη γη. Που την έκλεινε στην αγκαλιά του και ο κόσμος σταμάταγε να γυρνάει. Ήταν μόνο αυτός και εκείνη. Και μετά έμεινε μόνη. Μόνη με την μητέρα της.

«Δεν θα τα καταφέρεις» ήταν η φράση που της είχε πει η μητέρα της τρεις βδομάδες πριν, όταν της τηλεφώνησε για να ανακοινώσει τα νέα για την συνέντευξη. «Ο πατέρας σου είχε παλέψει τόσα χρόνια για αυτή την επιχείρηση που σε

περιμένει, και εσύ την πετάς στα σκουπίδια; Αν ήταν εδώ...»

«Αν ήταν εδώ τί;» τη διέκοψε η Δώρα χωρίς καμία ντροπή. «Αν ήταν εδώ δεν θα με ανάγκαζε να κάνω αυτό που θέλεις εσύ. Θα ήθελε να κάνω ό,τι θέλω εγώ». Σιωπή πέρασε από το άλλο ακουστικό. «Θέλω να είσαι ευτυχισμένη» είπε εκείνη με στατικότητα στο λόγο της. «Όχι, θέλεις να κάνω ότι σε έβαλαν και εσένα να κάνεις οι γονείς σου. Μια δουλειά που δεν σου αρέσει καν. Τόσα χρόνια αυτό προσπαθούσες να κάνεις, από τότε που ήμουν μικρό παιδί. Ποτέ δεν με κατάλαβες όπως εκείνος, ποτέ δεν με κατάλαβες γενικά. Σου έχω νέα. Δεν θέλω να γίνω σαν και εσένα. Πράγματι θα ευχόμουν να είναι ο μπαμπάς εδώ για να με καταλάβει και όχι εσύ» είπε και έκλεισε το τηλέφωνο χωρίς να πει άλλη κουβέντα.

Τόσα χρόνια προσπαθούσε να καταλάβει γιατί η μητέρα της δεν την αποδεχόταν για αυτό που είναι. Ήθελε να δημιουργεί, να βρίσκεται μπροστά από τις κάμερες, όχι να είναι κλεισμένη μέσα σε ένα γραφείο. Ήξερε από την πρώτη στιγμή που έμεινε μόνη της για το χάσμα που υπήρχε ανάμεσα σε εκείνη και τη μητέρα της. Όμως αυτό, μεγάλωνε όσο περνούσαν τα χρόνια. Το μόνο που ήθελε ήταν να την αποδεχτεί. Μην ντύνεσαι με αυτό το τρόπο, μην μιλάς με αυτό το τρόπο, μην κάνεις παρέα με αυτά τα άτομα, μην βγαίνεις με αυτό το αγόρι, μη μη μη...

Ένας οξύς πόνος διαπέρασε το κεφάλι της Δώρας. Μετά από λίγο άκουσε ένα λεπτό σφύριγμα να βουίζει μέσα σε αυτό. Όλα ήταν θολά. Βρισκόταν στο πάτωμα ή ήταν ιδέα της; Δεν μπορούσα να καταλάβει τι συνέβαινε παρά μόνο άκουγε φωνές από ανθρώπους γύρω της. Κούνησε αργά το δεξί της χέρι καθώς δεν ένιωθε το αριστερό και έπιασε το κεφάλι της. Κάτι υγρό ανέβλυζε από αυτό. Αίμα σκέφτηκε. Μα τί συμβαίνει; Τα πάντα γύρω της θόλωναν όλο και πιο πολύ και η δυσκολία στην αναπνοή της μεγάλωνε όλο και περισσότερο μέχρι που ένιωθε πόνο και δυσφορία σε όλο της το σώμα. «Την χτύπησε» άκουσε να φωνάζει μια κυρία λίγα μέτρα πιο εκεί. «Ο οδηγός είναι καλά;» ρώτησε ένας άλλος.

Δεν μπορούσε να καταλάβει τι είχε συμβεί. Μόλις είχε στρίψει στο δρόμο ακριβώς κάτω από το στούντιο. Τι είχε συμβεί; Όλες αυτές οι σκέψεις στριφογυρνούσαν στο κεφάλι της, αυτά τα λίγα δευτερόλεπτα που φάνηκαν αιώνες, καθώς ο πόνος διαπερνούσε αργά και βασανιστικά το σώμα της. Σκέφτηκε στιγμιαία όλες τις ώρες που είχε αφιερώσει στην προετοιμασία για αυτή την ακρόαση αντί να βγει έξω με τους φίλους της. Τον πατέρα της στο μπροστινό μέρος του αυτοκινήτου να την κοιτάει με ένα χαμόγελο από τον καθρέφτη. Και τα σκληρά λόγια που είχε πει στην μητέρα της απλά για μια δουλειά. «Μακάρι να ήταν ο μπαμπάς εδώ και όχι εσύ» της είχε πει. Και τώρα πήγαινε να τον συναντήσει και θα την άφηνε μόνη της. Μα πώς έγινε αυτό, προσπαθούσε να σκεφτεί μέσα στην ζάλη της. Πεθαίνω, σκέφτηκε. Πεθαίνω και τα τελευταία μου λόγια στον άνθρωπο που με μεγάλωσε ήταν ότι θα ήθελα να έχει πεθάνει. Τι τραγική ειρωνεία, σκέφτηκε, και της φάνηκε ότι γελούσε. Ίσως να ήταν και μέσα στο μυαλό της. Λένε ότι όταν πεθαίνεις το τελευταίο πράγμα που βλέπεις είναι τη ζωή να περνάει μπροστά από τα μάτια σου. Αλλά εκείνη έβλεπε απλά ένα ανεκπλήρωτο όνειρο, και μια σχέση που δεν θα μπορούσε να διορθωθεί ξανά. «Συγγνώμη» ψέλλισε και έκλεισε τα μάτια της, καθώς λιποθύμησε.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΒΑΒΑΛΟΣ

Μια ξαφνική ελπίδα

Το ουρλιαχτό έσπασε τη σιωπή της νύχτας, με έναν αντίλαλο να απομένει για ώρα, λες και ήθελε να προειδοποιήσει για κάποιο κίνδυνο. Στο μυαλό του Νήφου ήρθε η εικόνα μεγάλης πέτρας που σπάει κάποιο παράθυρο. Σαν εκείνα που έσπαγαν με τα τα άλλα αγόρια στο εγκαταλελειμμένο διπλανό χωριό.

Ωραία περνούσε με την παρέα του. Τα άτακτα παιδιά, όπως τους έλεγαν οι μεγάλοι. Γι' αυτόν ήταν όμως ο τρόπος να φεύγει από το σπίτι, να ξεχνάει τα δάκρυα της μητέρας του.

Η επόμενη κραυγή, που ήταν δυνατότερη από την προηγούμενη, έκανε το βλέμμα του να στραφεί προς τα πάνω. Ήταν η αδερφή του. Πρέπει να την είχε πιάσει πάλι κρίση. Η ανατριχίλα στο μικρόσωμο κορμί της το επιβεβαίωσε.

Η μικρή αδερφή του είχε αδύναμο σώμα, του είχε πει η μαμά, γι' αυτό δεν μπορούσε να ελέγξει τη μαγεία της και πάθαινε κρίσεις. Και το χειρότερο ήταν πως η μαγεία απαγορευόταν από το νέο βασιλιά, επομένως έπρεπε να κρύβονται.

Ξαφνικά η πόρτα άνοιξε και στο δωμάτιο του Νήρου μπήκε με φόρα η μαμά του, κρατώντας τη μικρή αδερφή του στην αγκαλιά της. Εκείνη τινάζοταν έντονα, με το αγόρι να νιώθει το δέρμα του να καίει από τη μαγεία της. Η μαμά του πάλι ήταν αναμαλλιασμένη, με το πρόσωπό της τελείως άσπρο.

«Μας ανακάλυψαν. Παρ' την και φύγετε», του είπε με κοφτή φωνή.

«Μα-»

«Τώρα. Πήγαινε στη θεία σου»

Τον άρπαξε από το κουρέλι που φορούσε, έσπρωξε την αδερφή του στην αγκαλιά του και έπειτα τον ανάγκασε με μία ακόμη απότομη κίνηση να βγει από την πόρτα. Ένας δυνατός ήχος τότε έκανε τα αυτιά του να πονέσουν. Γονάτισε, βλέποντας τον πατέρα του να τρέχει προς το μέρος του, να τον αρπάζει και να τον οδηγεί έξω από την πίσω πόρτα.

«Φρόντισε την»

Το βλέμμα του ήταν αυστηρό. Και ο Νήρος κατάλαβε. Και υπάκουσε. Άρχισε να τρέχει με την αδερφή του. Δε γύρισε ούτε όταν ούτε όταν είδε τους στρατιώτες του βασιλιά, ούτε όταν άκουσε τα ουρλιαχτά της μητέρας του, αλλά ούτε και όταν το σπίτι τους άρπαξε φωτιά. Συνέχισε να τρέχει, κρατώντας την αδερφή του...

Οι βροντές στον ουρανό προμήνυαν την καταιγίδα που πλησίαζε. Ο Νήρος σήκωσε για μια στιγμή το κεφάλι του για να δει πόσο κοντά ήταν τα σύννεφα, σκουπίζοντας μια σταγόνα ιδρώτα από το μέτωπό του. Έπειτα άρπαξε την τσάπα και πήγε να χτυπήσει πάλι την πέτρα μπροστά του, αλλά μία νέα κραυγή τον έκανε να σταματήσει.

«Στρατιώτες;», ρώτησε τον γέρο που δούλευε δίπλα του.

Εκείνος ένευσε καταφατικά. Όσο για τον ίδιο τον Νήρο, έκανε απλώς την ερώτηση για να παριστάνει τον ανίδεο. Στην πραγματικότητα γνώριζε, καθώς τους είχε νιώσει. Είχε αναπτύξει τις ικανότητές του και αισθανόταν άλλους μάγους. Όμως, στα εννέα χρόνια που έμενε με τη θεία του και εργαζόταν ως σκλάβος του βασιλιά, δεν ανέφερε τίποτα σε κανέναν.

Οι στρατιώτες πλησίασαν και ένας φώναξε να μαζευτούν. Άνδρες και γυναίκες που προσπαθούσαν να ανοίξουν εκεί μια σήραγγα ορυχείου συγκεντρώθηκαν. Τέσσερις στρατιώτες πλησίασαν πάνω στα άλογά του και τους κοίταξαν εξεταστικά.

«Είδε κανείς σας τον αλχημιστή;»

Η καρδιά του Νήρου κλώτσησε στο άκουσμα αυτής τη λέξης. Οι αλχημιστές ήταν ένα σπάνιο είδος μάγων, που είχαν την ικανότητα να διορθώσουν το πρόβλημα της αδερφής του.

Ξαφνικά, μία ηλικιωμένη σωριάστηκε στο χώμα, πιάνοντας την κοιλιά της.

«Λέγε, τον είδες», ρώτησε ο στρατιώτης, που την είχε χτυπήσει με ένα ξόρκι.

Μία πράσινη σφαίρα εμφανίστηκε στο χέρι του στρατιώτη και τινάχθηκε προς την ηλικιωμένη. Ο Νήρος όμως πρόλαβε και έβαλε σαν ασπίδα το σώμα του. Παρίστανε πως πόνεσε, αν και η εσωτερική μαγεία του τον προστάτευε.

«Και να τον είδε, δε θα τον θυμάται. Θα της έσβησε τη μνήμη», φώναξε μετά, κοιτώντας με θάρρος τον στρατιώτη, «δεν είμαστε μάγοι, μπορεί να μας ξεγελάσει ένας τέτοιος»

Ο υπηρέτης του βασιλιά τον κοίταξε εξεταστικά. Κάτι σαν να ήθελε να πει, αλλά το μετάνιωσε και ανάγκασε το άλογό του να αλλάξει κατεύθυνση. Οι υπόλοιποι τον ακολούθησαν, με τον υπεύθυνο να φωνάζει στους σκλάβους να συνεχίσουν τη δουλειά τους. Ο Νήρος έμεινε λίγο παραπάνω για να βοηθήσει τη λαβωμένη συγχωριανή του.

«Πού είναι;»

Είδε την έκπληξη να σχηματίζεται στο πρόσωπό της, πριν αρνηθεί πως γνωρίζει.

«Μπορεί να βοηθήσει τη Λασθενία», ανέφερε τότε ψιθυριστά.

Πέρασαν λίγες στιγμές σιωπής, με εκείνη να ξεφυσά στο τέλος και του απαντά.

Στη συνέχεια επέστρεψαν στις δουλειές τους, με τον Νήρο να σκέφτεται ήδη την απόδραση του. Το μέρος που κρυβόταν ο αλχημιστής ήταν πολύ επικίνδυνο και θα ήταν ρίσκο να πάει εκεί, αλλά ήταν το όνειρο της μητέρας του. Οι γονείς του θυσιάστηκαν για να σωθεί η αδερφή του. Ήταν η σειρά του να τη βοηθήσει. Υπήρχε άλλωστε και η πιθανότητα εκείνη να πέθαινε από κάποια από τις κρίσεις της που αυξάνονταν με τον καιρό.

Το βράδυ, καθώς ετοιμαζόταν, ένωθε μία ζεστασιά στο στήθος του. Θα ελευθερωνόταν. Η κρυφή ελπίδα που είχε όλη τη ζωή του. Είχε πατήσει τα δεκαοχτώ πια και ποτέ δεν έκανε κάτι χωρίς να ανησυχεί μήπως δεν αρέσει αυτό στους υποτακτικούς του βασιλιά και τιμωρήσουν τους γονείς του ή αργότερα τη θεία του.

«Αδελφούλη;»

Το χέρι του έμεινε παγωμένο στο χερούλι της πόρτας. Γύρισε και είδε τη Λασθενία. Η αδερφή του φορούσε ένα λερωμένο φόρεμα, ενώ τα μαλλιά της ήταν ακατάστατα.

«Πήγαινε να κοιμηθείς», την πρόσταξε κοφτά.

«Πού πας;», επέμεινε εκείνη.

Ξεφύσησε έντονα. «Φεύγω. Δεν αντέχω άλλο, θέλω να ζήσω ελεύθερος»

«Όχι», φώναξε εκείνη αρκετά δυνατά, αρχίζοντας να τρέμει ολόκληρη, «Όχι. Δεν μπορείς. Δε θέλω να με αφήσεις»

Ίσως να την έπιανε κρίση. Με έναν κόμπο να δένεται στο λαιμό του, ο Νήρος την πλησίασε και κράτησε το πρόσωπό της ανάμεσα στις παλάμες του.

«Εδώ δεν έχω κανένα μέλλον. Θέλω να ζήσω ελεύθερος, ξέρεις ότι είναι το όνειρό μου αυτό»

Μόλις άκουσε αυτή τη λέξη η Λασθενία σταμάτησε. Τα δακρυσμένα μάτια της τον κοίταξαν με στοργή, θυμίζοντάς του τη μητέρα τους. Να κυνηγάτε τα όνειρά σας, τους έλεγε ο πατέρας τους. Τελικά ένεψε καταφατικά.

Λίγο αργότερα ο Νήρος έτρεχε προς το μέρος που ήταν ο αλχημιστής, έχοντας ξεφύγει οριακά από τους φύλακες. Θα τον έβρισκε και θα τον έπειθε να βοηθήσει οπωσδήποτε. Μπορούσε να τα καταφέρει.

ΑΝΤΩΝΙΑ ΨΩΜΑ

12 φύλακες μονόκεροι...

Πριν πολλά χρόνια ,κάπου σε ένα χωριό ψηλά στον ουρανό ,στον αστερισμό του Ωρίωνα, ζούσαν 12 υπέροχα πλάσματα, με μαγικές δυνάμεις...

Ήταν ολόλευκοι, χνουδωτοί, απαλοί με μοβ πατουσάκια... Αυτό που όμως που τους έκανε πολύ ξεχωριστούς ήταν το αστραφτερό και επιβλητικό κέρασ καταμεσής στο μέτωπο τους...!

Αυτοί ήταν οι μονόκεροι!

Τους άρεσε πολύ να βοηθούν, ήταν πάντα χαμογελαστοί και πρόθυμοι !

Οι μέρες κυλούσαν αρμονικά στο χωριό... η φύση ερχόταν σε άψογη συνεργασία με κάθε πλάσμα που τη κατοικούσε... ένα τοπίο παραδεισένιο με τρεχούμενα νερά, ποτάμια, δέντρα και έναν μοναδικά γαλάζιο ουρανό που λαμπύριζε σαν glitter από αστερόσκηνη! Όμως κάτι τους έλειπε... Μια μέρα εκεί που έτρωγαν όλοι μαζί πετάγεται ο πιο μικρός από όλους , ο Γιούνη και λέει:

- Πρέπει να βρούμε δουλειά!
- Τι δουλειά ; Είπαν με απορία μα και ενθουσιασμό ταυτόχρονα!
- Δουλειά ! Ίσως κάτι που να βοηθούσε τους ανθρώπους! Λέει ο μικρός.

Χωρίς δεύτερες σκέψεις συμφωνήσαν όλοι μαζί του και ξεκίνησαν το ψάξιμο..

Δυστυχώς όμως δεν ήταν τόσο εύκολο... Οι μέρες περνούσαν, οι απορρίψεις διαδέχονταν η μια την άλλη και η απελπισία ερχόταν όλο και πιο κοντά... Βλέπεις στη γη ήταν πάντα όλα κάπως πιο δύσκολα...

Ένα βράδυ λοιπόν, ο μικρούλης μονόκερος το έσκασε από το χωριό και πήγε ολομόναχος στον κόσμο των ανθρώπων... Εκεί που περπατούσε άκουσε ξαφνικά ένα παιδάκι να κλαίει... Έτρεξε αμέσως να βοηθήσει... Πλησιάζει στο ανοιχτό παράθυρο και βλέπει ένα μικρό κοριτσάκι στο παιδικό του κρεβάτι.

- Τι σου συμβαίνει κοριτσάκι και κλαις; Ρωτάει ο μικρός.
- Δεν μπορώ να κοιμηθώ! Λέει η μικρή και κλαίει ακόμα πιο δυνατά...
- Θα σε βοηθήσω εγώ να κοιμηθείς, λέει ο μικρός.
- Μα πως;
- Πως σε λένε; ρωτάει την μικρούλα ο μονόκερος.
- Διδώ ,εσένα;
- Εμένα με λένε Γιούνη... Λοιπόν Διδώ ξέρεις να μετράς ως το 15;

- Ναι φυσικά!

- Ωραία ... Τότε ξεκίνα να μετράς και σου υπόσχομαι πως πριν καλά καλά φτάσεις στο 15 θα έχεις ήδη κοιμηθεί!

- Και εσύ τι θα κάνεις; Ρωτάει απορημένη η μικρή.

- Θα μείνω εδώ και θα σε φυλάω!

Η μικρούλα Διδώ ξεκίνησε να μετράει:

- 1,2,3,4,5,6,7,8,9...10...11...12.... και αποκοιμήθηκε όπως ακριβώς της υποσχέθηκε ο Γιούνη ...πριν το 15!

Ενθουσιασμένος και γεμάτος ενέργεια γυρίζει στο χωριό σχεδόν ξημερώματα! Εκεί τον περίμεναν οι υπόλοιποι 11 κατατρομαγμένοι!

- Σε ψάχναμε όλο το βράδυ!

- Ανησυχήσαμε πολύ, μην το ξανακάνεις ποτέ αυτό! Του λένε.

- ΜΑΣ ΒΡΗΚΑ ΔΟΥΛΕΙΑ λέει!

Όμως ήταν αδύνατον να τον ακούσουν εκείνη τη στιγμή...

- Συγγνώμη, λέει ο μικρός, δεν θα το ξανά κάνω, όμως αλήθεια σας λέω... μας βρήκα δουλειά!

- Ξάπλωσε στο κρεβάτι σου και θα μας τα πεις όλα αύριο το πρωί!

Δεν άργησε να ξημερώσει και ο μικρός είχε ήδη πεταχτεί σαν ελατήριο από το κρεβάτι του! Λέει μια βιαστική καλημέρα και αρχίζει να περιγράφει τι ακριβώς συνέβη το προηγούμενο βράδυ!

- Θα βοηθάμε παιδάκια που δεν μπορούν να κοιμηθούν! Λέει.

Όλοι βρήκαν την ιδέα του καταπληκτική!

- Τώρα το μόνο που μένει να δούμε είναι πως θα την υλοποιήσουμε!

Στρώθηκαν όλοι μαζί στη δουλειά!

Ιδέες, απορίες και ατέλειωτες συζητήσεις ...

- Ωραία ..θα βοηθάμε όποιον δεν μπορεί να κοιμηθεί, όμως τι θα τους λέμε όταν τους βρίσκουμε;

- Μμμ... Θα τους λέμε να μετρούν!

- Τι;

- 12 φύλακες μονόκερους!

Η ιδέα άρεσε πολύ σε όλους... έτσι η 'εταιρεία' είχε μόλις στηθεί και οι μονόκεροι με τις μαγικές τους δυνάμεις θα έκαναν επιτέλους το όνειρο τους πραγματικότητα... θα είχαν μια δουλειά που θα βοηθούσε τους ανθρώπους.

Έτσι... τα βράδια ξεχύνονταν στις γειτονιές όλης της γης και βοηθούσαν όποιον δεν μπορούσε να κοιμηθεί.

Στο εξής θα ήταν... οι 12 φύλακες μονόκεροι!

Ο μικρός Γιούνη ανέλαβε να εντοπίζει όποιους δεν μπορούσαν να κοιμηθούν και οι υπόλοιποι 11 σκορπίζονταν κάθε

βράδυ σε κάθε γωνιά της γης και τους βοηθούσαν να τους παίρνει ο ύπνος ...

Στην αρχή τα μικρά παιδιά ήταν περισσότερα αλλά στην συνέχεια διαπίστωσαν ότι και αρκετά μεγάλοι άνθρωποι αντιμετωπίζουν το ίδιο ακριβώς πρόβλημα... Έτσι οι μονόκεροι κάθε μέρα είχαν όλο και πιο πολύ δουλεία ώσπου έφτασαν στο σημείο να μην αρκούν πια οι 12...

Αποφάσισαν λοιπόν να κάνουν ένα συμβούλιο. Έτσι μαζεύτηκαν όλοι μαζί γύρω από το τραπέζι και ξεκίνησαν να συζητούν..

- Πρέπει να βρούμε μια λύση!
- Οι απαιτήσεις έχουν αυξηθεί και εμείς δεν είμαστε αρκετοί..
- Όμως δεν υπάρχουν άλλοι μονόκεροι..Υπάρχουν ;
- Να ψάξουμε! Λέει ο Γιούνη!
- Ναι, όμως που;
- Παντού! Από σήμερα κιόλας!

Μια καινούρια περιπέτεια μόλις ξεκίνησε για τους μικρούς μας μονόκερους που ούτε μπορούσαν να φανταστούν τι θα τους περίμενε...

Χωριστήκαν σε δυο ομάδες και όρισαν δυο αρχηγούς ! Στην μια ομάδα αρχηγός θα ήταν ο Γιούνη και στην άλλη ο Κόρνη! Ο Γιούνη θα συνέχιζε τις βραδινές περιπολίες μαζί με 5 ακόμα μονόκερους και αντίστοιχα ο Κόρνη θα έπρεπε να ψάχνει με την ελπίδα να βρει άλλα πλάσματα σαν και εκείνους...

Φυσικά τα πράγματα ήταν δύσκολα και για τις δυο ομάδες καθώς ο Κόρνη δεν ήξερε που να ψάξει και ο Γιούνη είχε λιγότερα άτομα σε σχέση την αρχική του ομάδα... Ο Κόρνη ξεκίνησε από τα διπλανά χωριά όμως σύντομα διαπίστωσε ότι τα περισσότερα ήταν εγκαταλειμμένα... Δεν υπήρχε ίχνος ζωής ,ούτε τρεχούμενα νερά, ούτε ποτάμια, ούτε δέντρα ούτε τίποτα... Έτσι αναγκάστηκαν να απομακρυνθούν και άλλο ...και άλλο ...και άλλο ... Ώσπου έφτασαν σε ένα μέρος που δεν είχαν ξαναδεί! Ήταν πολύ σκοτεινό και επικρατούσε μια ασυνήθιστη ησυχία, ούτε λόγος για δέντρα και νερά, μόνο ψύχρα ..αφόρητη ψύχρα και παγωνιά..

- Είναι κανείς εδώ; Φωνάζει με σταθερή φωνή ο μικρός .

Τίποτα ...Απόλυτη ησυχία...

- Είναι κανείς..... Και πριν προλάβει να ολοκληρώσει την πρόταση του ο μικρός ,εμφανίζεται μπροστά του ένα αλλόκοτο πλάσμα με μεγάλα καστανά μάτια και βροντερή φωνή...

- Ποιοι είστε; Τι θέλετε εδώ ; λέει

- Καλησπέρα ! Είμαι ο Κόρνη, αυτή είναι η ομάδα μου και προσπαθούμε να βρούμε και άλλους σαν εμάς ...Μήπως μπορείς να μας βοηθήσεις;

- Δεν ξέρετε ότι αυτό το μέρος είναι πολύ επικίνδυνο; Αυτό το μέρος δεν κατοικείται από μονόκερους εδώ και πολλά χρόνια ...Πρέπει να φύγετε πριν σας δουν..

- Ποιοι; Ποιοι ζουν εδώ; Δεν καταλαβαίνω... Μα... δεν βλέπουμε κανέναν εδώ..
- Εδώ ζουν τα συναισθήματα... Ζει ο Φόβος, η Ανασφάλεια, η Θλίψη, ο Θυμός, η Απελπισία και η Αϋπνία!
- Μα ποιοι είναι όλοι αυτοί, ακόμα δεν μπορώ να καταλάβω, πως ήρθαν; Γιατί μένουν εδώ;
- Μένουν εδώ γιατί κανείς δεν τους θέλει πραγματικά, όμως εκείνα πάντα βρίσκουν ένα τρόπο και κατεβαίνουν στην πόλη των ανθρώπων...
- Δηλαδή τώρα που μιλάμε μπορεί κάποιο από αυτά να είναι στην γη; Λέει ο μικρός έχοντας ξεκάθαρα στο μυαλό του την Αϋπνία ...
- Κανείς δε γλυτώνει από αυτά, απλά κάποιες φορές οι άνθρωποι καταφέρνουν να τα αντικαθιστούν με άλλα... θετικά συναισθήματα.
- Μήπως ξέρεις τότε το πως θα μπορούσαμε να βρούμε τα αλλά, τα θετικά συναισθήματα; Ρωτάει ο μικρός Κόρνη, αλλά μέχρι να τελειώσει την κουβέντα του το αλλόκοτο πλάσμα είχε εξαφανιστεί και ένας ψυχρός αέρας σηκώθηκε ξαφνικά! Τρομαγμένοι οι μονόκεροι έφυγαν αμέσως! Κάτι δεν πήγαινε καλά σε εκείνο το μέρος και το είχαν καταλάβει...
- Η μέρα ξημέρωσε και το συμβούλιο είχε γίνει πια κομμάτι της καθημερινότητας τους ! Μαζεύτηκαν λοιπόν να πουν η μια ομάδα στην άλλη τι είχε συμβεί. Ξεκίνησε η ομάδα του Κόρνη μιας και ήταν σίγουροι ότι θα είχαν τα πιο πολλά και διαφορετικά νέα. Αφού ανέφεραν ακριβώς και με κάθε λεπτομέρεια όλα όσα έγιναν κατέληξαν σε ένα από κοινού συμπέρασμα... Ότι όσοι μονόκεροι και να καταφέρουν να μαζευτούν δεν πρόκειται να λυθεί το πρόβλημα τους εάν δεν το χτυπήσουν στη ρίζα του....
- Πρέπει να βρούμε έναν τρόπο ή να διώξουμε εκείνα τα συναισθήματα ή να ανακαλύψουμε αν τα θετικά ζουν κάπου, λέει ο Κόρνη!
- Ωραία οπότε συνεχίζεται το ψάξιμο εσείς και εμείς τις νυχτερινές μας περιπολίες ..
- Οι μέρες διαδέχονταν τις νύχτες, οι εβδομάδες τους μήνες και ο καιρός περνούσε χωρίς να έχει δοθεί λύση... Όπου ρωτούσαν απάντηση δεν έπαιρναν και όπου και αν έψαχναν... τίποτα. Έτσι ο Κόρνη αποφάσισε να ξαναπάει στο μέρος που είχαν συναντήσει εκείνο το αλλόκοτο πλάσμα με την ελπίδα να τον βρει ξανά και να του ζητήσει βοήθεια! Έτσι και έγινε..
- Τι θες εσύ πάλι εδώ μικρέ;
- Σε παρακαλώ, μπορώ να σου μιλήσω για ένα λεπτό; Χρειαζόμαστε την βοήθεια σου, μόνο εσύ μπορεί να ξέρεις κάτι παραπάνω .. Πες μου που να ψάξουμε, έστω ποιον να ρωτήσουμε ; Δώσε μας ένα στοιχείο ! Ψάχνουμε για ένα από αυτά τα συναισθήματα, την Αϋπνία! Ξέρεις αν είναι στη γη;
- Θα με βάλετε σε μπελάδες ! Η Αϋπνία είναι ένα από τα πιο ύπουλα συναισθήματα και αυτό γιατί δεν πάει ποτέ μονή της: έχει πάντα μαζί της και άλλα πιο ισχυρά συναισθήματα!
- Σε παρακαλώ... Ξέρεις πόσο κόσμο έχει κάνει να υποφέρει; Σου υπόσχομαι ότι αν με βοηθήσεις δεν θα σε ενοχλήσω ποτέ ξανά !
- Εντάξει θα σε βοηθήσω, αλλά δεν θα ξαναέρθεις ποτέ εδώ, ούτε εσύ ούτε οι φίλοι σου...
- Ναι ! Έχεις το λόγο μου!

- Λοιπόν άκου ,θα σου πω μια μικρή ιστορία ,την μοναδική που γνωρίζω και εσύ θα κάνεις ότι νομίζεις .. Πριν πολλά πολλά χρόνια, σε ένα μεγάλο νησί ζούσε ο Μορφέας που ήταν ο γιος του Θεού Ύπνου. Λένε πως ο Θεός Ύπνος ήταν πολύ όμορφος ,είχε φτερά και στο μέτωπο του ένα κέρασ από το οποίο σκορπίζονταν τα όνειρα ,ενώ ο γιος του ο Μορφέας απέτρεπε τυχόν θορύβους που θα μπορούσαν να τον ξυπνήσουν .Μετά από χρόνια όμως οι δυο τους αποσύρθηκαν και κανείς δεν έμαθε ποτέ το γιατί .... Αυτά είπε το αλλόκοτο πλάσμα και εξαφανίστηκε και πάλι !

Προβληματισμένος ο μικρός γύρισε πίσω στο χωριό.. Καθώς πήγαινε στο ποτάμι να κάτσει να σκεφτεί, συνάντησε τον Γιούνη ..

- Σκεπτικός φαίνεσαι , τι σου συμβαίνει ; Τον ρωτάει

- Είμαι ... Απαντάει ο Κόρνη και του αφηγείται την περίεργη ιστορία που μόλις είχε μάθει από το αλλόκοτο πλάσμα .. Τι θα κάνουμε ,έχεις καμία ιδέα;

- Μμμ... Ίσως αν βρούμε αυτό το νησί να μπορέσουμε να μάθουμε τι έχει συμβεί ! Λέει ο Γιούνη , που έχοντας γυρίσει όλο τον κόσμο πια ήξερε πολύ καλά κάθε γωνιά της γης..

Αντάλλαξαν λοιπόν ομάδες και έπιασαν και πάλι δουλεία. Αυτή τη φορά ο Κόρνη θα βοηθούσε τους ανθρώπους στο κομμάτι του ύπνου και ο Γιούνη θα έψαχνε για το Θεό Ύπνο ! Και τον βρήκε! Από την περιγραφή και μόνο δεν ήταν και τόσο δύσκολο να ψάξει για ένα πλάσμα που κατά κάποιο τρόπο τους έμοιαζε πολύ ! Μάζεψε την ομάδα του και κατέβηκε σε εκείνο το νησί που ζούσε ο Μορφέας με τον Θεό Ύπνο.. Σε μια υπέροχη παραλία με καταγάλανα νερά και χρυσαφένια άμμο βρισκόταν ο Μορφέας με τον πατέρα του απολαμβάνοντας τον Ήλιο και την σπάνια ομορφιά της φύσης ...

- Καλησπέρα ! Λέει διστακτικά ο μικρός , εσείς πρέπει να είστε ο Θεός Ύπνος, σωστά ;

- Καλησπέρα ! Ναι αυτός είμαι ,εσείς ποιοι είστε ; Μπορώ να βοηθήσω σε κάτι ;

- Εγώ είμαι ο Γιούνη και αυτή είναι η ομάδα μου ! Είμαστε φύλακες μονόκεροι και μαζί με τους υπόλοιπους 6 βοηθάμε τον κόσμο που δεν μπορεί να κοιμηθεί τα βράδια..

- Α! Κάτι σαν αυτό που έκανα και εγώ παλιά με τον γιο μου ... πριν μας διώξουν τα συναισθήματα ..

- Γνωρίζετε και εσείς για τα συναισθήματα ;

- Φυσικά ! Όλοι εδώ στην γη τα ξέρουμε πολύ καλά !

- Μήπως μπορείτε να μας βοηθήσετε εσείς να τα διώξουμε;

- Αν μπορούσα θα το είχα κάνει ήδη μικρέ , όμως κανένα από αυτά τα συναισθήματα δεν πάει μόνο του , ενώνονται πολλά μαζί και αυτό κάποιες φορές τα καθιστά σχεδόν ανίκητα...

- Δεν μπορεί ,κάποιος τρόπος θα υπάρχει, ίσως αν βρούμε που ζουν τα θετικά συναισθήματα ..

- Τα θετικά συναισθήματα ζουν μέσα μας μικρέ και εκφράζονται με έναν τρόπο..

- Ποιον;

- Την αγκαλιά!

- Την αγκαλιά ; Καλά θέλετε να μου πείτε ότι οι άνθρωποι δεν το ξέρουν αυτό;

- Φυσικά και το ξέρουν... αλλά οι ρυθμοί της ζωής και της πόλης δεν τους αφήνουν ούτε χρόνο ούτε μυαλό να το

σκεφτούν.. Έτσι βρίσκουν χώρο και τρυπώνουν τα άλλα συναισθήματα..

- Νομίζω με βοηθήσατε αρκετά και σας ευχαριστώ πολύ για αυτό!

- Αλήθεια ; Χαίρομαι πάρα πολύ μικρέ μου φίλε .. Και να ξέρεις ότι αν χρειαστείς ξανά κάτι θα είμαι στην διάθεση σου!

Ενθουσιασμένος ο μικρός Γιούνη έφυγε με την ομάδα του για το χωριό ! Τους μάζεψε όλους και τους είπε ό,τι έμαθε !

- Μα καλά πως είναι δυνατόν να μην πάει το μυαλό μας εκεί νωρίτερα ; Λέει ο μικρός Κόρνη ! Και συμπληρώνει :

- Θυμάστε αυτό που μας έλεγε ο μπαμπάς και η μαμά όταν ήμασταν μικρά!

Και αρχίζουν όλοι μαζί με μια φωνή:

- Χρειαζόμαστε 4 αγκαλιές την μέρα για να επιβιώσουμε ,8 αγκαλιές την μέρα για να παραμείνουμε υγιείς και 12 αγκαλιές την μέρα για να μεγαλώσουμε !

- Σωστά ! Άρα αν βρούμε έναν τρόπο να υπενθυμίσουμε στους ανθρώπους την σημαντικότητα της αγκαλιάς τότε μπορεί τα θετικά συναισθήματα να γίνουν περισσότερα από εκείνα που δεν είναι και τόσο ευχάριστα και η κυρία Αϋπνία με τους "φίλους" της να γίνει παρελθόν!

- Αυτό είναι ! Λέει ο Γιούνη ! Και ξέρω και ακριβώς πως θα γίνει! Θα το θυμίσουμε στον κόσμο μέσα από τα όνειρα ! Υποσυνείδητα ! Έτσι όταν ξυπνούν θα νιώθουν την επιθυμία να αγκαλιάζονται πιο συχνά και φυσικά όσο πιο πολύ αγκαλιάζονται τόσο πιο μακριά θα τα διώχνουν !

Η στοργή που εισπράττει κάποιος παίρνοντας ή δίνοντας μια σφιχτή αγκαλιά λένε πως είναι η ειλικρινέστερη ένδειξη αγάπης! Η αγκαλιά ποτέ δεν μπορεί να πει ψέματα! Μπορεί να ενώσει κομμάτια, να λύσει προβλήματα, να στεγνώσει δάκρυα, να κατεβάσει παλμούς και να γαληνέψει και το πιο ανήσυχο πνεύμα ...

Και αυτή ήταν πραγματική βοήθεια και μάλιστα στην υψηλότερη της μορφή! Η υπενθύμιση της δύναμης της αγκαλιάς!

Και κάπως έτσι οι φίλοι μας έγιναν σίγουρα σοφότεροι και ο κόσμος τους ...ένα τσικ καλύτερος ..

ΑΝΔΡΕΑΣ ΔΡΙΜΑΛΛΑΣ

Ο εφευρέτης

Ο Λ. από πάντα είχε μια μεγάλη περιέργεια για τον κόσμο γύρω του. Θαύμαζε τις αλλόκοτες και περίπλοκες λύσεις της φύσης στο πρόβλημα της ζωής, όπως το κέλυφος ενός κοχυλιού ή μια κυψέλη μελισσών.

Αυτό το ενδιαφέρον του βέβαια δε θα ήταν το ίδιο αν δεν υπήρχε η μεγάλη αδελφή του. Μια φορά όταν ήταν παιδί βρισκόντουσαν μαζί στην εξοχή και ένιωθε μια χαρακτηριστική ενόχληση. Τον πονούσε το δόντι του και είχε χτυπήσει το πόδι του σκοντάφτοντας. Της είπε "γιατί είναι η ζωή τόσο άσχημη; Γιατί υπάρχει τόσος πόνος και αρρώστιες και συμφορές;" .Εκείνη είχε πάντα έναν τρόπο να τον καθησυχάζει. Ήταν σαν ένας φάρος ελπίδας γι' αυτόν. Και τότε του απάντησε: "Υπάρχει πόνος, είναι αλήθεια, αλλά η ζωή είναι σπουδαία! Κοίτα πως λικνίζονται τα δέντρα, και τα πουλιά που κελαηδούν και τα λουλούδια που ανθούν γύρω παντού και το αεράκι που δροσίζει ευγενικά. Εκείνη τη μέρα είχε ένα ιδιαίτερα ευχάριστο αεράκι. Έπειτα πρόσεξε τη πληγή στο πόδι του. Έπιασε ένα παράξενο, μα όμορφο, φυτό και το έτριψε στη πληγή. Μετά από λίγο όλος ο πόνος είχε εξαφανιστεί, ακόμη και αυτός του δοντιού.

Για να του φτιάξει περαιτέρω τη διάθεση, του έκανε δώρο το ποδήλατό της, ένα φαινομενικά κοινό μοντέλο αλλά μεγάλης σημασίας γι' αυτόν. Το έπαιρνε μαζί του όπου και αν πήγαινε. Από τότε ήξερε ξεκάθαρα πως ήθελε να αφοσιωθεί στον κόσμο της επιστήμης; να μελετήσει τα μυστήρια της φύσης και να δημιουργήσει λαμπρές μηχανές, (όπως είναι ένα ποδήλατο άλλωστε, για ένα παιδί).

Υπήρχε κάτι ιδιαίτερα ασυνήθιστο σχετικά με τον Λ. που αναμφισβήτητα πολλοί θα δυσκολευτούν να πιστέψουν. Τον ακολουθούσε συνέχεια ένα μικρό, μαύρο και σφαιροειδές πλάσμα που αποκαλούσε «Μελανό». Δε θυμάται πότε ή πως το γνώρισε αλλά στο μυαλό του είχε από πάντα την ιδέα πως ήταν ο προστάτης του. Ο Μελανός ήταν φαίνεται μια αρκετά ντροπαλή ύπαρξη – ή μάλλον καιροσκοπική – και μόνο περιστασιακά έκανε τον εαυτό του αισθητό.

Όπως εκείνη τη φορά όταν ο Λ. ήταν ακόμα φοιτητής και παρακολουθούσε παράδοση. Το αμφιθέατρο ήταν μια μεγάλη φωτεινή αίθουσα, ίσως υπερβολικά από τον τεχνητό φωτισμό, με χωρητικότητα πολλών σπουδαστών, εκατοντάδες θα έλεγες, και συνήθως σχεδόν γεμάτο. Τότε πρέπει να ήταν που ο καθηγητής είχε κάνει κάποια δύσκολη ερώτηση προς το κοινό. Κάποιοι σκεφτόντουσαν, άλλοι, πολλοί, είναι απροσδιόριστο το τι κάνανε, αλλά ο Λ. ήταν αποφασισμένος πως είχε τη σωστή απάντηση. Έτσι είναι έτοιμος να ζητήσει τον λόγο, αλλά ξαφνικά... είναι αδύνατο. Ο Μελανός του κρατάει τα χέρια με Ηράκλεια δύναμη, απίστευτη για το μέγεθος του. Μάταιη η οποιαδήποτε προσπάθεια. Έχοντας χάσει την ευκαιρία του, ένας άλλος φοιτητής λέει τη σωστή απάντηση η οποία αποδεικνύεται πως ήταν διαφορετική από αυτή του Λ. Ύστερα του λέει ο Μ: "Παραλίγο! Φαντάσου τι ντροπή μπροστά σε όλους αυτούς!" "Ευτυχώς..." αναστενάζει ο Λ.

Ή την άλλη φορά, όταν ήταν έφηβος. Ήταν αυτό το κορίτσι που άρεσε πολύ στον Λ., τόσο που ήταν έτοιμος να της ζητήσει να βγούνε. Έπρεπε να ήταν το ομορφότερο κορίτσι της τάξης του γιατί φαίνεται πως όλοι τη θέλανε. Βρισκόντουσαν στο προαύλιο του σχολείου, ένα ιδιαίτερα γκρι και ανιαρό περιβάλλον. Αυτή βασίλευε εκεί, ήταν σαν ένα μαργαριτάρι σε μια θάλασσα βαρεμάρας και αδιαφορίας. Έφτασε λοιπόν η κρίσιμη στιγμή, αλλά ξαφνικά... τίποτα. Δε μπορούσε να ανοίξει το στόμα του να της μιλήσει ούτε και αν εξαρτιόταν η ζωή του από αυτό. Στάθηκε μπροστά της για

λίγο, αυτή κοιτάζοντάς τον περίεργα, και έφυγε βιαστικά. Έχοντας χάσει την ευκαιρία του, του λέει ο Μ.: Παραλίγο! Τι να κάνεις εσύ μαζί της που τη θέλουν όλοι; Ντροπή, ντροπή και πάλι ντροπή. Είσαι πιο ήσυχος μόνος σου έτσι κι' αλλιώς. Τότε πέρασε από εκεί μια γυναίκα που έλεγε, μάλλον στον άντρα της "τα καλύτερα μου χρόνια σου έδωσα, γάιδαρε!". "Ευτυχώς..." λέει ο Λ.

Το πιο πειστικό περιστατικό, ωστόσο, για την τύχη του Λ. που είχε τον Μ. πρέπει να είναι το επόμενο. Βρισκόντουσαν σε μια προαστιακή γειτονιά. Ο Λ., ενήλικας πια, ζούσε προσωρινά εκεί κοντά. Ήταν νύχτα, ο δρόμος ήταν στενός και λασπώδης και τα σπίτια κακοχτισμένα με κουρελιασμένα ρούχα απλωμένα στις προσόψεις. Υπήρχαν πολλά σπίτια και φαρμακεία και περιστασιακά συναντούσες κανένα σχεδόν άδειο και κατηφές μπαρ.

Ενώ περπατούσαν σε τέτοιο μέρος, βρέθηκαν σε ένα στενό όπου αντάμωσαν έναν άντρα και ένα παιδί. Ο άντρας είχε φτηνό ντύσιμο και κρατούσε ένα μισοάδειο μπουκάλι ουίσκι. Το παιδί, σε πρώτη ματιά, δεν είχε κάτι το αξιοσημείωτο στην εμφάνισή του.

Τότε ο άντρας είπε στο παιδί "μου έφερες τα τσιγάρα;" "Να' τα" το παιδί. "Και το ουίσκι;" "Δε μου έφτασαν τα λεφτά" το παιδί. Ακούγοντας αυτό, σα να αλλοιώθηκε κάτι στην όψη του άντρα, σα να έστριψε το μάτι του, και φώναξε "Πως δε σου έφτασαν ρε ψεύτη!" και όρμησε κυνηγώντας το, στραβοπατώντας, δύσκολα, με εκείνο κατατρομαγμένο. Βλέποντας αυτά ο Λ. ένιωσε απεριγράπτη αγανάκτηση. Ήθελε να σπρώξει με δύναμη τον άντρα, να τον πετάξει χάμω. Αλλά πάλι τίποτα... τα πόδια του ένιωθαν σα πετρωμένα. Έπειτα από λίγο του λέει ο Μ. "Παραλίγο! Τι σκεφτόσουν; Θα σε σκότωνε σίγουρα..." Έτσι όπως έτρεχε το παιδί ο Λ. διέκρινε κάτω απ' το φως του δρόμου κάτι μελανιασμένα σημάδια στα χέρια και το σβέρκο του. "Ευτυχώς..." είπε.

Ο Λ. μετά τις σπουδές του ανά διαστήματα επινόησε διάφορες εφευρέσεις για τις οποίες ένιωθε μεγάλη περηφάνια. Ωστόσο υπήρχε μια συγκεκριμένη για την οποία ένιωθε μακράν τη περισσότερη. Θυσίασε πολλά για να τη φτιάξει, μέρες και νύχτες ολόκληρες σκληρής δουλειάς για χρόνια συνεχόμενα. Ήταν ένα όχημα, δίτροχο, σαν ποδήλατο κάτι, με ιδιαίτερα περίπλοκο μηχανισμό που υποσχόταν μέγιστη εργονομία διατηρώντας μια κομψή εμφάνιση.

Ο Λ. ήταν άφθονα ενθουσιασμένος την ημέρα της ολοκλήρωσής του, ώστε προσκάλεσε την αδελφή του για να το βγάλουν μαζί βόλτα, η οποία φυσικά και δέχτηκε. Για αυτό το σκοπό επιλέξανε ένα λόφο, ένα μέρος που παραδόξως ανακαλούσε στον Λ. δυνατές μνήμες από τη παιδική του ηλικία. "Τι ωραίο μέρος για να βρίσκεται κανείς! Ιδιαίτερα με αγαπητούς του" είπε αυτή. Φόραγε ένα λευκό αθλητικό σύνολο, αρκετά σεμνό και κομψό. "Αυτός ο λόφος είναι η ίδια η γαλήνη ενσαρκωμένη. Τα λευκά άνθη, το ρυάκι που τρέχει σιωπηλά, οι πέτρες με τη ζεστή τους λάμψη κάτω απ' τον ήλιο! Μόνο αν δεν ήτανε για τον αέρα..." Είχε πολύ αέρα εκείνη τη μέρα. "Ας δοκιμάσουμε το ποδήλατο λοιπόν, είμαι σίγουρη ότι θα δουλεύει άψογα". Και ξεκινήσανε μαζί.

Οδηγήσανε ως ένα διάστημα και όλα έμοιαζαν τέλεια. Αλλά τότε ο Λ. αισθάνθηκε μια απειροελάχιστη ανισορροπία στη πορεία του οχήματος. "Πως είναι δυνατόν;" σκέφτηκε. "Έπειτα από τόσους υπολογισμούς και τόσους ελέγχους! Αδύνατο!" Την επόμενη στιγμή πέρασε από το σώμα του μια ψυχρή αίσθηση και προσπάθησε να σταματήσει το όχημα. Αλλά τίποτα! Ήταν σαν να είχε παραλυθεί ολόκληρος, από πάνω ως κάτω, σαν να τον είχε πιάσει ένας γίγαντας.

Το επόμενο που θυμάται, βρίσκεται ξαπλωμένος στα βράχια ματώνοντας βαριά. Το ποδήλατο κομμάτια και ο Μ. στεκούμενος ήρεμος δίπλα. Την αδελφή του ωστόσο δεν την έβρισκε πουθενά. Στη συνέχεια σηκώθηκε με δυσκολία και κοίταξε κάτω στον βαθύ γκρεμό μπροστά του. Είδε μόνο μια λευκή βούλα ανάμεσα στα βράχια και το πράσινο. Μετά κοίταξε τον Μ.. Παιχνίδιζε στο χέρι του με ένα μικρό λαμπερό γρανάζι.

“Διάολε!” φώναξε ο Λ. και με δύναμη που είναι φυσικά αδύνατο να κατείχε στα καλά του, πόσο μάλλον πεθαίνοντας, τον άρπαξε και τον έπνιξε. “Όλα έγιναν για την ασφάλειά σου...” είπε ο Μ., αδύναμα πριν ξεψυχήσει. Και τότε ο Λ του απάντησε “Για πρώτη φορά είμαι όντως ασφαλής...” Εκείνη τη στιγμή πέρασε ένα σύντομο ελαφρύ αεράκι από τον λόφο.

ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΝΙΚΟΛΟΥΤΣΟΣ

Η αποφυγή ενός ατελείωτου θανάτου

Έκλεισε με δύναμη την πόρτα πίσω του και στάθηκε στο κατώφλι αφήνοντας όλες του τις αισθήσεις να ρουφήξουν την παγωμένη βροχή που κατέβαινε απαλά στο χωμάτινο δρομάκι. Ήταν ψηλός, με μαύρα κοντοκουρεμένα μαλλιά και μια καλοσηματισμένη μύτη πάνω στο σκληρό του πρόσωπο, ενώ ένα ασθενικό κορμί διαγραφόταν καθαρά μέσα από το φτωχικό μα αξιοπρεπές κουστούμι του. Τα γκριζοπράσινα μάτια του γεμάτα περιέργεια μα και με μια θλίψη που σου έδινε την εντύπωση πως είχαν δει πιο πολλά από όσα αναλογούσαν στα τριάντα-δύο του χρόνια.

Η υγρασία του πρωινού τον έκανε να νιώσει έναν έντονο πόνο στο αριστερό του πόδι, μα αδιαφόρησε, κατέβηκε βιαστικά τα σκαλιά και άρχισε να βαδίζει μέσα στο άδειο λασπωμένο δρομάκι, προβάροντας με κάθε του βήμα ένα χορό τόσο αστείο μα και τόσο ντελικάτο συνάμα στην προσπάθειά του να αποφύγει τις διαφόρων μεγεθών νερολακκούβες που έχασκαν απειλητικά παντού γύρω του, σαν νάρκες σε ένα εγκαταλελειμμένο και ξεχασμένο κι από τον θεό ναρκοπέδιο.

Έφτασε τελικά μετά από έναν, όπως του φάνηκε, ατελείωτο χορό στο μικρό απόμερο καφέ και κατευθύνθηκε στο αγαπημένο τραπεζάκι του. Χαιρέτησε με ένα αδιόρατο νεύμα τον ιδιοκτήτη του καφέ, τον Μωρίς, έναν λιπόσαρκο με ευθυτενή κορμοστασιά άντρα γύρω στα εξήντα, με γκριζα αραιά μαλλιά πάντοτε κολλημένα με μπριγιαντίνη ή κάποιο ανάλογο σκεύασμα πάνω στο ελαφρώς κοκκινισμένο του κρανίο και με ένα λεπτό μαύρο μουστακάκι που σου έδινε την αίσθηση πως δεν είχε ακόμα αποφασίσει εάν ήθελε να το κρατήσει ή να το ξυρίσει οριστικά. Μια κόλαση απέραντης απώλειας πλανιόταν ξεκάθαρα πάνω του, μιας και όπως συζητιόταν από τον κόσμο, ολάκερη η οικογένεια του είχε ξεκληριστεί μέσα σε μια στιγμή στον πόλεμο, μια στιγμή που όμως δεν κατάφερε ποτέ να σβήσει από την ματιά του αυτή την ζεστασιά και την κατανόηση που του πρόσφερε απλόχερα, κάθε φορά που εμφανιζόταν στο μικρό του καφέ.

Το λάτρευε το μικρό του τραπεζάκι. Τοποθετημένο θαρρείς με μαεστρία στην εξωτερική γωνιά του καφέ, του επέτρεπε με μια ανεπαίσθητη κίνηση του κεφαλιού να έχει οπτική επαφή και με τους δυο δρόμους που το πλαισιώναν, καθώς επίσης και από το πάρκο απέναντι, ένα πάρκο με τέσσερα μόλις δεντράκια και αρκετά περισσότερα ξύλινα παγκάκια τοποθετημένα εντελώς άναρχα μέσα στο χώρο και μια βρύση στο κέντρο του, η οποία στεκόταν ψηλά σε μια μαρμάρινη βάση, γδαρμένη και κιτρινωμένη από τους καιρούς που είχαν περάσει από πάνω της.

Ο Μωρίς εμφανίστηκε ξανά τοποθετώντας τον καφέ και τα τσιγάρα του μπροστά του και αποσύρθηκε διακριτικά αφήνοντας τον να ρουφάει με απληστία την μυρωδιά της βροχής που έπεφτε στο γρασίδι του πάρκου, ως την στιγμή που έφτασε δυνατά στα αυτιά του ένα ουρλιαχτό, συνοδευόμενο από ένα κλάμα γοερό που τον έκανε να γυρίσει απότομα το κεφάλι. Μέσα στο πάρκο, ένας κάπως γηραιός κύριος, με το μαύρο του παλτό κι ένα ξύλινο μπαστούνι στο χέρι, χτυπούσε συνεχώς ένα μικρό σκυλί το οποίο ουρλιάζοντας προσπαθούσε να χωθεί κάτω από το παγκάκι μπας και γλυτώσει από την μανία του ανθρώπου.

Πετάχτηκε πάνω ασυναίσθητα κι άρχισε να τρέχει προς τα εκεί, μα μες την βιάση του το πόδι του βυθίστηκε σε μια λακκούβα, από αυτές που πάλευε με τόση σπουδή να αποφύγει, κάνοντας τον να πέσει με το πρόσωπο πάνω στον λασπωμένο και γεμάτο νερά δρόμο. Στην προσπάθεια του να σηκωθεί παρατήρησε το ματωμένο του χέρι και πάνω σε μια αντανάκλαση του νερού το καλυμμένο με λάσπες πρόσωπο του. Την στιγμή που ακούστηκε το επόμενο ουρλιαχτό του σκύλου, λες κι ένα τεράστιο αόρατο χέρι να τον άρπαξε, να τον σήκωσε ψηλά πάνω από τον λασπωμένο δρόμο, και να τον πέταξε δώδεκα χρόνια πίσω, σε μια εποχή που επανερχόταν με θαυμαστή συνέπεια όσο κι αν προσπαθούσε με λύσσα να την απομακρύνει.

Ήταν ξαπλωμένος μέσα σε ένα στενό λασπωμένο χαράκωμα, στριμωγμένος ανάμεσα σε δυο-τρεις άντρες ακόμα, το ίδιο βρώμικους και ταλαιπωρημένους όπως αυτός. Είχε ξεχάσει ήδη πόσος καιρός είχε περάσει από την μέρα που τους τοποθέτησαν εδώ, με σαφείς εντολές να καταλάβουν το απέναντι ύψωμα που, σηκώνοντας το κεφάλι από το χαράκωμα, φαινόταν να είναι τόσο κοντά μα και τόσο μακριά συγχρόνως, αν κρίναμε από το ανέφικτο της προσπάθειας να το καταλάβουν τόσο καιρό. Ενδιάμεσα από αυτούς και το απέναντι ύψωμα υπήρχε ένα γεμάτο σκουριασμένα συρματοπλέγματα ναρκοπέδιο, όπου διάσπαρτα ανθρώπινα μέλη κείτονταν σαν σακούλες με σκουπίδια μέσα σε ένα αχανές παρατημένο σκουπιδότοπο. Τα ουρλιαχτά, από το πρόχειρα φτιαγμένο ιατρείο πίσω τους, των ανθρώπων που άφησαν τα κομμάτια τους εκεί μέσα, συμπλήρωναν μια τόσο φρικιαστική πραγματικότητα που τον πονούσε βαθιά μέσα του, όχι τόσο για την απάνθρωπη βιαιότητα της, μα πιο πολύ για αυτή του την συνειδητοποίηση πως είχε πια αρχίσει να την αγκαλιάζει και να την συνηθίζει.

Ένας ήχος παράταιρος σε μια τέτοια σκηνή τράβηξε την προσοχή του, σαν ένα ξεκούρδιστο πρώτο βιολί σε μια κατά τα άλλα καλοσυντονισμένη ορχήστρα φρίκης και θανάτου. Σήκωσε διστακτικά το κεφάλι του σαρώνοντας με το βλέμμα το ναρκοπέδιο μπροστά του για σημάδια ζωής και τότε το είδε. Ένα μικρό σκυλί ξαπλωμένο στο βάθος του ναρκοπεδίου, καλυμμένο με λάσπες και ξεραμένα αίματα με μια τεράστια πληγή στο πλάι του κορμιού του, αποδεχόμενο πλήρως το δυσοίωνα μέλλον του, κειτόταν ανήμπορο να κινηθεί προς οποιαδήποτε κατεύθυνση. Στάθηκε καθιστός να το παρατηρεί, για ώρα, να αφήνεται σιγά-σιγά στην απόλυτη ανυπαρξία του επικείμενου θανάτου, έβγαλε από την τσέπη του ένα μισοκαπνισμένο τσιγάρο, το έβαλε ανάμεσα στα σκασμένα του χείλια και το άναψε ρουφώντας με όλο του το είναι τις λίγες ρουφηξιές που απέμεναν.

Ούτε που κατάλαβε ποια ήταν η στιγμή που καρφώθηκε στο μυαλό του αυτή η αδιανόητη ιδέα, μα έπιασε ξαφνικά τον εαυτό του να τινάζεται αυθόρμητα και να αρχίζει να τρέχει μέσα στο ναρκοπέδιο ευχόμενος ούτε οι νάρκες, ούτε οι σφαίρες που σφύριζαν γύρω του, να τον αποτρέψουν από το να φτάσει το παραιτημένο ζωντανό. Έφτασε κοντά του και το άρπαξε από τη γη με μια κοφτή κι απότομη κίνηση, γύρισε και άρχισε να τρέχει ξανά με κομμένη ανάσα και πόδια που ένιωθε πως δεν πατούσαν πια στο χώμα προς την ασφάλεια του χαρακώματος, ενώ ακόμα κι αυτό το φρικτό κάψιμο που ένιωσε στο αριστερό του πόδι, κάτω χαμηλά, δεν ήταν ικανό να σταματήσει αυτή την απίστευτη αποστολή που είχε αναλάβει να φέρει εις πέρας. Βρέθηκε ξανά μες το χαράκωμα κι αφού άφησε λίγο χρόνο να ξαναβρεί την κομμένη του ανάσα γύρισε και κοίταξε το μικρό ζώο που τώρα τον κοιτούσε, χωμένο βαθιά μέσα στα χέρια του, με ένα βλέμμα απέραντης ευγνωμοσύνης ενώ άρχισε με την τραχιά μα τόσο ζεστή του γλώσσα να γλύφει τα ματωμένα του χέρια και το λασπωμένο του πρόσωπο, κάνοντας απρόσμενα τα δάκρυα του να αρχίσουν να κυλούν λυτρωτικά. Πιο πολύ αισθάνθηκε παρά άκουσε το σφύριγμα του όλμου που έσκασε κάπου κοντά τους, βυθίζοντας όλη του την ύπαρξη σε ένα σκοτάδι πιο βαθύ κι από το πιο ανήλιο, υπόγειο μπουντρούμι.

Ένιωσε δυο χέρια να τον αγγίζουν απαλά σε μια προσπάθεια να τον σηκώσουν και μόνο τότε ανοίγοντας τα μάτια του συνειδητοποίησε πως ήταν ακόμα ξαπλωμένος στο λασπωμένο δρομάκι, δώδεκα χρόνια μετά. Σηκώθηκε με κόπο και

την στιγμή που είδε το ζεστό και γεμάτο κατανόηση βλέμμα του Μωρίς καρφωμένο πάνω του, σαν κάτι να έσπασε μέσα του και χωρίς να το σκεφτεί καν χώθηκε στην αγκαλιά του άντρα, που σαν μια πατρική φιγούρα που δεν γνώρισε ποτέ, άνοιξε αυθόρμητα τα χέρια του για να τον αγκαλιάσει και να τον προστατέψει.

Ποτέ δεν έμαθε εάν εκείνο το σκυλί κατάφερε να επιζήσει από την φρίκη, ήταν όμως απόλυτα σίγουρος πως εκείνη η τραχιά γλώσσα πάνω στα ματωμένα του χέρια και στο λασπωμένο του πρόσωπο κι εκείνο το γεμάτο ευγνωμοσύνη βλέμμα, ήταν που κατάφεραν να σώσουν την δικιά του ψυχή και την ανθρωπιά του από έναν ατελείωτο θάνατο.

BIKY ΜΠΟΥΓΙΑΤΙΩΤΗ

Το βλέμμα που δεν ξέχασα

Στεκόμουν στην πόρτα εξόδου του αεροπλάνου, το ένα πόδι μου από τη μέσα μεριά, το άλλο κάνει την κίνηση να προχωρήσει, διστακτικά όπως διστακτική ήταν και η απόφαση γι' αυτό το ταξίδι. Το πρώτο που θυμάμαι είναι η ζέστη. Μπορείς να την αγγίξεις; Νόμιζα πως όχι, αλλά ορκίζομαι, σε αυτό το μέρος μπορούσες. Σχημάτιζε ένα τείχος από υγρασία και κόκκους άμμου και εκεί, ακριβώς πριν κατέβω από το αεροπλάνο, αυτή η αίσθηση έκοψε την ανάσα μου. Αντί να προχωρήσω μπροστά, άπλωσα το χέρι. Ναι, ήμουν σίγουρη πως θα αγγίξω το τοίχωμα-τελικά το χέρι μου το διαπέρασε και το ανυπόμονο φύσημα του επιβάτη που στεκόταν ακριβώς πίσω μου με ανάγκασε να κάνω ένα αβέβαιο βήμα προς τα έξω.

Θα με ρωτήσεις τι άλλο θυμάμαι.

Θυμάμαι μια χρυσή, απέραντη έρημο. Το αεροδρόμιο θαρρείς ήταν απλά φιλοξενούμενος της. Είχε προσκαλέσει τα αεροπλάνα να ξαποστάσουν στην άπλα της για λίγο. Όμως μέχρι εκεί τους επέτρεπε. Εκείνη ήταν η απόλυτη κυρίαρχος. Βασίλισσα με μαλαματένια, φιδίσια πέπλα.

Θυμάμαι τους προσκυνητές. Μια αγέλη πιστών, με μόνο ένδυμα τις λευκές τους πετσέτες. Φρεσκοπλυμένοι και έτοιμοι να πραγματοποιήσουν έναν σκοπό ζωής: να φτάσουν στη Μέκκα, να γονατίσουν, να προσευχηθούν. Η προσευχή τους είχε ξεκινήσει από το αεροπλάνο. Ένας ψαλμός μονότονα ρυθμικός. Την πρώτη φορά που τον άκουσα σε εκείνη την πτήση, ήμουν σίγουρη πως πέφτει το αεροπλάνο και εκείνοι ικέτευαν τον Αλλάχ να ευλογήσει το τελευταίο τους ταξίδι. Στριφογύρισα το κεφάλι μου ανήσυχα. Είδα πάθος και προσήλωση. Εντελώς ξένο σε μένα αλλά, παράξενο, με έκανε να νιώσω ασφαλής, όχι μόνο δεν έπεφτε το αεροπλάνο, αλλά θα έφθανε αδιαμφισβήτητα στον προορισμό του.

Θυμάμαι το τερματικό του αεροδρομίου. Τα πλήθη που προτιμούσαν να κάθονται οκλαδόν στο πάτωμα αντί στις καρέκλες. Τη διχρωμία. Άσπρο για τους άντρες, μαύρο-απόλυτο μαύρο- για τις γυναίκες. Κι εγώ στα μαύρα είχα ντυθεί. Παρόλο που δεν είχα την αμπάγια, το παραδοσιακό ένδυμα των γυναικών, μακρύ και φαρδύ ώστε να καλύπτει τις προκλήσεις του κορμιού, ήξερα πως θα' ναι προτιμότερο να φορώ μπόλικά και σκούρα ρούχα. Ένωσα πως δεν ήταν αρκετά φαρδιά, όταν πρόσεξα τα βλέμματα.

Θυμάμαι την φωτογραφία -την πιο ζωντανή που έχω βγάλει στη ζωή μου-στον γκισέ ελέγχου. Οι μύες του προσώπου τεντωμένοι, σε εγρήγορση. Ένα βλέμμα έκπληκτο, μια οντότητα, με δική του προσωπικότητα, σκέψεις, συναισθήματα. Ακόμη και τώρα όταν κοιτώ την αραβική μου ταυτότητα, θυμάμαι εκείνη τη μέρα, τη μέρα που στάθηκα μπροστά στο φακό και το βλέμμα μου αποχωρίστηκε από μένα.

Περισσότερο από όλα όμως, αν με ρωτάς, θυμάμαι το δικό της βλέμμα. Δυο μάτια καστανά, αμυγδαλωτά, η μόνη ένδειξη πως κάτω από το μαύρο φώλιαζε κάτι ζωντανό. Το περίγραμμα του μολυβιού στα βλέφαρα και η παχιά μάσκα, τα αναδείκνυαν, δεν έκλεβαν από την ομορφιά τους. Και στο δεξί της φρύδι μια σχισμή, τόσο μικρή, σα στολίδι την έβλεπες, όχι σαν πληγή. Ένα μικρό τατουάζ που κάποτε πόνεσε αλλά θα έμενε εκεί για πάντα, λάβαρο της γοητείας που έχει καμιά φορά ο πόνος.

Καθώς ο διάδρομος κυλούσε τις αποσκευές μας, στάθηκε δίπλα μου και μου χαμογέλασε. Πως το ξέρω; Τα μάτια της μου το είπαν. Το πρώτο χαμόγελο που πήρα στη νέα μου πατρίδα, ήταν μέσα από μια μπούργκα. Κι όμως ήταν το πιο ζεστό. Χαμογέλασα κι εγώ και στράφηκα στο διάδρομο για να ανασηκώσω μια βαλίτσα. Όταν την ξανακοίταξα, τίποτα δεν ήταν το ίδιο-οι άκρες των ματιών της έπεφταν σα να 'ταν από πλαστελίνη και το βλέμμα της είχε χάσει τη γυαλάδα του.

Η παλάμη του ήταν απίστευτα δυνατή. Το καταλάβαινες από τον τρόπο που τύλιγε το μπράτσο της. Χωρίς περιθώριο-η απόλυτη μέγγενη. Της φώναξε κάτι στα αραβικά και την ένωσα να μικραίνει μέσα στην αμπάγια της, να σκύβει το κεφάλι τόσο που στο τέλος δεν έμεινε τίποτα από εκείνη. Ο άντρας άρπαξε μια βαλίτσα χωρίς να την ελευθερώσει και τις έσυρε και τις δύο, βαλίτσα και γυναίκα, σα να ήταν ίσες.

Γύρισε το κεφάλι της για μια στιγμή μόνο και με κοίταξε. Κι εγώ που μόλις είχα πατήσει το πόδι μου στη Μέση Ανατολή, μόνη και διόλου σίγουρη πως θα εξελισσόταν η ζωή μου από δω και πέρα- σα να μην είχα αρκετά να χάσω- παράτησα τις βαλίτσες μου και τους ακολούθησα.

Διέσχισαν έτσι το μεγαλύτερο μέρος του αεροδρομίου. Το χέρι του άφησε το μπράτσο της και τυλίχτηκε γύρω από τη μέση της. Τα δάχτυλά του σφίχτηκαν συγχρονισμένα πετυχαίνοντας ένα δυνατό τοίμπημα. Εκείνη τραντάχτηκε. Μπορούσα να ακούσω τον λυγμό της, παρόλο που δεν βρήκε ποτέ τον δρόμο του προς τα έξω.

Δεν το σκέφτηκα. Πετάχτηκα μπροστά τους. Είδα την έκπληξή της, αλλά κυρίως τη σκληρότητά του.

«Μήπως ξέρετε που είναι η τουαλέτα;» ξεστόμισα με την ελπίδα να ξέρουν αγγλικά.

Ο άντρας είπε κάτι στα αραβικά και δοκίμασε να με προσπεράσει. Εκείνη στύλωσε τα πόδια της και έμεινε ακίνητη.

«Μόλις έφθασα από Αθήνα. Δεν είμαι εξοικειωμένη με το αεροδρόμιο...»

«Οι τουαλέτες είναι στην άλλη άκρη του διαδρόμου. Έχει λίγο περπάτημα δυστυχώς» Η γυναίκα μου απάντησε με τέλεια αγγλικά μα με φωνή που μόλις ακουγόταν.

Εκείνος προσπάθησε να την τραβήξει. Εκείνη του είπε κάτι στα αραβικά. Κούνησε το κεφάλι του θυμωμένα. Εκείνη επέμενε. Ήταν φανερό πως δεν ήταν συνηθισμένη να του φέρνει αντίρρηση, αλλά κάτι της έλεγε να το κάνει. Το ίδιο που μου 'πε κι εμένα να τους ακολουθήσω.

«Έλα. Θα σου δείξω που είναι η τουαλέτα»

Ελευθερώθηκε από το κράτημα του. Η αμπάγια της θρόιζε καθώς περπατούσαμε. Ένωθα το βλέμμα του καυτό, θυμωμένο, να τρυπά τις πλάτες μας.

Μπήκαμε σε ένα προθάλαμο και ύστερα σε μια βρώμικη τουαλέτα. Κάποιες γυναίκες έπλεναν τα πόδια τους στους λιγοστούς νεροχύτες. Το πάτωμα ήταν γεμάτο νερά. Πρέπει να έδειχνα τουλάχιστον έκπληκτη, αν όχι τρομοκρατημένη, γιατί έσπευσε να με καθησυχάσει.

«Η προσευχή μόλις τελείωσε και αμέσως μετά πλένουμε τα πόδια μας. Θα το συνηθίσεις», μου είπε.

Είχε ήδη φανερώσει το πρόσωπό της. Κρέμασε την αμπάγια της στο πόμολο της πόρτας. Αποδείχθηκε πως τα υπόλοιπα σημεία του προσώπου της, ταίριαζαν αρμονικά με τα μάτια της. Το μακιγιάζ ήταν σχεδόν επαγγελματικό-τουλάχιστον εγώ δεν θα μπορούσα ποτέ να το κάνω. Αυτό που μου 'κοψε την ανάσα όμως ήταν το φουστάνι της. Κόκκινο, εκδίκηση για όλο το μαύρο που είχε υποστεί πάνω της, κεντημένο με πράσινα χρυσάνθεμα στο λαιμό και στα манίκια, αναμφίβολα το χρώμα της ελπίδας.

Τη ρώτησα πως την έλεγαν. Έμαθα το όνομά της και την ιστορία της.

Η Φάιζα γεννήθηκε στο Αμμάν και η οικογένειά της ήταν διαφορετική. Ποτέ δεν την πίεσε να καλύψει τα μαλλιά της ή να πηγαίνει παντού με συνοδεία, όπως πολλές αραβικές οικογένειες συνηθίζουν. Ο πατέρας της ήταν ο κόσμος της. Έμπαινε στο σπίτι και το χαμόγελό του έλουζε το δωμάτιο με φως. Έλεγε πάντα πως ήταν η πριγκίπισσα του και πως της άξιζε ένας πρίγκιπας. Έτσι μεγάλωσε. Περιμένοντας τον πρίγκιπα. Έχασε όμως τον βασιλιά της πολύ νωρίς. Η μητέρα της δεν άντεχε χωρίς εκείνον. Βλέπεις ήταν και για εκείνη ο βασιλιάς της. Με πέντε αγόρια και τη Φάιζα, δεν τα κατάφερνε πια- δεν ήταν αυτόφωτη, εκείνος ήταν η ανάσα της. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η πρώτη που πρέπει να ελαφρύνει το βάρος είναι η κόρη. Ένας καλός γάμος. Αυτή ήταν η λύση. Ο αδερφός της υποσχέθηκε να της βρει έναν πρίγκιπα. Ο Χάμεντ ανήκε στη βασιλική οικογένεια. Ο αδερφός της πραγματοποίησε με ένα τρόπο την υπόσχεσή του. Όμως η ψυχή του δεν ήταν παλάτι – ή αν ήταν, η Φάιζα δεν μπόρεσε ποτέ να νιώσει ασφαλής μέσα του. Πρώτα ξεκίνησε με ένα άρωμα. Ναι, το άρωμα που της είχε κάνει δώρο στα γενέθλιά της, κατέληξε με κρότο στον τοίχο της κρεβατοκάμαρας, τη μέρα που εκείνη του έφερε για πρώτη φορά αντίρρηση. Ένα από τα γυαλιά ξέφυγε και έσκισε το φρύδι της, ακριβώς πάνω από το δεξί της μάτι. Αυτή ήταν η αρχή και το τέλος δεν έλεγε να φτάσει.

Όλα αυτά μου τα είπε με μια ανάσα.

Δεν ήμουν σίγουρη πόση ώρα είχε περάσει, ούτε που βρισκόμουν. Πίστευα πως όλα αυτά ήταν μια δημιουργία του εξαντλημένου από το ταξίδι, μυαλού μου. Η φωνή της όμως ήταν αληθινή.

«Αυτό το σκίσιμο στο φρύδι σου πως έγινε;»

Ασυναίσθητα άγγιξα το δεξί μου μάτι.

«Έπεσα από το ποδήλατο»

«Πρέπει να με βοηθήσεις», μου είπε.

Το σχέδιο ήταν τρελό. Αν με ρωτούσες και σήμερα ακόμη, θα σου'λεγα πως δεν υπήρχε καμία πιθανότητα να πετύχει.

Έβγαλε από την τσάντα της ένα νεσεσέρ. Έβαψε τα μάτια μου ακριβώς με τον ίδιο τρόπο με τα δικά της. Φόρεσε μια μπλε αμπάγια και με βοήθησε να βάλω τη δική της. Το πιο δύσκολο ήταν η μπούργκα. Πνιγόμεν, δεν μπορούσα να αναπνεύσω. Και τότε την κατάλαβα-φόρεσα τη ζωή της και είπα μέσα μου πως δεν θα κάνω πίσω. Ακούμπησε τους ώμους μου απαλά και με έστρεψε προς τον καθρέπτη. Έβαλε κι εκείνη την μπλε μπούργκα της, με την ελπίδα να ήταν η τελευταία φορά. Κοιταχτήκαμε μέσα από τον καθρέπτη. Είδα τι είδε σε μένα. Το σχήμα των ματιών, το βλέμμα, η σχισμή στο δεξί φρύδι. Δυο κομμάτια από ένα μωσαϊκό που βρέθηκαν για να ξαναχαθούν.

Το βλέμμα της μου χαμογέλασε ξανά. Μου φίλησε τα χέρια.

«Σούκραν. Ο Θεός να σε έχει καλά»

«Να προσέχεις» της είπα.

Βγήκα από την τουαλέτα τρέμοντας. Βγήκε κι εκείνη, περπατώντας ήρεμα προς την αντίθετη κατεύθυνση. Τριάντα λεπτά. Τόσο χρειαζόταν.

Πήρα μια βαθιά ανάσα πριν τον πλησιάσω. Ευτυχώς δεν με κοίταξε στα μάτια. Μόνο άρπαξε το μπράτσο μου. Καθώς με τραβούσε, είδα ένα κοριτσάκι με ροζ, φουντωτό φόρεμα, μια ρομαντική παραφωνία στην αίθουσα, να στέκεται δίπλα στη μαμά του κρατώντας μια όμορφη κούκλα. Σταμάτησα απότομα, αναγκάζοντάς τον να αφήσει μπράτσο μου. Έσκυφα

μπροστά της και άνοιξα την τσάντα της Φάιζα, που πια μου άνηκε. Εκείνος μου είπε κάτι και μου 'δειξε τις συρόμενες πόρτες τις εξόδου. Ήξερα τι μου έλεγε. Το αυτοκίνητο με τον οδηγό περίμενε. Το παλάτι-κλουβί περίμενε. Έβγαλα μια σοκολάτα και της την έδωσα. Η μαμά της χαμογέλασε. Το κορίτσι με ευχαρίστησε και μου έδειξε την κούκλα της. Άγγιξα απαλά το φόρεμά της, τα μπουκλωτά μαλλιά της. Μου θύμισε μια κούκλα που είχε φέρει ο παππούς μου από την Αμερική. Τόσο παλιομοδίτικη και συνάμα τόσο μοντέρνα.

Ένωθα τον εκνευρισμό του. Κοίταξα τον πίνακα ανακοινώσεων. Στάθηκα όρθια, κούνησα το χέρι μου και περπάτησα δίπλα του. Το μυαλό λειτουργούσε πια σαν χρονόμετρο- μετρούσε αντίστροφα, με ταχύτητα, υπολογίζοντας αυτό που ήθελα να ακούσω σε βήματα μέχρι την κεντρική πόρτα του αεροδρομίου.

Πρέπει να ακουστεί η ανακοίνωση πριν φτάσουμε στο αμάξι. Πρέπει να ακουστεί η ανακοίνωση πριν φτάσουμε στο αμάξι...

Άκουγα τη σκέψη μου ξανά και ξανά.

Εκείνος προχωρούσε πια αποφασισμένος πως δεν θα 'κανε καμιά άλλη στάση. Πλησιάζαμε στις συρόμενες πόρτες. Ο κοφτός ήχος του μεγαφώνου προλόγισε μια γυναικεία φωνή. Δεν σταμάτησα να περπατώ, μόνο η ανάσα μου σταμάτησε. Και το χρονόμετρο του μυαλού μου.

«Προσοχή-η πτήση A157 για Αμμάν είναι έτοιμη για απογείωση. Παρακαλούνται οι επιβάτες να προσέλθουν άμεσα στη Θύρα 32»

Χαμογέλασα, ένα κρυφό χαμόγελο, μόνο δικό μου. Τα κατάφερε. Το ήξερα πως τα είχε καταφέρει.

Βγήκαμε έξω και εκείνος με έσπρωξε προς ένα μαύρο εντυπωσιακό αυτοκίνητο. Με μια κίνηση αφέθηκα από το άγγιγμά του και έβγαλα την μπούργκα μου. Με κοίταξε σαστισμένος. Τον κοίταξα θαρραλέα, χωρίς συναίσθημα. Τον κοίταξα όπως θα 'θελε εκείνη να τον κοιτάξει.

Τον άφησα εκεί, έναν πρίγκιπα από μάρμαρο, με άδειο βλέμμα. Πέρασα γρήγορα τη συρόμενη πόρτα, πριν να λυθούν τα μάγια και ο πρίγκιπας ξυπνήσει, μαζί και η οργή του. Χάθηκα στο πλήθος.

Είχε αρχίσει ήδη να δύει όταν μπήκα στο ταξί. Ο ήλιος φαινόταν μεγαλύτερος, φλεγόταν, γινόταν ένα με την έρημο. Αεροπλάνα απογειώνονταν και προσγειώνονταν με μεγάλο σεβασμό στη βασίλισσά τους. Κοίταξα ψηλά και την φαντάστηκα σε ένα από αυτά, σε θέση δίπλα στο παράθυρο. Χαμογελά. Φανερά πια.

Ένα όνειρο

Ο Χρήστος στα 50 του χρόνια ήταν ένας άνθρωπος της νύχτας. Άλλοι τον έλεγαν μπράβο, άλλοι πάλι τον έλεγαν αλήτη και υπήρχαν και κάποιοι που έλεγαν ότι ήταν καλό παιδί. Στην πραγματικότητα ήταν καλό παιδί. Όλοι τον αγαπούσαν στο νυχτερινό μαγαζί, που εργαζόταν. Όλοι τον σέβονταν και όλοι τον αγαπούσαν. Είχε πολύ καλό όνομα στην πιάτσα. Όλη η νύχτα της Αθήνας έλεγε τα καλύτερα λόγια, παιδί μάλαμα. Από μικρός ήταν ζωηρός. Στην εφηβεία πήγαινε στο γήπεδο για φασαρίες, σύχναζε σε Rock Club, έπαιζε ξύλο με άλλες παρέες, αντίπαλες, μα πάντα υποστήριζε τους αδύναμους και βοηθούσε όσους είχαν ανάγκη. Έτσι βοήθησε μια μέρα και τον Κυρ-Αντώνη, έναν τίμιο βιοπαλαιστή συνταξιούχο πια, που ζούσε σε ένα παραθαλάσσιο χωριό λίγο πιο έξω από την Αθήνα. Του Χρήστου του άρεσε η θάλασσα από παιδί και το όνειρό του ήταν να μπορέσει κάποτε να αποκτήσει ένα σπίτι μπροστά στη θάλασσα και να γεράσει εκεί, βλέποντας το απέραντο γαλάζιο. Έτσι όποτε μπορούσε, πήγαινε στην παραλία και καθόταν με τις ώρες. Μιλούσε με τη θάλασσα, την έβλεπε φουρτουνιασμένη και τη ρωτούσε τι έχει, ποιος σε πείραξε, της έλεγε. Και μετά την παρακαλούσε να ηρεμήσει και να προστατέψει όλους τους ναυτικούς και τους ψαράδες. Εκεί στην ακροθαλασσιά γνώρισε ένα πρωί και τον Κυρ-Αντώνη, που καθόταν στην καρέκλα του και ψάρευε. Ο Χρήστος του μίλησε για τα όνειρά του, για τη ζωή του, τον έβλεπε σαν πατέρα του, αφού τους γονείς του τους είχε χάσει νωρίς και άλλους συγγενείς δεν είχε. Και ο Κυρ-Αντώνης με τη σειρά του μοιράστηκε τα βάσανά του και τις σκοτούρες του με το Χρήστο, που τον είχε σαν παιδί του. Ο Χρήστος κάθε πρωί μετά το μαγαζί έπαιρνε τη μεγάλη κυβισμού μηχανή του και πήγαινε στη θάλασσα. Εκεί ήταν το καθημερινό ραντεβού, που είχαν όταν φυσικά ο καιρός το επέτρεπε. Μια μέρα ο Κυρ-Αντώνης ήταν σκυθρωπός και στενάχωρος. Ο Χρήστος τον έπιασε από τους ώμους και τον ρώτησε τί έχει. Αμέσως άνοιξε την καρδιά του και του είπε:

- Άκου παιδί μου. Αυτό το σπίτι που έχω το πήρα με δάνειο και κούτσου κούτσου, σιγά σιγά, μήνα με το μήνα κοντεύω να το ξοφλήσω. Πριν από ένα χρόνο η κυρά μου αρρώστησε βαριά. Την πήγα σε γιατρούς, σε νοσοκομεία, έδωσα ό,τι είχα στην άκρη, με αποτέλεσμα να αφήσω το δάνειο σε εκκρεμότητα. Ευτυχώς η κυρά μου έγινε καλά. Πριν λίγο καιρό μου έστειλε ένα χαρτί η τράπεζα και μου ζητάει το ποσό που της χρωστάω, αλλιώς θα μας πάρει το σπίτι.

Ο Χρήστος δεν το σκέφτηκε καθόλου. Βρήκε τον καλύτερο δικηγόρο, χρήματα έτσι κι αλλιώς είχε, και τον προσέλαβε να διεκπεραιώσει την υπόθεση του Κυρ-Αντώνη. Ο Κυρ-Αντώνης δεν έμαθε ποτέ ποιος ξόφλησε το σπίτι του – ή τουλάχιστον έτσι νόμιζε ο Χρήστος. Ο Χρήστος έκανε πολλά χρόνια να δει τον Κυρ-Αντώνη. Η κατάσταση στον κόσμο της νύχτας άλλαζε ριζικά και δεν είχε χρόνο να πάει στη αγαπημένη του θάλασσα. Ένα πρωί καθόταν στο μπαλκόνι του σπιτιού του, έπινε τον καφέ του και καθώς είχε κλείσει τα μάτια του ονειρευόταν τη θάλασσα, τους γλάρους, που πετούσαν από πάνω της, τον Κυρ-Αντώνη και κάπου εκεί τον πήρε ο Μορφέας στην αγκαλιά του. Ξαφνικά χτύπησε το τηλέφωνο.

-Παρακαλώ;

-Ο κύριος Παναγιώτου;

-Ο ίδιος, απάντησε ο Χρήστος. Ποιος είναι;

-Ονομάζομαι Κατικαρίδου και είμαι συμβολαιογράφος. Μπορείτε να περάσετε από το γραφείο μου αύριο το πρωί κατά

τις δέκα;

Ο Χρήστος παραξενεύτηκε. Δεν είχε πάρε δώσε με δικηγόρους, ούτε και με συμβολαιογράφους, αλλά συμφώνησε. Την επόμενη μέρα το πρωί ο Χρήστος καθόταν μπροστά στην Κυρία Κατικαρίδου – μια Κυρία πολύ φιλική και ευγενική. Πίσω από τα τεράστια γυαλιά της του ανακοίνωσε ότι ο Κυρ-Αντώνης έφυγε από τη ζωή, αλλά κληροδότησε στον Χρήστο τη μοναδική περιουσία που είχε, ένα μικρό σπιτάκι. Ο Χρήστος έμεινε άγαλμα στο άκουσμα αυτού και δάκρυα κύλησαν στα μάγουλα του προσπαθώντας να ψελλίσει...

-Γιατί; Πότε; Πώς; Αχ, Κυρ-Αντώνη έφυγες....

Η συμβολαιογράφος του έδωσε τα κλειδιά και την ακριβή διεύθυνση. Το GPS τον οδήγησε λίγες ώρες έξω από την Αθήνα και λίγα μέτρα πιο πέρα από κει που συναντιόταν με τον πατέρα του τον Κυρ-Αντώνη, γιατί ως πατέρα του τον έβλεπε πια. Αντίκρισε ένα μικρό σπιτάκι ακριβώς μπροστά στη θάλασσα. Έκλαψε για τον Κυρ-Αντώνη, έκλαψε κι από τη χαρά του. Το όνειρό του έγινε πραγματικότητα. Ένα σπίτι μπροστά στη θάλασσα. Άνοιγε την πόρτα και πατούσε στην άμμο. Κάθε πρωί περπατούσε στην άμμο, μιλούσε με τη θάλασσα, με τα κύματα, ακόμη και με τους γλάρους. Έβαζε το καλάμι του στην άμμο και καθόταν στην καρέκλα συνεχίζοντας την παράδοση του Κυρ-Αντώνη. Ονειρευόταν αγναντεύοντας αυτό το υπέροχο γαλάζιο, που σε ηρεμεί, σε χαλαρώνει και σε κάνει να νοιώθεις όμορφα μέσα σου. Είχε τραβηχτεί πια από τη νύχτα και πέρναγε έτσι τις μέρες του. Κι έτσι πέρασαν και τα χρόνια. Είχε περάσει πια τα 70 και με ευλάβεια κάθε πρωί έστηνε το καλάμι του στην άμμο, έβαζε το καμπανάκι πάνω στο καλάμι που τον ειδοποιούσε πότε τοιμπάει το ψάρι και καθισμένος στην καρέκλα του έπινε τον καφέ του. Κοιτάζοντας τη θάλασσα δεν έκανε πια όνειρα, έκανε ανασκόπηση όλης του της ζωής κι ευχαριστούσε τη θάλασσα και τον Κυρ-Αντώνη, που το όνειρό του έγινε πραγματικότητα. Εκεί στην καρέκλα τον βρήκαν κάτι ψαράδες ένα ανοιξιάτικο πρωινό. Το καμπανάκι χτύπαγε σα μανιασμένο, κάποιο ψάρι είχε τοιμπήσει, αλλά ο Χρήστος δεν μπορούσε πια να το ακούσει. Δε θα έβλεπε ποτέ αυτό το ψάρι. Πήγε να βρει τον Κυρ-Αντώνη, να τον ευχαριστήσει, που το όνειρό του έγινε πραγματικότητα.

Σκιά | Φως

Δεν ξέρω αν η εμπειρία που θα σας περιγράψω οφειλόταν στη συνηθισμένη μου αϋπνία ή αν ήταν αποτέλεσμα κάποιας άλλης, ανεξήγητης δύναμης. Το μυαλό – καθώς λένε – παίζει συχνά παράξενα παιχνίδια, ιδιαίτερα εάν η μοναξιά του παρέχει αυτή την πολυτέλεια. Δεν ήμουν από πάντα μοναχικός τύπος, αλλά δεν θυμάμαι πώς ή πότε ακριβώς είχε αρχίσει η επαφή μου με τον έξω κόσμο να με τρομάζει. Η απομόνωση ως αποτέλεσμα ήταν αναπόφευκτη, ή έτσι θέλησα να λέω για καιρό.

Ξαπλωμένη στο κρεβάτι μου είχα μόλις ησυχάσει κι ένιωθα έτοιμη επιτέλους να αφεθώ στην ζεστασιά ενός λυτρωτικού ύπνου, όταν εντελώς ξαφνικά μου ήρθε η παράξενη ιδέα πως κάποιος με παρακολουθεί.

Ήταν μια εντύπωση καθαρά διαισθητική, μα τόσο έντονη! Καθώς ήμουν υπερβολικά κουρασμένη, αρνήθηκα αρχικά να ενδώσω στην παράλογη, όπως μου φάνηκε, σκέψη. Προσπάθησα έτσι ξαπλωμένη για ώρα να ηρεμήσω το μυαλό μου, η ανησυχία μου όμως μεγάλωνε, ώσπου το πήρα πλέον απόφαση πως δεν θα κατάφερνα να αποκοιμηθώ εκείνη την νύχτα;. Άνοιξα τα μάτια μου και σηκώθηκα αργά, στρέφοντας το σώμα μου προς την είσοδο του δωματίου.

Βρέθηκα καθισμένη στην άκρη του κρεβατιού και με το νυσταγμένο βλέμμα μου σκάναρα τον χώρο. Η πόρτα ήτανμισάνοιχτη όπως την είχα αφήσει, ώστε το ζεστό και απαλό φως από την λάμπα του διαδρόμου να σχηματίζει σκιές στους τοίχους. Η παρουσία του μου έδινε μια δόση απαραίτητης θαλπωρής, που σε συνδυασμό με ένα ζεστό ρόφημα με έστελνε απαλά και σίγουρα στην αγκαλιά του ύπνου.

Εντείνοντας την προσοχή μου στον χώρο, το βλέμμα μου άρχισε να εστιάζει, τότε ένιωσα παράξενα... Απροειδοποίητα, ένα αίσθημα ταραχής ξύπνησε μέσα μου, καθώς το μυαλό μου προσπαθούσε να συλλάβει την αιτία αυτής της αλλαγής. Παρατήρησα με έκπληξη πως ο αέρας στο δωμάτιο έμοιαζε διαφορετικός, φαινόταν ζωντανός, σαν να αποτελούταν από χοντρούς πόρους που κινούνταν αμυδρά στο φως της λάμπας. Η υφή του, που θα την παρομοίαζα με αυτήν του ζελέ, κολλώδης και παχύρρευστη, διαθλούσε το φως τριγύρω με έναν παράξενο, απόκοσμο τρόπο, που έκανε όλα τα αντικείμενα να φαντάζουν θολά, σαν να τα κοίταζα μέσα από το πρίσμα ενός καθρέφτη.

Διαισθητικά γύρισα το βλέμμα μου ξανά προς την πόρτα και τότε τον είδα. Ήταν μία σκιά με μορφή σχεδόν ανθρώπινη που διαγραφόταν έντονα στον απέναντι τοίχο. Πανικοβλήθηκα και προσπάθησα να σηκωθώ και να τρέξω μακριά, όμως όση δύναμη κι αν έβαζα, το σώμα μου έμενε ακίνητο σαν να είχε παραλύσει.

«Ποιος είναι; Ξέρω ότι είσαι εκεί» άκουσα τον εαυτό μου να λέει φοβισμένα. Έπρεπε να καθυστερήσω τον εισβολέα όσο μπορούσα.

Ο ήχος της φωνής μου διέσχισε αλλοιωμένος τα χοντρά στρώματα του αέρα.

«Δε..δεν έχω τίποτα αξίας εδώ να κλέψεις! Εάν ψάχνεις για χρήματα...» ξεκίνησα να αρθρώνω με ψεύτικη αυτοπεποίθηση, όταν ένα υπόκωφο μουγκρητό, σαν να έβγαινε από τα πιο μεγάλα βάθη της αβύσσου, έκανε την ραχοκοκκαλιά μου να ανατριχιάσει.

Σώπασα και περίμενα κοκαλωμένη στην άκρη του κρεβατιού μου. Η σκιά στην άκρη του δωματίου σαν να ξεκόλλησε και άρχισε να πλησιάζει, καλύπτοντας στιγμιαία όλο το φως. Έμεινα έτσι για λίγα δευτερόλεπτα στο σκοτάδι με την καρδιά

μου να πάει να σπάσει, και όταν οι ακτίνες τις λάμπας άρχισαν αραιά και πάλι να διαθλώνται στον χώρο, τον είδα. Ένας τεράστιος σκοτεινός όγκος ορθωνόταν ακριβώς μπροστά μου, χωρίς διακριτά άκρα, μόνο με κάτι που έμοιαζε με κεφάλι στο επάνω μέρος του. Τα χαρακτηριστικά του υποτιθέμενου προσώπου του ήταν ανατριχιαστικά γκροτέσκα, δυο τρύπες για μάτια, μια σχισμή για μύτη και μια για στόμα αντίστοιχα. Η μορφή του ήταν σίγουρα χυδαία και αλλόκοτη κι όμως είχε κάτι το παράξενα οικείο...

«Ανόητο ον,» η βροντερή φωνή του με ξάφνιασε, μία φωνή που έμοιαζε γνώριμη. «Υπάρχουν πράγματα να κλέψω πολύ πιο πολύτιμα από υλικά αγαθά!» συνέχισε. Δεν περίμενα μια τόσο ανθρώπινη φωνή να βγαίνει από αυτό το πλάσμα.

«Ποιος... τί είσαι...» ψέλλισα, χωρίς κι εγώ να ξέρω γιατί το ρώτησα αυτό.

«Χα, χα!» το παγερό του γέλιο με ανατρίχιασε. «Μα στ' αλήθεια δεν με αναγνωρίζεις;»

«Θα έπρεπε;» ανταπάντησα κι αμέσως το μετάνιωσα. Δεν ήξερα ακόμα ούτε τις προθέσεις, ούτε καν την αληθινή του φύση. Έπρεπε να είμαι πιο προσεχτική στο εξής. Με κοίταξε με εκείνα τα κενά μάτια και συνέχισε.

«Με γνωρίζεις καλά, αλλά η ύπαρξη μου σε φοβίζει. Έχεις προσπαθήσει ξανά και ξανά με επιμέλεια να με εξαφανίσεις, μα δεν τα καταφέρνεις. Εγώ βρίσκομαι κάπου εκεί, μοιάζω ίσως να κοιμάμαι, κουλουριασμένος σαν σε χειμερία νάρκη, ξεχασμένος στη λήθη κι όμως περιμένω υπομονετικά την κατάλληλη στιγμή. Τότε θα βγω πάλι έξω. Στην αρχή ίσως να μη με δεις, μετά θα κάνεις πως δεν με βλέπεις – μα ύστερα! Ύστερα δεν θα μπορείς να με αμφισβητήσεις. Θα γιγαντωθώ, θα σπάσω το κουτί της φυλακής μου και θα αναγκαστείς να με αντικρίσεις...

Σταμάτησε και για μια στιγμή με κοίταξε, σαν να ήθελε να ζυγιάσει τον αντίκτυπο που είχαν τα λόγια του πάνω μου. Όταν συνέχισε η φωνή του ήταν πιο μαλακή.

«Η αλήθεια είναι πως αυτά στα λέω, γιατί απόψε θέλω να σου δώσω μια ευκαιρία να αποφασίσεις. Αυτός ο πόλεμος έχει κρατήσει καιρό τώρα και δε σου κρύβω πως έχω κουραστεί. Ειλικρινά, δεν έχει νόημα να στο κρύβω. Θέλω να ζήσω άλλες εμπειρίες πιο δυνατές, κι αυτό θα γίνει μόνο αν δεχτείς κι εσύ μια ανακωχή..

Τον άκουγα με προσοχή τόση ώρα και, παρά όλους τους γρίφους, ήταν σαν να καταλάβαινα υποσυνείδητα το νόημα που έκρυβε η κάθε του λέξη. Ήταν σαν να καταλάβαινα τη θλίψη του, τον πόνο του. Μου ήταν οικείος... Ξαφνικά, μου φαινόταν λιγότερο αποκρουστικός και συνειδητοποιούσα πως ο τρόμος που με είχε παραλύσει πρωτύτερα εξαφανιζόταν και την θέση του έπαιρνε κάτι νέο...

Αυθόρμητα, χωρίς κάποιον ιδιαίτερο λόγο έκλεισα τα μάτια μου και ταυτόχρονα τέντωσα το χέρι μου προς το μέρος του. Ένωσα τα δάχτυλα μου να εισχωρούν στο πηχτό στρώμα του αέρα σαν να βυθίζονται μέσα σε κάτι γλιστερό και ύστερα με ανοιχτή την παλάμη μου στο πλάι τον ακούμπησα απαλά στην άκρη του κεφαλιού του. Μου φάνηκε πως κι εκείνος έγειρε ελαφρά να συναντήσει το άγγιγμα μου ως ένδειξη αποδοχής.

Χωρίς να καταλάβω το πως, ή το γιατί, βίωσα εκείνη τη στιγμή να συντελείται μέσα μου μία μετάλλαξη, σαν κάθαρση, η οποία στιγμιαία θαρρείς καθρεφτίστηκε και στον χώρο γύρω μου. Ο πηχτός αέρας άρχισε να διαλύεται και να αραιώνει και ο πρώην εισβολέας μεταμορφωνόταν αργά σε ένα πλάσμα που έμοιαζε γνώριμο: εμένα.

Το τέλειο είδωλό μου στεκόταν απέναντί μου, το άλλο μου μισό. Ήθελα να αγκαλιάσω το πλάσμα αυτό, να του δώσω όλη αυτή την ζεστασιά και την αγάπη που του στερήσα τόσον καιρό. Το κατάλαβε θαρρώ και στα χείλη του εμφανίστηκε ένα μικρό χαμόγελο..

«Επιτέλους, με είδες.. μη φοβάσαι πια να ζεις» είπε και ύστερα δεν θυμάμαι τίποτα άλλο παρά μόνο ότι ξύπνησα το επόμενο πρωί με μία περίεργη αίσθηση στο σώμα μου. Ένιωσα την ανάγκη να βγω, να γίνω ένα με τον κόσμο και να διεκδικήσω ξανά αυτό που οικειοθελώς είχα στερηθεί. Ντύθηκα γρήγορα με νέα όρεξη και βγήκα για μια βόλτα στην πόλη.

Δεν έχω πια τις «συνηθισμένες μου» αϋπνίες, βυθίζομαι απαλά στον ονειρικό κόσμο και δεν φοβάμαι αυτά που θα αντικρίσω.

Κι όταν έξω σκοτεινιάζει και οι σκιές στον τοίχο μου θεριεύουν, εγώ συνεχίζω να αφήνω το φως ανοιχτό, μα όχι πλέον από ανάγκη.

Το αφήνω για να βλέπω πώς χορεύει η λάμψη του με το μαύρο των σκιών στον τοίχο, πόσο περίτεχνα μπλέκονται τα δύο σε έναν χορό αργό, μεθυστικό. Κάθομαι και τα χαζεύω με θαυμασμό και αγάπη, γιατί μου είναι πια γνώριμα, οι σκιές και το φως μαζί... είμαι εγώ.

ΡΟΖΑ ΣΙΑΦΑΚΑ

Το συμβάν

Τα βήματά του ακούγονται στο βρεγμένο πλακόστρωτο, αργά και ρυθμικά, σαν δυνατός ήχος σταγόνας σε τσιγκινη στέγη. Τακ-τακ, τακ-τακ. Τον μισεί αυτόν τον ήχο. Είκοσι επτά χρόνια κι ακόμη να τον ξεχάσει. Έχει κάνει κατάληψη στο μυαλό του. Οι γιατροί δεν μπόρεσαν να τον βοηθήσουν σ' αυτό. Προσπαθεί να αλλάξει το βήμα του· ίσως έτσι αλλάξει κι ο ήχος. Βήμα μπρος, βήμα πλάι, βήμα μπρος, βήμα πλάι. Τικ-τακ-τικ-τακ. Σαν ήχος ρολογιού. Καλύτερα έτσι. Οποιοσδήποτε άλλος ήχος, εκτός απ' αυτό το δαιμονικό αργόσυρτο τακ-τακ. Κοντεύει να φτάσει στη μεγάλη εξώπορτα. Πέντε έξι δρασκελιές κι έφτασε. Κοντοστέκεται. Μήπως είναι λάθος; Μήπως είναι νωρίς για εκεί έξω; Το πόρισμα της επιτροπής, όμως, ήταν ξεκάθαρο: «Κατόπιν συνεδριάσεως του ιατρικού προσωπικού του ιδρύματος και λαμβάνοντας υπόψη τόσο την καθ' όλα άριστη διαγωγή του, όσο και την αξιολόγηση του θεράποντος ιατρού του σχετικά με την πορεία της αποθεραπείας του, αποφασίζεται ότι ο κ. Βλάσσης Ξ. θεωρείται πλήρως διανοητικά υγιής και δύναται πλέον να εισέλθει εις τους κόλπους της κοινωνίας ως ισότιμος πολίτης..... Του ευχόμαστε.....».

Είναι πια ελεύθερος να φύγει. Μπορεί έτσι απλά να περάσει την σιδερένια καγκελόπορτα και να βγει έξω στον κόσμο. Μόνος του. Χωρίς συνοδεία. Είκοσι επτά χρόνια... Είχε γυρίσει όλα τα ιδρύματα της χώρας σχεδόν. Πρώτα σ' εκείνο το άθλιο μέρος για τους ανήλικους κι ύστερα όπου υπήρχε κενή θέση, αφού η οικονομική του κατάσταση δεν του άφηνε περιθώρια επιλογής. Τα τελευταία δώδεκα χρόνια έμενε στο νεόκτιστο του παλιού ιδρύματος, στην πρωτεύουσα. Είχε βουλευτεί εδώ κι όλοι ήταν φιλικοί μαζί του. Γιατροί, νοσηλευτές, καθαρίστριες, όλοι. Όλοι, εκτός από τον κυρ Ασημάκη, το θυρωρό. Κάτι είχε αυτός ο άνθρωπος επάνω του, που σ' έκανε να αγριεύσει όταν σε κοιτούσε. Λες κι έσερνε κάτι σκοτεινό μαζί του. Μαυροψύχης. Να τος, τώρα. Στέκει εκεί, στην άκρη της εξώπορτας και περιμένει. Όπως ο Κέρβερος στο κατώφλι του Άδη.

Ο Βλάσσης κάνει τα τελευταία του βήματα ως την θεόρατη πόρτα διστακτικά. Σηκώνει το βλέμμα και κοιτάζει τον θυρωρό. Εκείνος ξέρει από μέρες πως θα φύγει ο Βλάσσης, αλλά καμώνεται τον ανήξερο και τον κοιτάζει ερωτηματικά. Ο Βλάσσης δεν του μιλάει. Μόνο βγάζει το χαρτί του, το απολυτήριο του και του το δείχνει. Εκείνος κάνει ένα μορφασμό, κάτι σαν χαμόγελο ή σαν δυσφορία, και χώνοντας το μεγάλο κλειδί στην κλειδαριά ξεκλειδώνει, ανοίγει την πόρτα τόσο ώστε να χωράει να περάσει ο Βλάσσης.

Ένα δύο τρία βήματα και βρίσκεται έξω. Επιτέλους έξω. Ούτε μια ματιά δε ρίχνει πίσω του. Ακούει τον σιδερένιο ήχο της πόρτας που κλείνει και χαμογελάει. Πόσα χρόνια το σκεφτόταν αυτό! Πόσες φορές δεν ονειρεύτηκε αυτή ακριβώς τη στιγμή!

Δεν τον περιμένει κανείς. Δεν έχει κανέναν εκεί έξω. Οι γονείς του έφυγαν νωρίς, απ' τον καημό τους. Ο μεγάλος του αδελφός, ο Αντρέας, θαλασσοδέρνεται ποιος ξέρει σε ποιαν άκρη του κόσμου. Αν ζει κι αυτός! Έχει πολύ καιρό να πάρει γράμμα του. Οι λιγιστοί του συγγενείς τον έχουν ξεχασμένο από χρόνια. Κι οι παλιοί του φίλοι, οι φίλοι που έζησαν μαζί του το "συμβάν", σκορπίσανε. Λίγες φορές τους ξανα συνάντησε μετά από εκείνο το βράδυ. Ή μάλλον μετά από κείνο το ξημέρωμα... Το "συμβάν"... Έτσι ονόμασαν εκείνη τη φευγαλέα στιγμή του χρόνου που έμελλε ν' αλλάξει τη ζωή του. Εκείνα τα δύο λεπτά που του έβλαψαν το μυαλό, κατά τα λεγόμενα των ειδικών ή που του έκλεψαν το πνεύμα, κατά την

άποψη του παπα-Γιάννη.

Θυμάται ακόμη καθαρά όσα έγιναν τότε. Εκεί στο χωριό του. Στο μικρό κι αγαπημένο χωριουδάκι του που τόσα χρόνια είχε να δει. Και πώς να τα ξεχάσει άλλωστε... Του στοίχισαν όλη του τη ζωή. Του στέρησαν όλη του τη ζωή. Κι αυτή που πέρασε κι αυτή που του 'μεινε. Τόσα φάρμακα, τόσες βελόνες, τόσα ηλεκτροσόκ, τόσα πειράματα.... Κανείς και τίποτα δεν κατάφερε να σβήσει απ' το νου του το "συμβάν". Θα μπορούσαν, αλλά η θέλησή του να μην ξεχάσει τίποτα ήταν πιο δυνατή. Ξέρει τι είδε, δεν είναι τρελός. Όλη η παλιοπαρέα το είδε, αλλά κανείς δεν τόλμησε να το ομολογήσει. Μονάχα αυτός. Κι εκεί κάπου, στην προσπάθειά του να λύσει το μυστήριο, ρωτώντας δεξιά κι αριστερά, το 'χασε. Ή τουλάχιστον έτσι νόμιζαν όλοι. Αυτή η επιμονή του δεν τον βοήθησε καθόλου. Την θεώρησαν όλοι ως απόδειξη της τρέλας του. Πρέπει να παραδεχτεί πως δεν φαινόταν και τόσο λογικό αυτό που ισχυριζόταν εκείνο τον καιρό, όμως είναι σίγουρος για το τι συνέβηκε. Όπως κι όλα τα παιδιά που ήταν μαζί του. Όμως κανείς τους δεν μίλησε ξανά για ό,τι έγινε. Όταν τους ρωτούσε, ακόμη κι όταν τους πίεζε να το συζητήσουν, εκείνοι άλλαζαν θέμα, κοίταζαν αλλού, θυμόντουσαν κάτι που έπρεπε να κάνουν ή έτσι απλά σηκώνονταν κι έφευγαν. Ήταν παράξενο εκείνο το συναίσθημα που είχε. Όλο το χωριό τον λοξοκοίταγε. Το ίδιο κι η οικογένειά του που προσπαθούσε να τον πείσει □ με το καλό ή με το κακό □ να σταματήσει ν' ασχολείται πια μ' αυτό. Έλεγαν πως του είχε γίνει εμμονή. Και σιγά σιγά τον απομόνωνσαν.

Η τέλεια μοναξιά της ύπαρξης. Η μοναξιά της λεχωνιάς. Αυτό που νοιώθουν οι γυναίκες όταν γεννούν και που, ποτέ, κανείς δεν μπόρεσε να περιγράψει με λόγια. Ούτε κι οι ίδιες. Δεν υπάρχουν οι λέξεις για να το πουν, για να το εξηγήσουν ακριβώς. Αυτό, που δε θέλεις να υπάρξεις, που δεν ξέρεις γιατί υπάρξεις, κι ωστόσο ξέρεις πως πρέπει να υπάρξεις. Αυτό, που ξυπνάς το πρωί και θέλεις να ξαναβραδιάσει αμέσως για να ξανακοιμηθείς... για να μη σκέφτεσαι και να μη νοιώθεις τίποτα.

Ίσως και να πειράχτηκαν λίγο τα νεύρα του τότε, όχι όμως το μυαλό του. Αλλά ποιος να τον ακούσει! Οι γονείς του τα κουκούλωσαν όπως-όπως και με την συμβουλή και τη συμβολή των ειδικών τον έκλεισαν στο ίδρυμα. Δεν το ξεπέρασαν ποτέ. Όταν έμαθε για το θάνατό τους, έκλαψε, παρακάλεσε να τον αφήσουν να πάει στην κηδεία, να τους αποχαιρετήσει, αλλά δε στάθηκε δυνατό. Θεωρείτο άκρως επικίνδυνος για τον έξω κόσμο, για τους ...υγιείς.

Τότε ήταν που τ' αποφάσισε. Θα γινόταν καλά. Ή μάλλον θα τους έπειθε πως είναι πια καλά. Γιατί αυτό ήταν το πρόβλημα. Δεν μπορούσε να τους πείσει πως δεν έχει χάσει τα λογικά του. Πως αυτό που είδε, το είδε μαζί με τους φίλους του. Είχε μάρτυρες. Κανένας δεν τον πίστευε. Άρχισε, λοιπόν, να γίνεται πιο ήρεμος, πιο συνεργάσιμος και με τον καιρό όλοι σιγουρεύτηκαν πως γιατρεύτηκε.

Και τώρα στέκεται εκεί, έξω απ' αυτό το κτίριο που τα τελευταία δώδεκα χρόνια ήταν το σπίτι του. Ένας λιγνός, ψηλός γκριζομάλλης με το ξεθωριασμένο μπλε κουστούμι του και μια μικρή λερωμένη βαλίτσα στο χέρι. Στέκεται και προσπαθεί ν' αποφασίσει αν αυτό που σκέφτεται να κάνει θα του βγει σε καλό ή αν το μόνο που θα κατορθώσει θα είναι να ξαναγυρίσει πίσω. Εδώ, στην ασφάλειά του, στο γιατρό του, στον κυρ Ασημάκη...

Το ίδρυμα του εξασφάλισε στέγη και μία εργασία για να μπορεί να τα βγάλει πέρα αξιοπρεπώς, όμως αυτός έχει άλλα σχέδια. Θέλει να γυρίσει πίσω στο χωριό του. Θέλει επιτέλους να λύσει το μυστήριο που του χάλασε τη ζωή, που στάθηκε εμπόδιο σε όλα του. Εμπόδιο στα όνειρά του, στις σπουδές του, στα ταξίδια του, στους έρωτές του.

Φοβάται, όμως. Φοβάται τα βλέμματα, τα λόγια ή μάλλον τα μισόλογα. Μετά από τόσα χρόνια υπομονής δεν μπορεί να κάνει πίσω. Δεν μπορεί να παραιτηθεί. Θα είναι σαν να τους δικαιώνει. Όλους αυτούς που τόσα χρόνια τον αμφισβητούν και τον χλευάζουν. Θα πάει. Πρέπει να πάει. Αλλιώς δεν θα μπορέσει ποτέ να βρει τον εαυτό του. Δεν θα μπορέσει να

ξανασυνδεθεί με την ψυχή του.

Ο σταθμός δεν είναι πολύ μακριά. Θα πάει με τα πόδια. Να περπατήσει λίγο. Πάντα του άρεσε το περπάτημα, από μικρό παιδί. Κι ακόμα καλύτερα το σκαρφάλωμα □ αν και στον ορεινό του τόπο το περπάτημα δεν απείχε και πολύ από το σκαρφάλωμα. Θα φτάσει στην διπλανή πόλη ως το μεσημέρι με το τρένο, κι ύστερα με το λεωφορείο δεν είναι ούτε μια ώρα μέχρι το χωριό του. Μπαίνει στο βαγόνι του και βρίσκει τη θέση του. Κάθεται, βολεύει τη βαλίτσα του δίπλα στα πόδια του και κοιτάζει γύρω του. Δεν έχει πολύ κόσμο. Ένα ζευγάρι, δυο τρεις φαντάροι. Ήσυχα είναι. Θα μπορέσει να σκεφτεί με ηρεμία. Ο σταθμάρχης σφυρίζει. Ξεκινούν σιγά σιγά. Περνούν μέσα από γειτονιές, δίπλα από δρόμους, δίπλα από σπίτια. Βλέπει στις αυλές παιδιά να τρέχουν, να παίζουν, να γελάνε. Να γελάνε... Πόσα χρόνια έχει να γελάσει!

Βγαίνουν απ' τα κατοικημένα, ανεβάζουν ταχύτητα. Κι αρχίζει το ρυθμικό, μονότονο κούνημα. Γλυκό και νανουριστικό. Κλείνει τα μάτια του. Φαντάζεται τη στιγμή που το λεωφορείο θα σταματήσει στην πλατεία του χωριού έξω από το μεγάλο καφενείο. Προσπαθεί να φέρει στο νου του τους ανθρώπους που θα κάθονται στα μικρά σιδερένια τραπεζάκια με τις παλιές ξύλινες καρέκλες, κάτω από τη μεγάλη μουριά. Ίσως να μη γνωρίσει κανέναν, και μάλλον δεν θα τον γνωρίσει κι αυτόν κανείς. Είκοσι επτά χρόνια είναι πολλά... Όταν έφυγε ήταν ένα παιδαρέλι γεμάτο απορίες για τον κόσμο. Τώρα γυρίζει ένας μεσόκοπος άνθρωπος μ' ένα μυαλό σε τέλμα.

Εικόνες έρχονται να μπλεχτούν με τις σκέψεις του. Τις αφήνει να 'ρθουν. Εικόνες από τα παλιά. Από την προηγούμενη ζωή του. Πως ήταν μικρό παιδί κι έτρεχε με τους φίλους του πάνω κάτω στο βουνό, τα παιχνίδια τους, το σχολείο, τη μάνα, τον πατέρα, τον αδερφό του. Γέλια, γλέντια, πανηγύρια, ξενύχτια. Σφίγγεται το στομάχι του. Σ' ένα απ' αυτά τα ξενύχτια κόπηκε απότομα η εφηβεία του.

Στο μεγάφωνο ανακοινώνουν τη στάση του. Παίρνει τη βαλίτσα και ετοιμάζεται. Φτάνουν στον σταθμό. Κατεβαίνει. Μαζί του κατεβαίνουν κι οι φαντάροι. Τους κοιτάζει. Ακόμη κι αυτό το έχασε. Δε φόρεσε ποτέ το χακί. Δεν έπιασε όπλο στα χέρια του. Δεν θα μπορέσει ποτέ να διηγηθεί ιστορίες από το στρατό όπως όλοι οι άντρες.

Θυμάται πως πίσω απ' το σταθμό των τρένων ήταν η αφετηρία των λεωφορειών για το χωριό του και παίρνει το δρόμο για κει. Κοιτάζει γύρω του. Αγνώριστα όλα. Τον έπαιρνε ο πατέρας καμιά φορά και κατέβαιναν μαζί στην πόλη. «Για ν' ανοίγει το μυαλό σου», του έλεγε. Τώρα όλα του φαίνονται καινούργια. Φτάνει, βγάζει εισιτήριο και κάθεται σ' ένα ξεχαρβαλωμένο παγκάκι. Κόσμος πάει, έρχεται, φορτώνει, ξεφορτώνει. Κίνηση, ζωή. Πόσο του 'χουν λείψει όλα αυτά. Αυτή η απόλυτη, η αφύσικη σιωπή μέσα στο ίδρυμα μπορεί να τρελάνει και γνωστικούς.

Ο οδηγός του λεωφορείου τους ειδοποιεί για την αναχώρηση. Ανεβαίνει στο λεωφορείο και ψάχνει για τη θέση του. Ευτυχώς είναι δίπλα στο παράθυρο. Ακουμπάει τη μικρή του βαλίτσα πάνω στα πόδια του. Δε θέλει να την αποχωρίζεται. Δεν είναι πως έχει κάτι αξίας εκεί μέσα, όμως ό,τι έχει και δεν έχει είναι κλεισμένο σ' αυτή τη μικρή χάρτινη βαλίτσα. Μια αλλαξιά ρούχα, δυο παλιές φωτογραφίες, μερικά γράμματα από τον αδερφό του. Οι δεσμοί του με τον έξω κόσμο.

Το λεωφορείο ξεκινάει. Δίπλα του δεν κάθισε κανείς. Καλύτερα, έτσι. Δεν θα 'ναι αναγκασμένος να απαντάει ευγενικά σε καμιά περίεργη κυρία, ούτε ν' ανεχτεί το λογύδριο περί πολιτικής κάποιου συνταξιούχου ειδήμονα. Έξω απ' το παράθυρο αρχίζουν να τρέχουν όλα. Άνθρωποι, σπίτια, πάρκα, δέντρα. Κι όταν τελειώνουν αυτά αρχίζει να τρέχει το μάτι πέρα μακριά. Ουρανός, χωράφια, βουνά. Το βουνό του... Να το... Το βλέπει καθαρά. Έρχεται τρέχοντας κατά πάνω του. Νοιώθει ένα κρακ στην καρδιά του. Νομίζει πως το άκουσε κιόλας. Σαν κάτι να έσπασε. Κοιτάζει γύρω του μήπως το άκουσαν κι οι άλλοι. Μάλλον όχι, κανένας δεν του δίνει σημασία. Είναι ώρα πια ν' αφήσει ελεύθερους τους λογισμούς

του να πάνε πίσω, στο τότε. Εκεί που άρχισαν και τελείωσαν όλα. Είκοσι επτά χρόνια πριν...

Εκείνη τη μέρα η παρέα □ πέντε παλικαράκια στη φούντωση της εφηβείας τους □ ξεκίνησε από νωρίς τις βόλτες στο χωριό. Καλοκαίρι κι ο χρόνος τους ατελείωτος. Ντάλα μεσημέρι ανέβηκαν ψηλά στο ξωκλήσι του Προφήτη Ηλία. Άναψαν από ένα κερί κι ύστερα κατέβηκαν χαμηλά και κάθισαν δίπλα στο ποτάμι, στη σκιά. Κάποιοι βούτηξαν κι ύστερα όλοι μαζί ξαπλώθηκαν ώσπου να πέσει ο ήλιος. Κατά το σούρουπο πήραν το δρόμο για το χωριό. Πήγαν στο μεγάλο καφενείο να πιούν κάτι, να δροσιστούν. Ήταν καλό πέρασμα εκεί. Όλα τα κορίτσια του χωριού εκεί έκαναν την περατζάδα τους. Όμως πιο πολύ τους άρεσε να κάνουν χάζι τους μεγάλους που μιλούσανε για χίλια δυο πράματα που ήταν άγνωστα σ' αυτούς. Ρουφούσαν σαν σφουγγάρια ό,τι ενδιαφέρον άκουγαν και μετά το συζητούσαν όλοι μαζί και ο καθένας το γύριζε στο δικό του μυαλό κι έφτιαχνε τα δικά του όνειρα. Καμιά φορά ονειρεύονταν κι όλοι μαζί. Κάνανε σχέδια για το μέλλον τους, τι θα σπουδάσουν, που θα ταξιδέψουν, αν θα παντρευτούν. Ο Θεωδωράκης, ο μικρότερος, ήθελε να παντρευτεί νωρίς και να κάνει πολλά παιδιά. Ήταν μοναχοπαίδι κι είχε μεγάλο καημό γι' αυτό. Δεν πρόλαβε ο δόλιος, όμως, μήτε το ένα, μήτε το άλλο. Σκοτώθηκε όταν ήτανε φαντάρος. Δεν άνοιξε το αλεξίπτωτο και έπεσε από τα χίλια πεντακόσια πόδια. Του το 'χε γράψει ο αδερφός του όταν γύρισε από κάποιο μπάρκο.

Αφού ήπιανε τη λεμονάδα τους και φάγανε το γλυκό που τους κέρασε ο κυρ Φάνης, ο καφετζής, σηκώθηκαν για τη συνηθισμένη τους γύρα στο χωριό. Ήταν η καλοκαιρινή τους ρουτίνα πια. Γύριζαν όλο το χωριό, δεν άφηναν ούτε δρομάκι, και σκαρώνανε ό,τι βάζει ο νους. Χτυπούσαν τις πόρτες και φεύγανε τρέχοντας, πετούσαν πετραδάκια στα παράθυρα των κοριτσιών που είχαν βάλει στο μάτι, ανοίγανε τις αυλόπορτες για να το σκάσουν τα σκυλιά, τρομάζανε τις κότες που με τα κακαρίσματα τους ξεσήκωναν τον κόσμο, αλλάζανε τις γίδες στα μαντριά και το πρωί μαλώνανε οι τσομπάνηδες μεταξύ τους... Αυτά κι άλλα πολλά έκαναν. Πάντοτε με καινούργιες ιδέες που τρελαίνανε τους συγχωριανούς τους.

Έτσι κι εκείνο το βράδυ, μετά από το τελευταίο τους παιχνίδι έφτασαν λαχανιασμένοι πάνω στο σταυροδρόμι. Στο τέλος της ανηφοριάς, εκεί που ενώνονταν τρεις δρόμοι. Ένας που ερχότανε από το χωριό, ένας που κατέβαινε στα χωράφια κι αυτός που ανέβαινε για το νεκροταφείο. Εκεί στην ανοιχτωσιά που σμίγανε οι τρεις δρόμοι □ πέρσι τέτοιο καιρό τους είχαν ρίξει ασφαλτο □ ήταν και το σπίτι του Βλάσση με τη γαλάζια, μακρόστενη στέρνα μπροστά. Την είχε βάψει έτσι η μάνα του για να της θυμίζει τη θάλασσα που τόσο αγαπούσε.

Το σκοτάδι άρχιζε να αραιώνει· σε λίγο θα έφεγγε. Μόνο μια λάμπα στη γωνία έριχνε λίγο κιτρινιάρικο φως στο δρόμο. Κάθισαν κάτω ώσπου να βρουνε την ανάσα τους ξανά και να κανονίσουν για την αυριανή. Ύστερα θα χωρίζανε, μέχρι το άλλο μεσημέρι.

Ξημέρωνε σιγά σιγά. Είναι εκείνη η ώρα που δεν είσαι σίγουρος γι' αυτό που βλέπεις, που δεν μπορείς να ξεχωρίσεις τα αντικείμενα καθαρά, που τα σχήματα μπερδεύονται το ένα με τ' άλλο και φτιάχνουν άλλα παράξενα.

Στην αρχή ακούστηκε από μακριά. Τακ-τακ, τακ-τακ. Σταμάτησαν την κουβέντα τους και αφουγκράστηκαν. Τακ-τακ, τακ-τακ. Δυνάμωνε. Ό,τι κι αν ήταν, πλησίαζε. Ερχόταν απ' την ανηφόρα που είχαν ανέβει κι εκείνοι πριν από λίγο. Τακ-τακ, τακ-τακ. Σαν να 'ταν συνεννοημένοι πέσανε κι οι πέντε να κρυφτούν πίσω από τη στέρνα.

Και τότε τον είδαν. Πανύψηλος, αδύνατος σαν σκελετός, με χέρια που κρέμονταν σαν ξύλινα ψωμόφκιαρα και βήμα μηχανικό σαν κουρδιστό στρατιωτάκι. Τακ-τακ, τακ-τακ. Φορούσε μαύρο κουστούμι και μαύρα σκονισμένα λουστρίνια. Όταν έφτασε κάτω απ' τη λάμπα τα παιδιά ανατρίχιασαν. Το πρόσωπό του... Δεν ήταν πρόσωπο ακριβώς. Ένα τρομακτικό άδειο τίποτα ήταν, στο χρώμα της τέφρας. Ένα στόμα που έχασκε ανοιχτό, μια μύτη σχεδόν ανύπαρκτη και

δυο τεράστια διάφανα μάτια δίχως χρώμα που κοιτούσαν... που δεν κοιτούσαν πουθενά. Μοιάζανε σαν να κοιτούσαν προς τα μέσα. Τα παιδιά κολλήσανε το ένα πάνω στ' άλλο και σκύψανε πιο χαμηλά για να κρυφτούνε περισσότερο. Μονάχα ο Βλάσσης σήκωσε λίγο το κεφάλι για να βλέπει καλύτερα.

Ο Βλάσσης. Ο ατρόμητος της παρέας. Έτσι τον ήξεραν όλοι. Από μικρό παιδί δε φοβόταν. Ούτε τα σκοτάδια, ούτε τίποτα. Τα μετρούσε όλα με τη λογική. Έτσι τα αντιμετώπιζε όλα. Κι έτσι τα 'λυνε όλα.

Αυτός ο άφοβος νεαρός ήταν τώρα που σηκώθηκε να εξετάσει τον απόκοσμο επισκέπτη, που εκείνη ακριβώς τη στιγμή πέρασε από μπροστά τους δίχως να τους ρίξει ούτε μία ματιά. Μόλις τους προσπέρασε πετάχτηκε ο Βλάσσης από την κρυψώνα και χωρίς να το πολυσκεφτεί του φώναξε με θράσος: «Ποιος είσαι εσύ; Και τι γυρεύεις εδώ τέτοια ώρα;». Ο νεοφερμένος δεν γύρισε να τον κοιτάξει, δεν του απάντησε, δεν τρόμαξε, δεν κούνησε ούτε βλέφαρο. Κοιτάχτηκαν μεταξύ τους. Γιατί; Ο Βλάσσης άρπαξε το μεταλλικό ποτιστήρι που ήταν ακουμπισμένο δίπλα στη στέρνα και το πέταξε προς τον ψηλό άντρα. Έπεσε πίσω του, κοντά στα πόδια του, αλλά εκείνος τίποτα. Καμία αντίδραση. Ο Βλάσσης ταράχτηκε.

Ο μαυροφορεμένος συνέχισε το δρόμο του. Ανηφόριζε προς το νεκροταφείο ώσπου κάποια στιγμή εξαφανίστηκε. Το τακ-τακ σώπασε. Πάγωσαν όλοι. Δεν είπαν τίποτα. Κάποια στιγμή μουρμούρισαν μερικές ξεψυχισμένες καληνύχτες και χωρίστηκαν. Έμεινε ο Βλάσσης να τους κοιτάζει να φεύγουν. Έτρεμε. Κάτι τέτοιο δεν του 'χε τύχει ποτέ. Αλλόκοτα πράγματα. Όσο κι αν το σκεφτόταν δε χωρούσε πουθενά η λογική του. Τα ανεξήγητα τού χαλούσαν τις ισορροπίες του. Όποιον κι αν ρώτησε δεν γνώριζε αυτόν τον άνθρωπο. Κανένας δεν τον πίστεψε ποτέ. Κι οι φίλοι του από φόβο, τον εγκατέλειψαν.

Από τότε άρχισε η περιπέτειά του. Η περιπέτεια της ζωής του.

Το λεωφορείο σταματάει. Ο Βλάσσης κατεβαίνει. Ρίχνει μια γρήγορη ματιά γύρω του. Όλα αλλιώτικα, όλα ξένα. Παίρνει βιαστικά το δρόμο για το σπίτι του. Καλύτερα να μη μιλήσει με κανέναν. Όχι ακόμη. Φτάνει στο κλειστό σπίτι. Κλειδί δεν έχει, αλλά το πίσω παράθυρο ήταν πάντα ξεχαρβαλωμένο. Γυρίζει το κεφάλι του στ' αριστερά. Βλέπει το νεκροταφείο. Σαν να τον μαγνητίζει. Αργεί ακόμη να νυχτώσει. Θα πάει πρώτα ως εκεί. Ίσως να βρει αυτό που δεν μπόρεσε να βρει πριν από είκοσι επτά χρόνια. Τα πόδια του τον οδηγούν εκεί. Είναι σχεδόν άδειο. Μόνο μια γριούλα στο βάθος ανάβει ένα καντήλι. Αρχίζει να γυρίζει ανάμεσα στους τάφους κοιτώντας τις φωτογραφίες. Ίσως κάποια να του είχε ξεφύγει τότε. Τίποτα, πάλι τίποτα... Κανένας δεν του μοιάζει. Ίσως τελικά να είχαν δίκιο. Ίσως τελικά να το 'χει χάσει το μυαλό του. Φτάνει στη γριούλα. Εκείνη τον κοιτάζει και του χαμογελάει. Δεν την γνωρίζει. Ξενομερίτισσα του φαίνεται. Της χαμογελάει κι αυτός και γυρίζει το βλέμμα του στη φωτογραφία του τάφου. Κερώνει. Είναι αυτός. Τον βρήκε.

«Ποιος ... ποιος είναι αυτός, θεία; Τόνε ξέρεις;» τη ρωτάει τραυλίζοντας.

«Τον αδερφό μου δεν ξέρω, παιδάκι μου;» του αντιγυρίζει η γριά. «Ο Ζαχαρίας ο τσομπάνης είναι, που 'χε το μαντρί του πέρα, απ' την άλλη μεριά του βουνού. Έφυγε πέρυσι, τέτοιον καιρό. Ασχημάντρας κι αρρωστιάρης ήταν ο έρμος αλλά καλός άνθρωπος. Όλα του τα χρόνια ζούσε μονάχος του εκεί πάνω, σαν αγρίμι. Και τι να κάνει να κατέβει στο χωριό; Μήπως μπορούσε ν' αλλάξει κουβέντα και με κανέναν; Βλέπεις ήταν από γεννησιμιού του κουφός».

ΕΙΡΗΝΗ ΣΑΡΙΠΑΝΙΔΟΥ

Το κόκκινο φόρεμα

Το ξυπνητήρι μου χτυπούσε αλύπητα, άπλωσα το χέρι μου και το έκλεισα, δεν μπορούσα να διακόψω τον γλυκό μου ύπνο. Ξάφνου μια σκέψη βομβάρδισε το μυαλό μου. Ήταν 26 Σεπτεμβρίου, τα γενέθλιά μου, η μέρα που περίμενα πως και πως!

Οι γονείς μου μετά από πολλά χρόνια που ζούσαν χώρια, το τελευταίο διάστημα έδειχναν να τα έχουν βρει μεταξύ τους. Ο πατέρας μου ζούσε μαζί μας τους τελευταίους μήνες και όλα έδειχναν να έχουν πάρει το δρόμο τους. Εγώ ήμουν στο δεύτερο έτος της σχολής μου με καλούς βαθμούς και καλούς φίλους. Για την ακρίβεια έχω μία φίλη καλή, αδερφή θα έλεγα, την αγαπημένη μου Ρεβέκκα.

Πετάχτηκα σαν ελατήριο από το κρεβάτι μου, δεν ήθελα να χάσω λεπτό. Τα είχα όλα προγραμματισμένα, στις 10 θα πήγαινα βόλτα με τους γονείς μου με το αυτοκίνητο που μου αγόρασαν. Η συμφωνία μας ήταν να μπω στη σχολή νομικής, να περάσω όλα τα μαθήματα του πρώτου έτους και στα γενέθλιά μου θα μου χάριζαν το πρώτο μου αυτοκίνητο. Στις 12 θα πηγαίναμε με τη Ρεβέκκα για ψώνια, στη σημερινή μας βραδινή έξοδο έπρεπε να λάμπουμε. Στις 3 μας περίμεναν στο αγαπημένο μας saloon ομορφιάς, το "Holidate". Μας περίμενε ένα χαλαρωτικό μασάζ, σάουνα, θεραπεία προσώπου, περιποίηση άκρων και χτένισμα.

Όλη η μέρα κύλησε όπως ακριβώς τα είχα υπολογίσει, στις 9 ήμασταν έτοιμες για την πρώτη μας στάση, το "Bella Cucina", ένα από τα αγαπημένα μας στέκια. Στο "Out loud" θα συνεχίζαμε τη διασκέδασή μας. Αυτό το club συγκέντρωνε την αφρόκρεμα της πόλης μας. Μας οδήγησαν στο τραπέζι που είχαμε κλείσει, ήταν σε ένα υπερυψωμένο χώρο από τον οποίο είχες τη δυνατότητα να βλέπεις όλο το club... Η μουσική έπαιζε δυνατά και όλα τα κορμιά κινούνταν στον ρυθμό της. Η Ρεβέκκα πήγε στο μπάνιο να φρεσκάρει το μακιγιάζ της.

Εκείνη τη μέρα ένιωσα ότι μπορούσα να κατακτήσω όλα όσα ήθελα, ήμουν 20 χρονών και είχα ήδη όσα είχα ονειρευτεί. Ήπια ακόμη μια γουλιά από το κρασί μου και τότε ήρθε η στιγμή που η ζωή μου έδωσε το μεγαλύτερο χαστούκι, για να μου υπενθυμίσει πως δεν έχω κατακτήσει τον κόσμο και δεν θα καταφέρω ποτέ να το κάνω. Για να μου θυμίσει πόσο μικρή και ασήμαντη είμαι τελικά σε αυτόν τον κόσμο.

Θυμάμαι να ξυπνάω στο παγωμένο πάτωμα του δωματίου που με είχαν πετάξει. Το κόκκινο μου φόρεμα ήταν η μόνη παραφωνία στο δωμάτιο. Ήταν το στοιχείο που δήλωνε χαρά, ζωή, ζωντάνια, αγάπη, έρωτα, πάθος, αισιοδοξία. Ήταν αυτό που με οδήγησε σε αυτό το δωμάτιο. Το μυαλό μου άρχισε να τρελαίνεται.

Πού ήμουν και γιατί; Τί είχε συμβεί; Πού ήταν η Ρεβέκκα;

Ένας ήχος στην πόρτα διέκοψε τις μπερδεμένες σκέψεις μου. Η πόρτα άνοιξε και πέταξαν ακόμη ένα κορμί στο δωμάτιό μου. Δεν μπορούσα να καταλάβω πραγματικά τι συνέβαινε, το μόνο που μπορούσα να αντιληφθώ ήταν πως κάθε δευτερόλεπτο ο φόβος μου μεγάλωνε. Κάθε δευτερόλεπτο ήταν καθοριστικό, αλλά δεν μπορούσα να προβλέψω τη συνέχεια.

Η κοπέλα έκλαιγε, το πρόσωπό της είχε γεμίσει δάκρυα ποτισμένα με την ακριβή μάσκαρά της. Είχε μαζευτεί στη γωνία

και έτρεμε. Ήμασταν και οι δύο κατάχαμα πάνω σε ένα λεπτό, βρώμικο στρωματάκι, φορούσαμε και οι δύο κόκκινο φόρεμα. Προσπάθησα να την πλησιάσω, αλλά εκείνη τραβήχτηκε μακριά μου.

Απελπισμένη, άρχισα να χτυπάω με μανία την πόρτα, την άνοιξε ένα άντρας μυώδης και καλοντυμένος, θυμάμαι έντονα το γερό του χαστούκι, που με πέταξε στην άκρη του δωματίου. Έμεινα εκεί να κλαίω βουβά από τον πόνο του κορμιού και της ψυχής μου.

Μετά από λίγη ώρα ρίγη σκορπίστηκαν στο κορμί μου και άρχισα να τρέμω, όπως ακριβώς και η «συγκάτοικος» μου, η Λία, η οποία είχε ηρεμήσει. Την έβλεπα να μου ρίχνει κλεφτές ματιές. Θυμάμαι να μου λέει «Δεν πρέπει να τους εκνευρίζεις και να τους ενοχλείς. Δεν θα βγούμε ποτέ από αυτή την κόλαση, οπότε προσπάθησε να κάνεις τα πάντα για να περάσει όσο πιο ανώδυνα γίνεται»

Και πάλι δεν καταλάβαινα. Το μυαλό μου δεν μπορούσε να χωνέψει ότι είχα πέσει θύμα κυκλώματος μαστροπείας. Αυτό για μένα ήταν ταινία επιστημονικής φαντασίας.

Δεν ήξερα τι ώρα ήταν, αν ήταν πρωί, μεσημέρι, απόγευμα ή βράδυ. Για την ακρίβεια δεν ήξερα αν ήταν η ίδια μέρα, η επόμενη ή αν είχαν περάσει πολλές μέρες. Η Λία μου εξήγησε ότι σε λίγες ώρες θα μας έστελναν έξω από τη χώρα, μας είχαν πάρει ταυτότητες και κινητά. Τα κυκλώματα αυτά βρίσκουν εξαρτημένους τοξικομανείς και τους υπόσχονται κάποιες δόσεις αρκεί να τους βρουν το επόμενο θήραμά τους. Θυμάμαι να μου λέει ότι το σημάδι για το θήραμα είναι ένα κόκκινο φόρεμα. Αυτό ήταν το τρίτο χαστούκι της ζωής μου. Ξαφνικά τα λόγια της Λία ήταν κομμάτια ενός παζλ, που ταίριαζαν μεταξύ τους απόλυτα. Το παζλ είχε ολοκληρωθεί και ήταν ένα χτύπημα που άφησε το αποτύπωμά του πάνω μου. Αυτός ο πόνος δεν θα χαθεί ποτέ, θα μου θυμίζει να μην εμπιστεύομαι ποτέ κανέναν.

Η πολυαγαπημένη μου αδερφή Ρεβέκκα εκείνη τη μέρα, τη μέρα των γενεθλίων μου, είχε επιλέξει ένα κόκκινο φόρεμα για την έξοδό μας και εγώ ένα λευκό. Όταν καμαρώναμε τους εαυτούς μας στον καθρέφτη, μου είπε ότι το φόρεμά της ήταν πιο εντυπωσιακό και θα έπρεπε να το φοράω εγώ ως εορταζόμενη, το έβαλα χωρίς δεύτερη σκέψη και σκέφτηκα πόσο μεγαλόψυχη είναι.

Ο πατέρας της Ρεβέκκα ήταν εθισμένος στην ηρωίνη, η μητέρα της της απαγόρευε να έχει οποιαδήποτε επαφή, αλλά εκείνη τον λυπόταν και τον έβλεπε συχνά, πολλές φορές του έδινε όλες της τις οικονομίες.

Η Ρεβέκκα είχε θυσιάσει εμένα την αδερφή της, για να εξασφαλίσει τις δόσεις του πατέρα της...

Σήμερα που ο εφιάλτης μου τελείωσε δεν θέλω να αναφερθώ σε λεπτομέρειες. Σημασία έχει ότι είμαι ελεύθερη και δίπλα στους γονείς μου, τους μόνους ανθρώπους που μπορώ να εμπιστευθώ. Σημασία έχει να εξαλείψουμε κάθε τι κακό από την κοινωνία μας. Να είμαστε δίπλα σε κάθε άνθρωπο που μας έχει ανάγκη, σε κάθε άνθρωπο που υποφέρει, σε κάθε άνθρωπο που δέχεται βία, σε κάθε άνθρωπο που του επιβάλλονται ενάντια στη βούλησή του, σε κάθε άνθρωπο που χρειάζεται βοήθεια και δεν έχει φωνή να το φωνάξει.

ΑΝΤΩΝΙΑ ΣΑΡΑΤΣΟΠΟΥΛΟΥ

Στη Ζορζέτ... που γνώρισε τον έρωτα

Μία ακόμη Κυριακή. Όλα έδειχναν να κυλούν σαν τα νερά ενός ατάραχου ποταμού. Κυριαρχούσε αυτή η μοναδικά δική της απόλυτη σειρά. Τίποτα δεν προμήνυε πως αργότερα όλα θα αποκτούσαν μία πλήρη αταξία.

Είχε πλέον πιστέψει ότι εκείνος δε θα βγει ποτέ από τη ζωή της. Εκείνος που πάντα έβρισκε τρόπο να μπλέκεται στα όνειρά της και τελικά να καταστρέφει οποιαδήποτε προσπάθειά της να προχωρήσει. Βρισκόταν σε παράλληλη τροχιά με εκείνη, αλλά ποτέ δίπλα της και στήριγμά της όπως φανταζόταν στην αρχή. Τελικά ήταν μία σκιά που την πλάκωνε και την έκρυβε με την ολόμαυρη κάπα του.

Εκείνη το είχε πλέον καταλάβει. Όμως, αυτή ήταν η καθημερινότητά της και η απόλυτη "ρουτίνα" της. Οτιδήποτε διαφορετικό θα δημιουργούσε μία ταραχή που δεν ήταν έτοιμη να δεχτεί και για αυτό απέκλειε από την αρχή τέτοιου είδους ενδεχόμενα. Ήταν μία ξεκάθαρη παγίδα ευτυχίας την οποία λαχταρούσε και απεχθανόταν ταυτόχρονα. Πάσχιζε να γλιτώσει και να ξεφύγει, αλλά αδυνατούσε.

Η ζωή της ήταν ποτισμένη από την παρουσία του, ακόμη και όταν εκείνος ήταν απών. Ενώ χανόταν για μεγάλα διαστήματα και εκείνη ένιωθε ότι επιτέλους έλυσε τα δεσμά του, ξαφνικά ξετρύπωνε από το πουθενά. Η Ζορζέτ λοιπόν, έμαθε όχι μόνο να ζει χωρίς τον έρωτα, αλλά και ενάντια στον έρωτα. Αυτό το ανελέητο παιχνίδι την έκανε δύσπιστη και ιδιαίτερα σκληρή.

Το βράδυ της συγκεκριμένης Κυριακής όμως έκρυβε μία αναπάντεχα ξεχωριστή μαγική έκπληξη. Η Ζορζέτ μπήκε στο γεμάτο από κόσμο μαγαζί που την περίμεναν οι συμπαίκτριες της για να διασκεδάσουν με τον μοναδικά τρελό τους τρόπο. Σε λίγα λεπτά θα ξεκινούσε το αγαπημένο της Ικαριώτικο γλέντι και ήταν έτοιμη να το ζήσει στο έπακρο.

Κοίταζε ολόγυρα και ονειρευόταν όλα όσα θα μπορούσε να ζήσει. Η γοητεία της εκείνη τη νύχτα ήταν σαρωτική. Ήταν ολότελα ο εαυτός της, το πέπλο της βαριάς σκιάς ήταν ελάχιστα ορατό και δεν την κάλυπτε σαν ένα γεμάτο βροχή σύννεφο. Ένα θαμπό ουράνιο τόξο είχε αρχίσει να κάνει την εμφάνισή του. Τότε έφτασε η στιγμή που και το τελευταίο ίχνος από το σύννεφο θα χανόταν.

Σε έναν από τους αμέτρητους χορούς συνάντησε αυτόν που έβαλε τα ζωηρά χρώματα στο θαμπό ουράνιο τόξο. Εκείνη όμως δε κατάλαβε πως τη συγκεκριμένη στιγμή άρχισε να δημιουργείται κάτι τόσο θαυμαστό. Απλώς αφέθηκε στην ομορφιά της βραδιάς.

Η βραδιά έφτασε στο τέλος της και μαζί με αυτήν έμοιαζε να είχε λάβει τέλος και η απροσδόκητη γνωριμία. Εκείνη επέστρεψε στα φαντάσματά της τα οποία για καλή της τύχη δεν είχαν πλέον την ίδια δύναμη. Αυτός όμως δεν την ξέχασε. Την έψαξε με κάθε δυνατό μέσο και τη βρήκε. Προσπάθησε να την κερδίσει και εκείνη ένιωσε τότε για πρώτη φορά κάτι καινούριο να γεννιέται. Αμφιταλαντευόταν στο πώς να φερθεί. Δεν ήξερε αν είναι έτοιμη να αφήσει να εκδηλωθεί ένα συναίσθημα τέτοιας έντασης. Μπορεί και να φοβόταν. Οι στάχτες της παλιάς ζωής σιγόκαιγαν και τη βασάνιζαν. Ο δισταγμός της πολλές φορές την έκανε να μοιάζει αδιάφορη.

Αυτός όμως δεν την άφησε. Είχε επιμονή και υπομονή. Η τρυφερότητα και το ενδιαφέρον του την έκαναν να ξεκλειδώσει την καρδιά και τη ψυχή της. Η αποφασιστικότητά του της έδωσε τη σιγουριά που χρειαζόταν και η εμπιστοσύνη άρχισε να χτίζεται σταδιακά. Προσπάθησαν να γράψουν μία νέα ιστορία στο βασίλειο της αγάπης και τελικά τα κατάφεραν. Εκείνη ξαναγεννήθηκε αν και ακόμη υπήρχαν στιγμές που ήταν μετρημένη στα λόγια και τις πράξεις της. Δεν ένιωθε σε καμία περίπτωση λιγότερα από αυτόν, αλλά ήθελε να δίνει ένα κομμάτι της ψυχής της κάθε φορά.

Η Ζορζέτ λοιπόν γνώρισε τον αληθινό έρωτα. Έναν έρωτα που δεν έχει αγκάθια, αλλά σε εξυψώνει και σε κάνει να νιώθεις το απόλυτο. Είναι μαγικός και παραμυθένιος. Ξέρεις πως το ταίρι σου δεν κρύβει κάποιο μαχαίρι, ώστε να το χρησιμοποιήσει την κατάλληλη στιγμή για να σου τρυπήσει τα σωθικά. Η μελωδία του έρωτα είναι αρμονική και σε κάνει να χορεύεις και να ζεις σύμφωνα με το ρυθμό της. Αυτός ο έρωτας δεν είναι καρπός ενός κλινικού λάθους.

Τελικά, όλα αφορούν αυτό το ένα και μοναδικό ζευγάρι μάτια που πάντα θα ψάχνεις σε ένα δωμάτιο γεμάτο από ανθρώπους. Γιατί ό,τι και αν συμβαίνει ο έρωτας θα επιτρέπεται να κυκλοφορεί ανάμεσά μας...

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΜΠΟΥΓΑ

Προσπάθειες

Οι προσπάθειες που καταβάλουμε προκειμένου να βελτιώσουμε τη ζωή μας είναι πολλές.

Μία ζωή αγωνιζόμαστε στοχεύοντας σε αυτό που θα μας κάνει ευτυχισμένους. Κάνουμε θυσίες για να κατακτήσουμε στόχους που πολλές φορές είναι ανέφικτοι. Και αν τελικά κατακτηθεί κάποιος, θα ανακαλύψουμε κάποιο άλλο κενό και έναν καινούριο στόχο θα βάλουμε πάλι.

Πολλοί άνθρωποι απογοητεύονται και άλλοι αντιλαμβάνονται στο τέλος ότι δεν είναι αυτό η πραγματική ευτυχία.

Έτσι η ζωή κυλάει δίχως να έρχεται η πραγματική ευτυχία, ένα όνειρο που δεν πραγματοποιήθηκε.

Άλλος ένας χρόνος πέρασε, φεύγει από τη ζωή μας, έτσι λοιπόν οφείλουμε να κάνουμε την αυτοκριτική μας και να επανακαθορίσουμε τι επιδιώκουμε τη νέα χρονιά, ποιες είναι οι προτεραιότητες μας.

Ήταν δύσκολη χρονιά η φετινή αλλά θα πρέπει να είμαστε αισιόδοξοι.

Δεν πρέπει να το βάζουμε κάτω ό,τι κι αν έχει συμβεί.

Δεν πρέπει να αφήσουμε τις δυνάμεις μας, τώρα τις χρειαζόμαστε περισσότερο από κάθε άλλη φορά.

Όλες αυτές οι προσπάθειες που κάναμε να πιάσουν τόπο.

Γι' αυτό είναι καλό να ελπίζουμε σε καλύτερες μέρες. Το να ελπίζουμε είναι ο μόνος τρόπος για να αντιμετωπίσουμε την αβεβαιότητα και μέσα από αυτό παίρνουμε δύναμη και θάρρος, μας υπενθυμίζει ότι έχουμε όμορφες στιγμές να ζήσουμε, τα όνειρα μας θα μπορέσουν να γίνουν πραγματικότητα και θα είμαστε ευτυχισμένοι.

Η αγάπη ακόμη, είναι ένα σημαντικό κομμάτι της ζωής μας που μας δίνει χαρά.

Μην την κρατάς μέσα σου.

Ξέρω ότι είναι εύκολο να παίρνουν παρά να δίνουν και θέλεις κι εσύ να πάρεις όχι μόνο να δώσεις κι όταν αυτό δεν γίνεται μένεις μετέωρος και κενός.

Ενώ ανοίγεις την καρδιά σου και περιμένεις ανταπόδοση δεν συμβαίνει αυτό.

Ξοδεύεσαι σε ανθρώπους που δεν αξίζουν. Κι όμως μην κλείνεσαι, μην κλείνεις τα μάτια σου, προσπάθησε ξανά και ξανά μέχρι να έρθει.

Να ελπίζεις στην μέρα που θα ξημερώσει νιώθοντας αυτή τη ζεστασιά και την αγάπη που περίμενες.

Άλλωστε δεν είσαι μόνος, έχεις δίπλα σου τους δικούς σου ανθρώπους κι ας μην είναι τέλειοι οι μοναδικοί σου άνθρωποι. Δεν μπορείς να ελέγχεις τα πάντα και θυμώνεις, μα έτσι είναι η ζωή.

Κι όμως είναι υπέροχη!

Μην βάζεις εμπόδια στο δρόμο σου, που λειτουργεί ως μοτίβο για το πως συμπεριφέρεσαι.

Επικεντρώσου στην αξία σου ακόμα κι αν πιστεύεις ότι δεν έχεις.

Κανείς δεν είναι τέλειος, όλοι μας έχουμε τα «καλά» και τα «άσχημα» μας.

Πρέπει να μάθεις να ζητάς, να εκφράζεις τις ανάγκες σου, πού σταματάς και πού ξεκινούν οι άλλοι.

Να αποδεχτείς τις αδυναμίες σου και να αγαπήσεις τις δυνάμεις σου.

Να είσαι δίπλα με τους άλλους και όχι «πίσω» ή «κάτω» από αυτούς.

Να είναι οι συνοδοιπόροι στο ταξίδι σου. Όλα αυτά υπάρχουν μέσα σου κι ας μην το βλέπεις τώρα ή δεν συμφωνείς, μα ούτε πρέπει να το απορρίψεις.

Χαμογέλασε, αγάπησε, ονειρέψου, ζήσε, αφέσου, τόλμησε, κάνε όσα δεν έχεις κάνει μέχρι τώρα και πάλεψε γι' αυτά. Η ελπίδα ζει μέσα σου όπως και η δύναμη της ψυχής σου.

Μπορεί να μην οδηγήσει πάντα στα επιθυμητά αποτελέσματα, όμως όταν συμβαίνει είναι σαν κάτι μαγικό να δημιουργείται.

Ο κόσμος αλλάζει μαζί με εμάς γιατί παίρνει από την ενέργειά μας.

Προχωράμε και ζούμε την κάθε στιγμή, σκορπώντας αγάπη, ελπίδα και χαρά. Γιατί έτσι θέλουμε να ζούμε από δω και πέρα...

ΘΕΟΔΩΡΑ-ΜΑΡΙΑ ΜΟΔΙΝΟΥ

Μια παλιά ανάμνηση

Ο εκφοβισμός, ή bullying στην αγγλική ορολογία, αναφέρεται στην σωματική ή ψυχολογική κακοποίηση ασθενέστερων ατόμων σε μια ομάδα. Μια τέτοια ομάδα ήταν και η σχολική ομάδα ενός παιδιού που το συνόδευσε η μητέρα του εκείνο το πρωί της σχολικής χρονιάς του 1968, για την εγγραφή του στη δ' τάξη του δημοτικού σχολείου. Ένα κορίτσι με όνειρα όπως όλα τα μικρά κοριτσάκια της εποχής του, θα γνώριζε εκεί το σκληρό πρόσωπο της ζωής στο πρόσωπο ορισμένων συμμαθητών του.

Συνομήλικοι στο σχολείο, χωρίς να υπάρχει κάποια ουσιαστική κοινωνική διαφορά μεταξύ τους, κι όμως έγινε το παιχνίδι του νταή της τάξης και της παρέας του που ήταν πρόθυμοι να βοηθήσουν τον «αρχηγό τους» στις δραστηριότητές του. Από την πρώτη μέρα που γνωρίστηκαν της χάρισαν και το όνομά της: «χτικιάρα». Έτσι θα την φώναζαν από δω και στο εξής. Αυτό θα ήταν το όνομά της για τα υπόλοιπα τρία χρόνια του δημοτικού σχολείου.

Η λεκτική αυτή κακοποίηση γίνεται έμμομη ιδέα στο θύμα, του δημιουργεί ανασφάλειες και φοβίες και το συντροφεύει σε όλη την μετέπειτα ζωή του. Πολλές φορές αυτή η κακοποίηση από το περιβάλλον, είτε αυτό είναι το σχολικό περιβάλλον είτε το εργασιακό περιβάλλον, μπορεί να σε οδηγήσει σε μια κατάσταση «μετανάστευσης». Θέλεις να φεύγεις, σου δημιουργεί το αίσθημα της φυγής. Κατ' αυτό τον τρόπο, το παιδί και εν συνεχεία η ενήλικη κοπέλα αποφάσισε να ακολουθήσει τον δρόμο της σιωπής.

Κάτω από αυτήν την σκέπη της σιωπής και της απομόνωσης πέρασε και την περίοδο της φοιτητικής ζωής της αργότερα στη Θεσσαλονίκη, μακριά από την οικογένειά κλεισμένη στο μικρό φοιτητικό δωμάτιο της εστίας, ο λόγος; Μα φυσικά τα απωθημένα της παιδικής ηλικίας. Ποτέ δεν μπόρεσε να εμπιστευθεί τους συμμαθητές της, ήταν η συνέχεια των κακών εκείνων συμμαθητών των σχολικών της χρόνων. Αργότερα ήλθε η εποχή της επαγγελματικής σταδιοδρομίας για το νεαρό κορίτσι και ως τελειόφοιτη των οικονομικών σπουδών έδωσε τις απαιτούμενες εξετάσεις για την εισαγωγή στη Τράπεζα, σύμφωνα βέβαια και με την επιθυμία της μητέρας της.

Η απόσταση από τους συναδέλφους της καλά κρατεί. Άλλαζε συχνά τόπους εργασίας και καταστήματα, ακόμη και πόλη αποφάσισε να αλλάξει γιατί πίστευε ότι η αλλαγή του περιβάλλοντος θα βοηθούσε. Όμως το επιχείρημα πάντα αποτύγχανε γιατί μετά από λίγο ο φόβος και η ανασφάλεια ξαναγύριζαν.

Οι συνέπειες του εκφοβισμού αφορούν όλους τους εμπλεκόμενους σε βάθος χρόνου, αλλά τον μεγαλύτερο αντίκτυπο έχει βέβαια στο θύμα. Αυτό το γνώριζε όταν αργότερα, στις αρχές της νέας χιλιετίας ξανασυνάντησε τον θύτη της. Ήταν μια μέρα σαν όλες τις άλλες της επαγγελματικής της καριέρας όταν παρουσιάστηκε μπροστά στο γραφείο της ένας κύριος για να ανοίξει λογαριασμό στην πρωτοετή κοπελίτσα που την σύστησε – ήταν η κόρη μου. Τότε συνειδητοποίησε ότι αυτόν πλέον τον είχε ξεχάσει. Η χαμηλή αυτοεκτίμηση, το άγχος και η κατάθλιψη που της είχε δημιουργήσει εκείνος, τώρα που τον ξαναέβλεπε μπροστά της μετά από τόσα χρόνια είχαν χαθεί. Τον αντιμετώπισε όπως θα αντιμετώπιζε οποιονδήποτε άλλον στην θέση εκείνη και απλά έκανε την δουλειά της.

Ακόμα δεν έχει βρει οριστική λύση στο πρόβλημά της, όμως κάνει μεγάλη προσπάθεια πλέον στην αντιμετώπισή

του. Ως μέρος αυτής της προσπάθειας μάλλον θα πρέπει να θεωρηθεί και η συμμετοχή της σε συλλόγους και ομάδες αντιμετώπισης του εκφοβισμού, ιδίως στα σχολεία. Κυρίως τώρα που πλέον βρίσκεται στην περίοδο της συνταξιοδότησής της και έχει άφθονο χώρο και χρόνο να το διαχειρισθεί. Ας ελπίσουμε για το καλύτερο. Γιατί η Ελπίδα πάντα υπάρχει και μας δίνει την βάση για το Ευ Ζην.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΚΤΕΝΑ

Οι σκάλες

Κατέβηκα τρέχοντας τις σκάλες. «Πρόσεχε!», ακούστηκε μια φωνή σαν κράξιμο. Ήταν της μάνας μου, που προσπαθούσε να τιθασεύσει τα οχτώ μου χρόνια. Αργότερα θα καταλάβαινε ότι δεν τιθασεύονται ούτε τα οχτώ, ούτε τα δέκα, ούτε τα δεκαέξι. Έπρεπε να τρέξω, όμως, να παίξω, να ξεφύγω. Αυτή τη σκάλα έμαθα να την κατεβαίνω πιο γρήγορα όσο περνούσαν τα χρόνια. Η γυαλιστερή κουπαστή μου επέτρεπε πολλές φορές να τη μετατρέψω σε τσουλήθρα και να προσγειωθώ άλλοτε ομαλά και άλλοτε όχι στο τελευταίο πάτωμα του σπιτιού. Και εκεί άρχιζε η ελευθερία μου. Ήμουν αυτή που ήθελα. Η αρχηγός-πειρατής πάνω στους τεράστιες τοιμεντένιους σωλήνες του απέναντι οικοπέδου, η μαγείρισσα του εστιατορίου που ετοίμαζε και σέρβιρε πίτες από φύλλα και λάσπη, η κόρη σε μια οικογένεια συνομήλικων.

Όταν έλεφτε το σκοτάδι και ακουγόταν η φωνή της μάνας μου ότι νύχτωσε και έπρεπε να γυρίσω στο σπίτι, ανέβαινα τη σκάλα αποκαμωμένη από την κούραση και την αγωνία για το μάλωμα που με περιμένει. Μόνο τότε την παρατηρούσα με λεπτομέρειες, τότε που ο χρόνος στερούταν τον ενθουσιασμό και τα δευτερόλεπτα τη γλυκιά τους αίσθηση. Ανέβαινα τα δεκαοχτώ μαρμάρινα, εκρού σκαλιά και το βλέμμα μου κλυμπούσε στις πλούσιες, μπεζ, δενδροειδείς βένες. Καθεμιά τους είχε κοινή αρχή αλλά διαφορετική κατεύθυνση καθιστώντας τες στα μάτια μου ένα εικαστικό θαύμα. Πριν ξεκινήσει η δεξιά στροφή ενενήντα μοιρών, σταματούσα να πάρω μια βαθιά ανάσα και συνέχιζα την ανάβαση άλλων οχτώ σκαλιών προτού

βρεθώ μπροστά στην ανάποδη πόρτα. Κάθε φορά που σήκωνα το πόμολο προς τα πάνω για να ανοίξει, σκεφτόμουν με καχυποψία μήπως σκόπιμα την είχαν τοποθετήσει ανάποδα για να μην μπορεί κάποιος εύκολα να μπει ή να βγει.

Μπαίνω μέσα λιπόψυχη. Άλλοτε η αγωνία μου επαληθεύεται και με κατσαδιάζει η μάνα μου, που άργησα, που δεν την ακούω, που όλη μέρα κουράζεται και ούτε ένα ευχαριστώ, που θα τα πει όλα στον πατέρα μου και εκείνος θα με σκοτώσει, και άλλοτε μοιάζει να μην έχει χρόνο να ασχοληθεί μαζί μου και τρυπώνω ανακουφισμένη στο μπάνιο.

Μεγαλώνοντας, μεγάλωναν και οι σκάλες που ανέβαινα. Λιγότερο καθαρή, με περισσότερα σκαλιά αυτή που ανέβηκα απρόθυμα, σέρνοντας το σαρκίο μου, την ημέρα της ορκωμοσίας στο πανεπιστήμιο. Ντροπή και φόβος για το αύριο και η χαρά πουθενά. Την χαρά την άφησα στα οχτώ μου χρόνια να κάνει παρέα στην ψυχή μου. Η αυστηρότητα δεν έλειπε ούτε εκεί. Μονόχρωμα ρούχα, επικλήσεις ησυχίας και μονότονες φωνές σα να έβγαιναν από ανθρώπους παγωμένους, μαρμάρινους.

Ακόμα πιο μεγάλη αυτή που ανέβαινα για να φτάσω στο δωμάτιο που έμελλε να με φιλοξενήσει ως το τελευταίο μου. Κρίθηκε επείγουσα η νοσηλεία μου μα εγώ ανέβαινα όρθια τις σκάλες τεσσάρων ορόφων με τον πονοκέφαλο να μου τρυπά τους κροτάφους. Αυτή τη φορά, καμία φωνή δεν με περίμενε και καμία δεν με ακολουθούσε. Έμεινα εκεί τριανταέξι μέρες πριν με διασωληνώσουν στην εντατική. Χωρίς αισθήσεις για την ιατρική, με πλήρη καθαρότητα της ύπαρξής μου για μένα. Αυτές που κάποτε ήταν σκιές, που εκφόβιζαν κουνώντας το δάχτυλο, απέκτησαν πρόσωπο και πνοή. Ζούσα ξανά μέσα στο μυαλό μου ως παιδί τεσσάρων, έξι, δέκα χρόνων. Μικρή και ανήμπορη αλλά με δυνάμεις μαγικές στη φαρέτρα μου.

Διάγνωση; Ποια διάγνωση; Γιατί να με ενδιαφέρει; Εάν φοβάμαι; Τίποτα δεν φοβάμαι περισσότερο από την άγνοια, από την ψυχική ανυπαρξία, από την εσωτερική μου σκοτεινιά. Τι κι αν δεν ανοίγω τα μάτια; Οι νευρώνες του εγκεφάλου που ατόνησαν για χρόνια, γεμίζουν αίμα μεταλλικό, ζεστό. Ήρθε η ώρα, μάνα, να τιθασεύσω το άγριο το εντός μου, που στάθηκε σαν βράχος και σαν αγκάθι και με πλήγωσε βαθιά, ανεπανόρθωτα. Που με ανάγκαζε να παλεύω με φαντάσματα από τις παλιές ζωές που πέρασαν, με θηρία που έρχονταν στην εκάστοτε τωρινή, με τη σκιά της υποχρέωσης να ζήσω το μέλλον. Μα είναι αλήθεια: ήθελα να ησυχάσω, ν' αφήσω το αίμα το κατακόκκινο να ξεχειλίσει, να σκεπάσει μυαλό και ψυχή, να με τυλίξει και να πάψω να μάχομαι με αντίπαλο εμένα. Και τα κατάφερα.

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΚΟΝΤΑΞΑΚΗ

Στις σκιές του μυαλού

Δεν είναι εύκολο να μη σε υπακούει το ίδιο σου το μυαλό. Να κοιμάσαι, να ξυπνάς, να ζεις ή μάλλον καλύτερα να υπάρχουν, να γελάς, να κλαις αλλά πάντα πίσω απ' όλα να σε καθορίζει κάτι που δεν το ελέγχεις και δε μπορείς να το αντιμετωπίσεις. "Είναι μια πάθηση" σου λένε, "την έχουν αρκετοί" σου λένε, "όλα φτιάχνουν" σου λένε, "προσπάθησε" σου λένε, μα κανείς δε σου λέει πώς να ζήσεις με αυτή ή ακόμα καλύτερα πώς θα ξεφύγεις από αυτή. Για τους περισσότερους είσαι κάτι το παράξενο, το υπερβολικό και γιατί όχι και τρελό.

Είναι σαν να υπάρχουν δυο προσωπικότητες, δύο φωνές, μέσα στο μυαλό σου. Η μία είναι η ονειρική εικόνα του εαυτού σου, αυτό που ήθελες να είσαι. Πως θα συμπεριφερόσουν και τι θα σκεπτόσουν αν όλα ήταν φυσιολογικά. Ξένοιαστος, ανέμελος χωρίς τίποτα να σε αγχώνει και να ζεις όπως πραγματικά σε εκφράζει. Ούτε φοβίες, ούτε σκέψεις, ούτε εμμονές. Και από την άλλη, η πραγματικότητα. Σκληρή και δύσκολη. Η πλευρά του εαυτού σου που βγαίνει προς τα έξω "στολισμένη" με σκιές του προβλήματος. Βέβαια τις περισσότερες φορές έχεις φροντίσει να το καλύψεις, για να μη σε καταλάβουν οι άλλοι, αλλά εσύ είσαι σε μια μόνιμη υπερένταση. Προσπαθείς να δείχνεις καλά, να είσαι λειτουργικός, κοινωνικός, να συμμετέχεις, να δουλεύεις, να επικοινωνείς. Αλλά σκέπτεσαι, σκέπτεσαι, έχεις βαρεθεί να σκέπτεσαι. Φοβάσαι και αμφιβάλλεις συνεχώς, αν τα έχεις ελέγξει όλα μη γίνει κανένα κακό, μην πιάσεις κάτι και μολυνθείς, μην πάθεις κάτι εσύ ή κάποιος γύρω σου, αν είναι όλα σε τάξη, σε μια τάξη που ορίζει το δικό σου μυαλό και όχι ο υποκειμενισμός. Δεν είναι εύκολο να σε αγχώνει κάτι συνέχεια, πόσο μάλλον όταν νομίζεις ότι εξαρτάται από σένα να μην γίνει κάτι κακό, οπότε μονίμως το μυαλό σου τρέχει να το προλάβει. Και ποιο κακό; Αν πάρεις μια ανάσα να σκεφτείς σοβαρά αυτά που σκεπτόσουν πριν με τόση ένταση και άγχος θα καταλάβεις ότι σκεπτόσουν ανούσια, παράλογα πράγματα χωρίς δόση λογικής. Ή έστω πως υπάρχει μια απειροελάχιστη δόση αλήθειας σε όλα αυτά· είσαι νοήμων άνθρωπος, ξέρεις ότι δεν είναι πιθανό να πάθεις τίποτα. Η φωνή, όμως, κέρδισε.

Αυτή, λοιπόν, είναι η καθημερινότητα της Σοφίας. Όλα ξεκίνησαν λίγο μετά την εφηβεία. Αυτό όμως το αγνοούσε τότε, αρχίζει να το συνειδητοποιεί σήμερα. Σκέψεις και φόβοι τρύπωναν στο μυαλό της χωρίς να καταλαβαίνει το πώς, απρόσκλητα και ανεπιθύμητα, που την δυσκόλευαν και την άγχωναν χωρίς να μπορεί να απαλλαγεί απ' αυτές ή να τις ελέγξει. Στην αρχή, ωστόσο, ήταν πιο απλά, μπορούσε κάπως να το χειριστεί και να το κρύψει, αν και δεν καταλάβαινε τι ακριβώς συνέβαινε στο μυαλό της. Βιβλία, μολύβια, τσάντες, παπούτσια, παντόφλες όλα στοιχισμένα και σε τάξη για να είναι ήρεμη. Όλοι πίστευαν – και η ίδια μαζί – ότι ήταν οργανωτική και νοικοκυρά. Πού να 'ξεραν! Έβλεπε περίεργες συμπεριφορές και από τη μητέρα της αλλά τις θεωρούσε παραξενιές και όχι πρόβλημα. Δεν μπορούσε να φανταστεί ότι θα έφτανε μια μέρα που θα ένιωθε κάτι παρόμοιο, αλλά να που συνέβη. Αργότερα εμφανίστηκαν και άλλες σκέψεις. Σκέψεις ότι θα μολυνθεί από σοβαρές ή και ανίατες ασθένειες, αν δεν προσέξει. Οπότε άρχισε να φοβάται και να συμπεριφέρεται περίεργα. Φοβόταν να βγει, να συναναστραφεί, να αγγίξει διάφορα πράγματα μήπως και μολυνθεί. Τότε, λοιπόν, και όταν πια ήταν ενήλικη κοπέλα με σπουδές, επάγγελμα και σύντροφο, άρχισε το σοβαρό πρόβλημα, γιατί εκτός του ότι αντιλαμβανόταν ότι παρανοεί, καθώς δεν μπορούσε να επιβληθεί στο μυαλό της όλο αυτό άρχισε να βγαίνει προς τα έξω και να γίνεται αντιληπτό. Έγινε η Σοφία η υπερβολική, η μικροβιοφοβική που δε μπορεί να κάνει αυτό ή εκείνο. Και καλά οι δικοί σου, ακόμα και αν δεν μπορούν να το καταλάβουν μπορούν να το ανεχτούν μέχρι ένα

σημείο. Οι ξένοι; Ο κοινωνικός και επαγγελματικός σου κύκλος; Ο σύντροφος σου; Εκεί αρχίζει ένας ακόμα Γολγοθάς που, ενώ βασανίζεσαι με όλες αυτές τις αμφιβολίες και τις ανησυχίες, πρέπει να βρεις έναν τρόπο να κρύβεσαι όσο μπορείς, για να μην γίνεις αντικείμενο συζήτησης και σχολιασμού. Όσο γίνεται, δηλαδή, γιατί δεν το ελέγχεις και σίγουρα κάποιος γύρω σου θα το αντιληφθεί.

Επομένως, πλέον το θέμα της δεν είναι απλά κάτι περίεργο και ανεπιθύμητο αλλά κάτι που της προκαλεί δυσφορία και διαταράσσει την καθημερινότητα της. Κουράζεται πολύ, δεν ζει όπως θα ήθελε αλλά κουράζει και εξοργίζει κάποιες φορές και τους γύρω της στην προσπάθεια της να ακολουθήσουν κάπως την λογική της, ώστε να είναι ήρεμη. Την πονούν, την καταλαβαίνουν αλλά όχι πάντα. Βασικά την ανέχονται, ναι την ανέχονται, αυτή είναι η σωστή λέξη. Ακόμα και η ίδια της η μάνα, που χρόνια αντιμετωπίζει κάτι παρόμοιο, δεν την δικαιολογεί. Ίσως είναι μια αντίδραση για να την αφυπνίσει ή να την αλλάξει αλλά δε δουλεύει και πολύ. Επομένως νιώθει μόνη, κουρασμένη και ανήμπορη. Προσπαθεί, χωρίς όμως μεγάλη επιτυχία. Η ίδια αντιλαμβάνεται κατά διαστήματα μικρές επιτυχίες αλλά δεν είναι αρκετές για να ηρεμήσουν το κύμα που έχει ξεσηκώσει γύρω της τόσο καιρό. Οπότε απογοητεύεται και βυθίζεται ακόμα περισσότερο στο πρόβλημα της.

Χρόνια ολόκληρα περνά μέσα σε αυτή τη δίνη. Η κούραση της απεριόριστη, το ίδιο και η απελπισία μπροστά στη ματαιότητα της προσπάθειας. Νέες εμμονές και συμπεριφορές αναπτύσσονται για να ξεπεράσει τις παλιότερες εμμονές και τις συμπεριφορές για λίγο, και πάλι από την αρχή. Και μέσα σε αυτό τον φαύλο κύκλο της αέναης παραφροσύνης να προσπαθεί να ζει. Κάτι όμως της λέει ότι δεν πάει άλλο. Για πόσο θα ζει έτσι. Για πόσο θα βλέπει τα χρόνια να περνούν και εκείνη να ζει αυτή την αθλιότητα. Δεν αντέχει άλλο, αυτό πρέπει να αλλάξει. Έψαξε, έμαθε, ρώτησε και είδε πως υπάρχουν λύσεις και θεραπείες για το πρόβλημα της, αρκεί να αναζητήσει έναν ειδικό. Ευτυχώς το διαδίκτυο προσφέρει κάποια ενημέρωση και δε ζούμε σε εποχές που ένα τέτοιο θέμα θεωρείται ανίατο ή ταμπού. Μια ελπίδα ξεπρόβαλε σαν ηλιαχτίδα πίσω από το παγόβουνο της ψυχής της. Θα το προσπαθήσει! Τόσα χρόνια το παλεύει μόνη της και δεν μπορεί να το νικήσει. Δε χρειάζεται άλλο να προσπαθεί μόνη. Κάποιες φορές αρκεί να μοιραστεί ένα πρόβλημα για να το ξεπεράσεις. Αυτό θα κάνει και εκείνη. Και αν αποτύχει; Και αν δεν υπάρχει φως; Τουλάχιστον θα το έχει προσπαθήσει πριν βυθιστεί και πάλι στο σκοτάδι. Αλλά θα πετύχει! Όσο χρόνο και αν χρειαστεί!

Μια βουτιά ακόμα

Πώς έφτασε μέχρι εδώ αλήθεια; Πώς έφτασε στο σημείο να αντικρίζει αυτή τη θάλασσα μονάχος; Αν του ζητούσε κάποιος το λόγο για αυτή του τη συμπεριφορά, σίγουρα δεν θα ήξερε τι να ξεδιαλέξει από το σωρό των δικαιολογιών του. Μέχρι πριν τέσσερις μέρες ήταν με τους υπόλοιπους στην πίσω παραλία, γελώντας και πίνοντας μπύρες, με μια παρέα που βιαστικά φτιάχτηκε για να εκπληρώσει τον προορισμό της.

Έβλεπε ότι δεν είχε νόημα να περιμένει άλλο τη Τζένη. Γι' αυτό προτίμησε να πάει διακοπές με δύο ανθρώπους που καλά-καλά δεν γνώριζε. Δεν φταίνε αυτοί φυσικά. Και αυτός σε κάποια άλλη φάση της ζωής του μπορεί να ακολουθούσε τα ένστικτά του, όπως ο Γιάννης κι ο Πάνος που ακολούθησαν αυτές που γνώρισαν την πρώτη νύχτα, στη γύρα ενός τσιγάρου.

Όχι, σίγουρα δεν φταίνε αυτοί κι ούτε έπαιξαν ρόλο στις αποφάσεις του. Άλλωστε ο κολλητός του ο Κώστας του το είπε: «Καλύτερα ρε. Δεν θα μας κάνουν και χαλάστρα σε αυτές που θα αξίζουνε». Πράγματι, δεν πέρασε ούτε μία μέρα μέχρι να επιβεβαιωθούν τα λεγόμενα του φίλου του. Δύο κοπέλες είχαν στήσει παραδίπλα. Ο Κώστας πάλευε να βρει την κατάλληλη αφορμή να τις πλησιάσει, ώσπου ένα μεγάλο κύμα έφτασε μέχρι τη σκηνή τους με αποτέλεσμα να βραχούν τα πάντα. Ο Ορφέας με τον Κώστα τις βοήθησαν να μετακινήσουν τα πράγματά τους κι έτσι κατέληξαν να περάσουν όλη τη μέρα μαζί. Μόνο που η θάλασσα δεν έλεγε να ηρεμήσει, παρά τις περί του αντιθέτου διαβεβαιώσεις του μόνιμου κάτοικου και πρωθυπουργού της παραλίας, του Κυριάκου. Έτσι αποφάσισαν να φύγουν όλοι μαζί την επόμενη μέρα για να πάνε προς τα Λιχαδονήσια, που ήταν κι ο αρχικός προορισμός των κοριτσιών.

Κάποια στιγμή μέσα στη νύχτα ο Ορφέας ξύπνησε από τη ζέστη. Η Νάντια κοιμόταν δίπλα του. Σε όλη την παραλία δεν ακουγόταν τίποτα. Τα αστέρια φαινόταν καθαρά, μιας και το φεγγάρι δεν ήταν στη φέξη. Έπιασε το κινητό του και το αποφάσισε. Της έστειλε μήνυμα ότι θα την περιμένει εδώ, σε αυτήν την παραλία. Το μόνο πρόβλημα τώρα ήταν πώς θα το ανακοίνωνε στον φίλο του. Πράγματι τα μάτια του τα ένιωθε σαν να τον δικάζουσε. Δεν μπορούσε να δεχτεί ότι θα έμενε εδώ μόνος του για κάτι τέτοιο.

Τίποτα, όμως, δεν μπορούσε να καταπολεμήσει αυτή του την παρόρμηση. Δεν μπορούσε να βγάλει από το μυαλό του τα μάτια της που τα πρωτοείδε όταν κάθισε τυχαία στο τραπέζι της, σε εκείνο το μικρό μαγαζάκι στο νησί που γνωρίστηκαν. Η ιστορία του άρχισε να παίζει ξανά μέσα στην οθόνη του μυαλού του. Από το πρώτο φιλί μέχρι την προηγούμενη εβδομάδα όταν την είδε για να του δώσει πίσω τη σκηνή του...

Μόλις έφυγαν, τα γεγονότα ακολούθησαν το νόμο του Μέρφι. Ο Ορφέας μάταια προσπαθούσε να στήσει τη σκηνή του, που αποδείχτηκε σπασμένη. Πώς γίνεται να υπάρχουν άνθρωποι που να είναι τόσο παρτάλια, σκέφτηκε. Τι σκατά μπορεί να έκανε η Τζένη και με ποιον; Αυτό το μαγιό που του είχε δώσει και δήθεν ήταν του αδερφού της, πόσα ζευγάρια αρχίδια έχουν φιλοξενήσει; Δεν είναι ότι δεν ήξερε πως έτσι είναι στην Ελλάδα. Στο περίπου δουλειά, στο περίπου φίλοι, στο περίπου σχέσεις. Όμως δεν μπορούσε να μην εκπλήσσεται κάθε φορά που ερχόταν αντιμέτωπος με τέτοιες συμπεριφορές. Θα έλεγε κανείς πως υπήρχε μια παιδική αφέλεια σε αυτό το κατά τα άλλα υποψιασμένο παιδί. Ενόσω έκανε αυτές τις σκέψεις είδε ότι του είχε στείλει μήνυμα.

Έλεγα να περιμένω να βρεθούμε στην Αθήνα, αλλά νομίζω ότι είναι καλύτερα να στο πω από τώρα. Σεπτέμβριο φεύγω

για μεταπτυχιακό στην Ιρλανδία και δεν νομίζω πως είναι ό,τι καλύτερο να συνεχίσουμε από απόσταση...

Βλέποντας τη θάλασσα μπροστά του, θυμήθηκε. Θυμήθηκε την πρώτη μέρα που όλοι μαζί βούτηξαν στη θάλασσα. Τα κύματα ήταν πολύ μεγάλα, αλλά όσο ήταν μέσα δεν τους ένοιαζε. Το πρόβλημα ήταν πώς θα έβγαιναν.

«Μέτρα περίπου πόσα δευτερόλεπτα είναι το ένα κύμα από το επόμενο. Μόλις χτυπήσει το πρώτο ξεκίνα αμέσως να κολυμπάς, όσο το δυνατόν πιο γρήγορα» του είπε ο Κώστας.

Όμως ο Ορφέας δεν είναι από νησί κι όταν ήταν μικρός οι γονείς του, με τις δουλειές που είχανε, σπάνια τον πηγαίνανε στη θάλασσα. Πού να μάθει να κολυμπάει σαν τους άλλους; Δεν πρόλαβε να βγει και να στυλώσει τα πόδια του πριν περάσουν πέντε δευτερόλεπτα. Τότε ένιωσε να χτυπάνε χίλια σφυριά στην πλάτη του κι αμέσως μετά σαν να είναι μέσα σε ένα πλυντήριο ολομόναχος. Στην αρχή η θάλασσα τον έσπρωξε προς τα έξω όμως αμέσως μετά με μια απίστευτη δύναμη τον έσπρωξε ακόμα πιο πίσω. Το νερό έμπαινε μέσα από τα ρουθούνια του, ενώ αισθανόταν πια τελείως ανήμπορος να κάνει το οτιδήποτε. Τότε ένιωσε το χέρι του φίλου του να τον σηκώνει όρθιο.

«Εγώ είμαι εδώ αδερφέ μου. Μαζί θα βγούμε».

Αποφάσισε ότι έπρεπε να βουτήξει μόνος του σε αυτή τη θάλασσα και θα προσπαθούσε ξανά και ξανά μέχρι να τα καταφέρει να βγει. Άρχισε να μετράει αντίστροφα από το 60 και να παρατηρεί τα κύματα που θα αντιμετώπιζε σε λίγο. Κάποια ήταν πιο μικρά και ίσα ίσα του γαργαλούσαν τα δάχτυλα, ενώ άλλα έφταναν μέχρι αρκετά μέτρα πίσω του, αφαιρώντας την άμμο κάτω από τα πόδια του.

Έφτασε στο δέκα. Αυτό ήτανε, σκέφτηκε... Τουλάχιστον τώρα είχε καταφέρει να αδειάσει το μυαλό του από όλα. Ένωθε σαν ο ίδιος να είχε βγει έξω από όλη τη σκηνή και απλά παρατηρούσε τον εαυτό του πάνω ψηλά στο βράχο. Τέσσερα. Άρχισε να παίρνει φόρα. Στο δύο πια άρχισε να τρέχει. Μηδέν.

ΒΙΒΗ ΒΛΑΧΑΚΗ

Μια οικογενειακή παράδοση

Η ώρα 14:15. Δύο ώρες και σαράντα πέντε λεπτά ακόμα για να δείξει το ρολόι 17:00 και να σημάνει την επίσημη έναρξη των Χριστουγέννων. Στο γραφείο και η άδεια μου ξεκινά ακριβώς στις 17:00. 17:00 και 2 λεπτά θα είμαι ήδη στο δρόμο με κατεύθυνση την καθιερωμένη συγκέντρωση της οικογένειας για τις γιορτές των Χριστουγέννων. Το αυτοκίνητο φορτωμένο από χθες το βράδυ με δώρα για όλους τυλιγμένα σε πολύχρωμες και ευφάνταστες συσκευασίες και ελάχιστα προσωπικά είδη. Ευτυχώς που θα ταξιδέψουμε μόνο 2 άτομα γιατί ένα τρίτο άτομο στο αυτοκίνητο θα έπρεπε να καθίσει επάνω στις διάφορες κούτες. Η ώρα περνά αργά και βασανιστικά.

Και όμως το ψηφιακό ρολόι δείχνει 17:00. Κλείνω τον υπολογιστή, εύχομαι στους συναδέλφους χρόνια πολλά και βιαστικά φεύγω από το γραφείο. Στο δρόμο κίνηση αρκετή. Η διάρκεια της διαδρομής τρεισήμισι ώρες ωστόσο σήμερα βλέπω να πιάνουμε τις τεσσερισήμισι. Είμαι προετοιμασμένη για αυτό. Εδώ και μερικές μέρες έχω προμηθευτεί ένα CD με Χριστουγεννιάτικα τραγούδια το οποίο έχω σκοπό να το ακούσω όσες φορές χρειαστεί σε επανάληψη μέχρι να φτάσουμε.

Ο χρόνος κυλά. Έχουμε ήδη ξεφύγει από το κεντρικό δρόμο και βρισκόμαστε στην επαρχιακή οδό. Λίγο ακόμα και φτάνουμε. Μετά από την επόμενη στροφή θα φανούν τα πρώτα φώτα. Τα τηλέφωνα μας έχουν χτυπήσει ήδη 4 φορές για τις ίδιες ερωτήσεις. «Που βρίσκεστε;», «Έχετε φάει;», «Τι να ετοιμάσουμε να φάτε μέχρι να καθίσουμε στο τραπέζι;», «Έχει κίνηση στο δρόμο;», «Θα αργήσετε;».

Έχουμε ήδη μπει στον συνοικισμό. Τελευταία στροφή και θα φανεί το σπίτι μας. Όλοι ξέρουν που βρισκόμαστε. Έχουν υπολογίσει την ώρα. Στρίβουμε και να 'τοι. Είναι όλοι απέξω και μας περιμένουν. Οι γονείς, οι θείοι, τα ξαδέρφια, τα ανίψια, έως και η γιαγιά έχει βγει. Όπως κάθε χρόνο μαζευτήκαμε. Δεν προλαβαίνουμε να παρκάρουμε και έχουν ανοίξει τη πόρτα. Αγκαλιές, φιλιά, χαμόγελα, φωνές από τα παιδιά. Χαμός! Επίσημη έναρξη των γιορτών!

Μπαίνουμε στο σπίτι. Μυρωδιά από κανέλα, γαρύφαλλο και μέλι αναβλύζει παντού. Πως μπορούσε να γίνει και αλλιώς; Το τραπέζι είναι γεμάτο μελομακάρονα, κουραμπιέδες, δίπλες και πολλά ακόμα γλυκά. Μόλις τελειώσουν οι αγκαλιές ξεκινά το «Έλα βιαστείτε! Είναι παραμονή Χριστουγέννων! Αργήσατε! Σε λίγο θα καθίσουμε στο τραπέζι!». Και έτσι χωρίς καμία ανάσα ξεκινάμε να ετοιμαζόμαστε! Τι θα βάλουμε, πως θα φτιάξουμε τα μαλλιά μας, να ξεφορτώσουμε τα δώρα.

Η ώρα 22:00 και καταφέρνουμε να βρεθούμε όλοι στο τραπέζι το οποίο είναι στρωμένο εδώ και περίπου μία ώρα. Λευκό τραπεζομάντιλο, λευκά πορσελάνινα πιάτα με χρυσές λεπτομέρειες, κόκκινες χαρτοπετσέτες, κρυστάλλινα ποτήρια κρασιού για όλους και στη μέση μια ωραία σύνθεση από λουλούδια την οποία έχουν παραγγείλει από το πρωί. Σιγά σιγά καταφθάνουν τα φαγητά. Κάθε λογής καλούδια έχουν ετοιμάσει πάλι. Κάθε χρόνο και νέες συνταγές για να διαφοροποιούμαστε όπως λένε.

Στο τραπέζι ξεκινούν όλων των ειδών οι συζητήσεις. Οι νοικοκυρές θα ρωτήσουν πως είναι τα φαγητά για αρχή και στη συνέχεια θα ξεκινήσουν συζητήσεις για την καθημερινότητά μας, για πολιτική, αθλητικά, αν έχουν κίνηση τα μαγαζιά, αν είχε πολύ κίνηση ο δρόμος.

Η ώρα πλησιάζει 23:55 και σε λίγο θα σημάνουν Χριστούγεννα. Κοιτάζουμε τα ρολόγια μας και μετράμε αντίστροφα. Δώδεκα και 2 πρώτα δευτερόλεπτα οι αγκαλιές, οι φωνές και τα φιλιά ξαναρχίζουν. Ευχές, δώρα, συσκευασίες παντού απλωμένες σε όλο το σπίτι σηματοδοτούν την πιο όμορφη μέρα του χρόνου. Ξαφνικά ένας θόρυβος ακούγεται, σαν κουδούνι παρατεταμένο. Αναρωτιόμαστε εάν φέτος θα μας κάνει την τιμή αυτός ο αιώνιος γέρος. Ο ήχος συνεχίζει και έχουμε αρχίσει να αναρωτιόμαστε έντονα από πού έρχεται. Ανοίγω τα μάτια μου.

Το ξυπνητήρι του κινητού μου χτυπά εδώ και πέντε λεπτά. Είναι παραμονή Χριστουγέννων και πρέπει να σηκωθώ για να μην αργήσω στη δουλειά. Η άδεια μου θα ξεκινήσει σε 8 ώρες και κάτι και μετά θα πρέπει να τρέξω για να ετοιμάσω το δείπνο. Μόνο 2 άτομα φέτος στο τραπέζι! Η πανδημία που έχει πλήξει το πλανήτη φέτος δεν επιτρέπει μετακινήσεις και συγκεντρώσεις. Τα Χριστούγεννα πρέπει να είναι διαφορετικά! Μελαγχολώ λιγάκι αλλά σηκώνομαι γρήγορα από το κρεβάτι. Ας είμαστε καλά για του Χρόνου!

Ο Κύκλος της Ζωής

Η κυρία Μαρία είχε πατήσει τα εβδομήντα πέντε χρόνια. Τον τελευταίο καιρό είχε πάρει μερικά παραπανίσια κιλά, αλλά αυτό δεν την ενοχλούσε. Εξάλλου δεν ήθελε να προσπαθήσει να αλλάξει την εμφάνιση της. Με τα ξεθωριασμένα κόκκινα μαλλιά της, να αγκαλιάζουν το ρυτιδιασμένο της πρόσωπο και τα απόμακρα γαλανά της μάτια, θύμιζε άνθρωπο που είχε περάσει δύσκολα χρόνια. Περπατούσε με καμπουριασμένο το κορμί της και το βήμα της ήταν αργό και σταθερό. Η αρρώστια της έκλεβε μέρα με τη μέρα ένα μέρος από τη δύναμη της.

Συχνά περνούσε έξω από το φούρνο της γειτόνισσας της και την καλημέριζε. Έπειτα πήγαινε να καθίσει στο πάρκο και κοιτούσε τα δέντρα, άλλοτε να ρίχνουν τα φύλλα τους και άλλοτε να ανθίζουν ξανά. Πήγαινε κάθε μέρα, εδώ και δύο χρόνια. Βάδιζε με μόνη συντροφιά τον ήχο των βημάτων της.

Τα απογεύματα επέστρεφε στο λιτό, ξύλινο σπιτάκι της. Έτρωγε δυο παξιμάδια με λίγο τυρί και καθόταν στο παράθυρο. Κοίταζε τους ανθρώπους, που μιλούσαν μεταξύ τους. Μακάρι να έβρισκε κι εκείνη κάποιον να μιλήσει με τις ώρες, να του διηγηθεί ιστορίες από τη ζωή της, να γελάσουν. Δεν μπορούσε να θυμηθεί την τελευταία φορά που γέλασε με την καρδιά της. Ήταν μέρες που δε μιλούσε με κανέναν. Μερικές φορές αστειευόταν με τον ίδιο της τον εαυτό, πως θα ξεχάσει μέχρι και να μιλάει. Οι λέξεις για εκείνη ήταν άχρηστες. Μονάχα μέσα στο μυαλό της τις χρησιμοποιούσε και έφτιαχνε διαλόγους.

Τα βράδια έπινε συνήθως λίγο κρασί, που αγόραζε από τη μικρή κάβα της μικρής κωμόπολης όπου έμενε και έπειτα σηκωνόταν, άνοιγε το πικάπ που έπαιζε ρομαντικές μπαλάντες, και με κλειστά τα μάτια χόρευε αργά αγκαλιάζοντας το σώμα της, έτσι για να νιώσει πως δεν ήταν μόνη.

Μια μέρα του φθινοπώρου, δεν ήταν ίδια με τις υπόλοιπες. Είχε βρέξει από νωρίς και τα φύλλα ήταν σκορπισμένα στους δρόμους από τον δυνατό αέρα. Η κυρία Μαρία μετά το πρωινό της τσάι, ετοιμάστηκε για να πάει στο πάρκο. Έβαλε το μαύρο παλτό και το μάλλινο κασκόλ και βγήκε από το σπίτι. Τα λουλούδια στον κήπο της είχαν ήδη μαραθεί. Καθώς προχωρούσε, σκεφτόταν τι το ιδιαίτερο είχε κάνει στη ζωή της και πως αν πέθαινε εκείνη τη στιγμή, κανένας δε θα έτρεχε να δει τι της είχε συμβεί. Με απαισιόδοξες σκέψεις έφτασε στο πάρκο. Κοίταξε γύρω της. Κανένας δεν υπήρχε εκεί. Μονάχα τα κελαηδήματα πουλιών πρόδιδαν την ύπαρξη ζωής. Προχώρησε σχεδόν αθόρυβα, λες και δεν ήθελε να χαλάσει αυτή την τέλεια αρμονία της φύσης και κατευθύνθηκε προς το μικρό γεφυράκι που πλαισιωνόταν από τριανταφυλλιές και ξερά χόρτα. Μόλις έφτασε, είδε μια μελαχρινή κοπέλα, περίπου εικοσιπέντε χρονών, καθισμένη στο κάγκελο της γέφυρας. Κοιτούσε αφηρημένα κάτω.

«Καλημέρα», της είπε η κυρία Μαρία με κάποια περιέργεια καθώς την πλησίαζε.

Η κοπέλα γύρισε και στο πρόσωπο της φάνηκαν τα πρησμένα, κόκκινα μάτια της. Δεν της απάντησε και συνέχισε να κοιτάζει στο ίδιο σημείο.

«Με συγχωράς για την αδιακρισία» συνέχισε η γυναίκα, «αλλά τι σου συμβαίνει;»

«Θα προλάβω να νιώσω πόνο αν πέσω από εδώ;», την αντερώτησε.

Η κυρία Μαρία την κοίταξε σαστισμένη. Τι εννοούσε η κοπέλα με αυτή την ερώτηση; Μήπως σκεφτόταν να πέσει από τη γέφυρα; Μα γιατί; Ήταν τόσο νέα και όμορφη. Είχε όλη τη ζωή μπροστά της. Ενώ εκείνη...

«Γιατί θέλεις να πεθάνεις;»

«Δεν βρίσκω το νόημα της ζωής.»

«Είσαι πολύ μικρή για να σκέφτεσαι τέτοια πράγματα.»

«Δώσε μου ένα λόγο να πιστέψω πως υπάρχει Θεός, πως δε θα χαθώ μετά από εδώ.»

«Δεν ξέρω.»

«Αφού δεν ξέρεις, τότε άσε με να φύγω για πάντα!», είπε η κοπέλα και ετοιμάστηκε να πηδήξει.

«Όχι! Μη το κάνεις αυτό! Κοίτα εμένα. Είμαι μόνη μου, αλλά δε θέλω ακόμα να πεθάνω.»

«Είσαι αρκετά γριά για να το λες αυτό», της απάντησε με αναίδεια η κοπέλα

«Μπορεί, αλλά έχω την ανάγκη να φύγω ολοκληρωμένη από αυτή τη ζωή»

«Και πως θα το καταφέρεις αυτό, από τη στιγμή που η ζωή σου δεν έχει κανένα ενδιαφέρον;»

«Έχω χάσει τον άντρα μου και τα δυο μου παιδιά σε αυτοκινητιστικό δυστύχημα. Η ζωή μου δεν έχει ενδιαφέρον εδώ και πολλά χρόνια. Μα θέλω να πιστεύω πως για κάποιο λόγο υπάρχω ακόμα σε αυτό τον κόσμο».

Η κοπέλα κοίταξε τη γυναίκα με το χλωμό πρόσωπο. Πόσο μόνη έδειχνε, αλλά και πόσο δυνατή ταυτόχρονα.

Παράξενο... Κι εκείνη ήθελε να πεθάνει, επειδή χώρισε με τον σύντροφο της. Ένωσε ανόητη.

Έμεινε για λίγο να κοιτάζει τη γυναίκα. Ξαφνικά ένα μειδίαμα εμφανίστηκε στο πρόσωπο της. Κάπου εκεί ένωθε να γεννιέται μέσα της η ελπίδα. Την ίδια ελπίδα αισθανόταν και η κυρία Μαρία.

Αυτός ήταν λοιπόν ο Θεός. Κι εκείνη ένας άνθρωπος που είχε ολοκληρώσει πλέον τον κύκλο της ζωής της, όπως τα κίτρινα φύλλα των δέντρων, που μαρτυρούσαν την αλλαγή της εποχής.